

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ · ΚΑΛΛΙΠΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΕΤΟΣ 25^ο | ΑΘΗΝΑΙ 15 ΑΠΡΙΛ — 15 ΜΑΪΟΥ 1911 | ΑΡΙΘΜΟΣ 1004-5

ΝΙΚΗ

Νίκη! "Όχι απλώς χορευτική, όχι πρωτομαγιάτικη, όχι απλώς ποιητική και λουλουδένια! Νίκη μιᾶς ιδέας πολὺ μεγάλης, ποὺ ἐπετεύγισεν ἀνάμεσα εἰς μίαν πάλλευκον κιονοστοιχίαν ἑλληνικοῦ ρυθμοῦ καὶ εἰς τὴν ἀρμονίαν τῶν κινήσεων τριάντα νέων κοριτσιῶν.

"Όταν εἰς τὴν ἀρχαιότητα ὁ χολὸς τραγουδιστὴς Τυρταῖος ἀπέδιδε μὲ τοὺς πτωχοὺς τοῦ στίχου εἰς τοὺς ἀπογοητευμένους καὶ κουρασμένους Σπαρτιάτας τὴν πεποίθησιν εἰς τὴν δύναμιν των, τὴν ὁποίαν εἶχαν χάσει, ὑποθέτω ὅτι θὰ ἠσθάνετο ὅτι ἠσθανόμην καὶ ἐγὼ τὴν ἡμέραν τῆς Πρωτομαγιάς μέσα εἰς τὸ Ζάππειον.

"Ὁ ἐνθουσιασμός, ἡ συγκίνησις, ἡ χαρὰ ποῦ ἐξεδηλόνητο εἰς κάθε στιγμὴν ἀπὸ ὅλους τοὺς παρισταμένους καὶ συνωστισμένους ἐκεῖ ἀδιακρίτως κοινωνικῶν θέσεων ἐφαίνετο ὡς νὰ λέγη: Ναί! Αὐτὸ εἶναι ἑλληνικόν. Γνήσιον ἰδικόν μας. Ναί! Αὐτὸ μᾶς ἱκανοποιεῖ, μᾶς ἐνθουσιάζει, ξυπνᾷ μέσα εἰς τὰς ψυχὰς μας κᾶτι ποῦ ἐφαίνετο ὡς νὰ εἶχε σβύσει, ὡς νὰ μὴν ὑπῆρχε πλέον. Τὴν δύναμιν νὰ ἐνθουσιάζόμεθα ἔμπρὸς εἰς τὸ ὄραϊον καὶ τὸ ἀπλοῦν, ἔμπρὸς εἰς τὴν ἑλληνικὴν γραμμὴν καὶ τὴν ἑλληνικὴν πλαστικότητα, ἔμπρὸς εἰς τὴν ἀρμονίαν τῶν κινήσεων καὶ τῶν χρωμάτων, ἔμπρὸς εἰς τὴν ποίησιν τοῦ ρυθμοῦ καὶ τῶν ἤχων, ὅταν παρουσιάζονται ἰδικὰ μας γνήσια.

Ναί! Τὴν δύναμιν αὐτὴν τὴν ἔχομεν ὅλοι μας ἀνεξαιρέτως. Καὶ οἱ μπαζέδες μὲ τὰ γυρισμένα πανταλόνια καὶ αἱ γαλλομαθεῖς κνανοαίματοι καὶ οἱ γρυνιάρηδες συστηματικοὶ ἐπικριταί, καὶ ὅλοι οἱ γνήσιοι Ἕλληνες καὶ Ἕλληνίδες, ποῦ νομίζουν δόξα των νὰ παραγαλίζουν τὰ ξένα ἀπὸ τὴν μόδαν τῶν φορεμάτων, ὡς τὴν μόδαν τῶν σκέψεων καὶ τοῦ αἰσθήματος, ὅλοι καὶ ὅλοι τὴν ἔχουν τὴν δύναμιν αὐτὴν σκεπασμένην, θαμμένην μέσα εἰς τῆς ψυχῆς των τὰ βάθη.

Τοὺς Ἕλληνικοὺς χοροὺς δὲν τοὺς ἐγνωρίζαμεν, λέγουν πολλοί. Τοὺς ἐγνωρίζατε κάπως μετεμφισμένους, ἀψυχολογήτους, ὅπως τοὺς παρέφθειραν οἱ αἰῶνες, ὅπως τοὺς ἐβάρυνε τὸ ἄχαρι ἐνδυμα, ὅπως τοὺς ἐσκίασεν ἡ σιλαβιά τῆς γυναικός.

Τοὺς ἐγνωρίζατε ὄχι ὡς Ἕλληνες, ἀλλὰ ὡς κοσμοπολίται. Ὡς ἄνθρωποι ποῦ εἶχαν λησμονήσει, ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἔχει ἰδικὴν τῆς αὐτοτελῆ ὑπαρξίν, ἰδικὴν τῆς ὀραϊότητα, ἰδικούς τῆς θησαυρούς, οἱ ὅποιοι δὲν εἶχαν μείνει μόνον κρυμμένοι κάτω ἀπὸ τὴν γῆν καὶ ἐπάνω εἰς τὰ ὄραϊα καὶ ἀκρωτηριασμένα μάρμαρα, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν σημερινὴν ψυχὴν τῆς φυλῆς.

Αἱ ἐπαρχίαι καὶ τὰ χωριὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα δὲν εἶχαν φυγαδευθῆ ἐντελῶς ἀκόμη οἱ Ἕλληνικοὶ χοροὶ δὲν ἠμποροῦσαν νὰ σᾶς τοὺς παρουσιάσουν μὲ τὴν αἴγλην τῆς παλαιᾶς των ὀραϊότητος. Οἱ χοροδιδάσκαλοι ποῦ τοὺς ἐδίδασκαν εἰς τὰς τάξεις δύο τριῶν παρθεναγωγείων εἰ-

χαν και αυτοί περίπου την ιδέαν, την οποίαν είχαν ο περισσότερος κόσμος δια τους χορούς. Όταν ηκούσθη ότι τα κορίτσια του Λυκείου των Ἑλληνίδων ἐπεσεκέφθησαν τὸ ἀρχαιολογικὸν Μουσείον διὰ νὰ ἰδοῦν καὶ μελετήσουν τὰς στάσεις τῶν Ταναγραίων κορῶν καὶ τὰς γραφὰς τῶν ὀραίων ἀγγείων τῶν κατέλαβε ὄλους, ὅσοι, καλὰ καὶ σώνει, θέλουν νὰ ἀποδείξουν ὅτι δὲν ὑπάρχει, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑπάρξῃ τίποτε κοινὸν μεταξὺ τοῦ παρελθόντος τοῦ προγονικοῦ καὶ τοῦ παρελθόντος τῶν πατέρων μας. Όταν δὲ πάλιν πρὸ δύο περίπου μηνῶν ἐπαρουσίασα εἰς φωτεινὰς εἰκόνας, παρμένας ἀπὸ ἀρχαίας παραστάσεις, τὸν συρτὸν καὶ τὸν μπάλλο καὶ τὸν Κρητικὸν χορὸν τοῦ Θεσέως, κατὰ τὴν περὶ τῶν ἐργασιῶν τοῦ Λυκείου τῶν Ἑλληνίδων διάλεξίν μου εἰς τὸν Παρνασσόν, κάποιος σοφὸς κύριος μοῦ εἶπεν, ὅτι εἶχα πολὺ γόνιμον φαντασίαν, διὰ νὰ πιστεύω ὅτι ὑπάρχει τίποτε κοινὸν μεταξὺ αὐτῶν καὶ ἐκείνων.

Ἄλλος πάλιν σεβαστὸς κύριος, κατέχων ἄλλοτε ἐπιφανῆ θέριν εἰς τὴν πολιτείαν, μοῦ εἶπεν εἰπὴ πρὸ δεκαπενταετίας ὅταν εἶχα ὑποβάλῃ εἰς τὴν κρίσιν του τὸ Καταστατικὸν τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων: Ὅλα καλὰ ἂν κατορθωθοῦν. Ἄλλ' αὐτοὺς τοὺς Ἑλληνικοὺς χοροὺς καὶ τὰ τραγούδια τὰ νομίζω περιττὰ καὶ ἄχρηστα. **Γυναῖκες ὡς σεῖς πρέπει νὰ ἀσχολοῦνται εἰς σοβαρώτερα.**

Καὶ τότε μὲν ἠρκέσθη εἰς τὰ σοβαρώτερα καὶ τὰ μᾶλλον ἐπείγοντα. Εἰς τὸ Λύκειον ὅμως τῶν Ἑλληνίδων, τὸ σωματεῖον τὸ ὁποῖον ἀσχολεῖται εἰδικώτερον μὲ τὴν πνευματικὴν καὶ καλλιτεχνικὴν ζωὴν τῆς φυλῆς, μὲ ὅ,τι συνδέεται στενώτερα, οὐσιαστικώτερα μὲ τὴν ἐθνικὴν ψυχὴν καὶ τὴν Ἑλληνικὴν παράδοσιν, οἱ Ἑλληνικοὶ χοροὶ καὶ τὰ Ἑλληνικὰ τραγούδια ἔλαβαν ἀμέσως τὴν πρώτην θέσιν.

Κανεῖς Wagner καὶ κανεῖς Beethoven δὲν ἔλαβε μέρος εἰς τὴν πρώτην ἐπίσημον καλλιτεχνικὴν τοῦ Λυκείου μας παρουσίαν. Ἀλλὰ καὶ κανεῖς ἀπὸ ὄλους αὐτοὺς δὲν εἶχεν ὡς τώρα τὸν θρίαμβον, ποῦ εἶχαν τὰ ἀπλᾶ Ἑλληνικὰ τραγούδια καὶ οἱ ἀπλούστεροι ἀκόμη Ἑλληνικοὶ χοροί. Καὶ εἶναι φυσικόν. Ὁ βοσκός, ποῦ πρακτικὰ, καὶ χωρὶς νὰ εἰξεύρῃ μίαν μουσικὴν νόταν ἐπαίξε τὴν φλογέραν, ἀπήχησε τοὺς ἑλληνικοὺς τόνους τοῦ αὐλοῦ τοῦ Πανός, ποῦ εἶναι ἀκόμη σκορπισμένοι εἰς τὰ ἑλληνικὰ βουνά. Καὶ τὰ βιολιά ποῦ ἐτόνιζαν τὸ **πιᾶστε κορίτσια τὸν χορὸν**, ὠρισμένως εἶχαν μέσα εἰς τοὺς ἦχους τῶν ὅ,τι θὰ εἶχε τὸ τραγούδι τῶν Μουσῶν καὶ ὅ,τι ἔσωσαν ὡς τὰς ἡ-

μέρας μας τὰ τραγούδια τῶν γυναικῶν τῆς Ἑλλάδος τῆς Ἀγαγενήσεως.

Καὶ ὅμως ἡ ιδέα τοῦ συνδυασμοῦ αὐτοῦ καὶ τῶν πολὺ παλαιῶν καὶ τῶν νεωτέρων εἰς τὴν μουσικὴν καὶ εἰς τὸν χορὸν καὶ εἰς τὸ ἔνδυμα, ἐθορύβησεν ἕνα δυὸ πατριώτας ἀρχαιολόγους καὶ χρονογράφους. Πῶς! **Ἀνθεστήρια** καὶ ὄχι **Πρωτομαγιά** μὲ σκόρδα καὶ νταούλια καὶ μεθύσι στοῦπι, φωνάζει, δῆθεν χαριτολογῶν, ὁ φίλος μου κ. Νιρβάνας. Πῶς! **Ἀνθεστήρια!** φωνάζει ὀργισμένος ἄλλος φίλος μου, ὁ κ. Ἄλ. Φιλαδελφεύς, ὁ ὁποῖος ἐπικαλεῖται διὰ τὴν βεβήλωσιν τῆς λέξεως καὶ μίαν σοφὸν Ἀμερικανίδα, ἡ ὁποία λέγει ἀνεκάλυψεν ὅτι τὰ **Ἀνθεστήρια** ἦτο ἡ ἑορτὴ τῶν νεκρῶν.

Ἀφίνω καὶ τοὺς δύο ἀγαπητοὺς μου φίλους νὰ σκέπτονται ὅ,τι θέλουν καὶ νὰ γράφουν ὅσα θέλουν καὶ διὰ τὰς λέξεις καὶ διὰ τὸ πρᾶγμα. Ἐγὼ δὲν εἶμαι οὔτε σοφὴ ἀρχαιολόγος, ἀλλ' οὔτε καὶ χαριτολόγος κατ' ἀποκοπὴν. Ἐγὼ ἐσκέφθη ὅτι ἀφοῦ ὁ Σκαρλάτος Βυζάντιος ὀρίζει τὰ ἀνθεστήρια ὡς **ἑορτὴν τῶν ἀνθέων τῆς ἀνοιξέως, τελουμένην εἰς Ἀθήνας** κτλ. ὁ τίτλος ἀπέδιδεν ἀκριβῶς τὸ πρᾶγμα. Καὶ τὸν μετεχειρίσθη ἀπαράλλακτα, ὅπως μεταχειρίζομεθα παλαιὰς λέξεις, διὰ νὰ λέγωμεν νέα ἢ καὶ παλαιὰ πρᾶγματα.

Καὶ τὰ **Ἀνθεστήρια** μας θὰ μείνουν ἡ ἐπίσημος ἑορτὴ τῆς Πρωτομαγιάς, διότι εἶνε ἡ πρώτη Ἑλληνικὴ ἑορτὴ, ποῦ ἐπαρουσίασεν ἀδελφωμένον εἰς τὸ πανηγύρι τῆς ἀνθήσεως τῆς φύσεως τὴν παλαιὰν καὶ τὴν νέαν μας ζωὴν μὲ ὅ,τι ἔχει ὀραιότερον καὶ καλλιτεχνικώτερον: τὴν νεότητα καὶ τὸ κάλλος ἑναρμονισμένα μὲ τὴν ἀναγέννησιν τῆς φύσεως καὶ μὲ τὴν ἀφύπνισιν τῶν Ἑλληνικῶν ἰδανικῶν.

Ἴσως τὰ Ἀνθεστήρια ἤμποροῦσαν νὰ ὀνομασθοῦν καὶ Ἀνθεοφόρια, ἀλλ' ἐπειδὴ εἰς τὴν τελετὴν αὐτῶν ἐλάμβαναν ἐνεργότερον μέρος καὶ ἱερόδουλοι, δι' αὐτὸ ἐπροτιμήσαμεν τὸ πρῶτον. Οἱ ἐπικριταὶ ἄλλως θὰ εὑρισκαν καὶ πάλιν ὕλην νὰ διαμαρτυρηθοῦν, διότι ὑπάρχουν καὶ θὰ ὑπάρξουν πάντοτε ἐπικριταί, ἔστω καὶ κατὰ τύπους μόνον, ἔστω καὶ διὰ λέξεις τυπικὰς ὅπως εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν.

Μ' ὄλην δὲ τὴν ἐπιθυμίαν ποῦ θὰ εἶχαμεν νὰ τοὺς εὐχαριστήσωμεν ἀναγκαζόμεθα νὰ ἐπιμείνωμεν εἰς τὸν τίτλον μας τῶν Ἀνθεστηρίων, τὰ ὁποῖα ἐκεῖνοι ἤμποροῦν νὰ ὀνομάσουν ἀπλῶς Πρωτομαγιά, ἀφοῦ εἶναι ἕνα καὶ τὸ αὐτὸ ἡ ἡμέρα τῆς ἑορτῆς τῶν ἀνθέων.

K. PAPPEN

Ἀνθεστήρια. Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἑορτῆς.

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΑΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥΣ ΧΟΡΟΥΣ

«Χρόνος».

ΑΝΘΕΣΤΗΡΙΑ

Ἀδελφοὶ ἄνδρες, ὑπερήφανοι διὰ τὰς ἐπτὰ τρίγας τοῦ ἄνω χείλους, ἔλατε νὰ ὀμολογήσωμεν, ὅτι χθὲς εἰς τὸ Ζάππειον ἐπάθαμε νίλαν ἀπὸ τὰς γυναῖκας. Τί θρίαμβος ἦτο αὐτὴ ἡ πρώτη δημοσία ἐμφάνισις τοῦ «Λυκείου τῶν Ἑλληνίδων» μὲ τὴν εὐωδιασμένην, μελωδικὴν καὶ πλαστικὴν ἑορτὴν τῶν Ἀνθεστηρίων; Ἀληθινή, μεγάλη δημιουργία, ἡ ὁποία ἐξηγένησεν, ὕψωσε καὶ ἀνέδειξεν ὅ,τι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἔχει ὀραῖον, ἀλλὰ καταγωνιασμένον, κρυμμένον, παραμειλημένον, τὸ τραγούδι του καὶ τὸν χορὸν. Εἶδατε τί συμβαίνει μὲ τὸν μέγαν μουσικόν, τὸν μέγαν ποιητὴν; Σκύβει καὶ ἀκούει προσεκτικὰ τί τραγουδεῖ ὁ λαὸς του,

τρυνᾷ ἕνα πρὸς ἕνα ὅλα τὰ ἀρχαιολογούλα τῆς μεγάλης ψυχῆς τοῦ πλήθους, ὑπέροχα εἰς τὴν πρωτογενῆ ὀραιότητά των διὰ νὰ φουσησῇ σ' αὐτὰ ψυχὴν ἀνωτέραν, εὐγένειαν καὶ ἀρώματα θερμοκηπίου, χάριν καὶ νόημα. Μόνον μετὰ τοιοῦτον γάμον ἐγεννήθη τὸ ἀριστούργημα, πᾶν ὅ,τι θεωρεῖται τέλειον εἰς τὴν αἰωνίαν τέχνην. Λοιπὸν εἰς ἕνα τοιοῦτον ὑπέροχον γάμον μᾶς ἐκάλεσαν χθὲς αἱ κυραὶ τοῦ Λυκείου. Βεβαίως εἶχαμεν ἰδῆ πολλὰς φορὰς τὸν λαὸν νὰ χορεύῃ, εἶχαμεν ἰδῆ τὰ κλέφτικα τσακίσματα πνέοντα λεβεντιάν, τὰς θείας πλαστικότητας τοῦ νησιώτικου μπάλλου, τὰ ἤρημα ταλαντεύματα τοῦ συρτοῦ, ὁ ὁποῖος προχωρεῖ ὡς κύμα εἰς ἀμμουδιάν, τὰ ἡδονικὰ σκιρτήματα τοῦ πηδηκτοῦ τῶν Μεγάρων, τὴν γραφικὴν παντομίμην τῆς Κουλουριώτικης τράτας, τὸ πυρρὸν μέ-

νος τοῦ Κρητικοῦ πεντοζάλη. Τὰ ἐγνωρίζαμεν ὅμως ὡς ἀγριολούλουδα, ὡς πρωτογενεῖς ρυθμοὺς ἑνὸς λαοῦ, ἀτελεῖς ὅπως κάθε τι ὀλωσδιόλου αὐθόρμητον, ὠραία ὡς σκιρτήματα ζῶου.

Ἄλλ' ἐχρειάσθη αὐτὰ ὅλα νὰ καλλιεργηθοῦν ἀπὸ τὰς κυρίας τοῦ Λυκείου, νὰ τὰ μελετήσουν καὶ νὰ τὰ διδάξουν ἄνθρωποι μὲ ἀνώτερον αἶσθημα, νὰ εὑρεθοῦν τὰ πολιτισμένα σώματα τῶν Ἀθηναίων παρθένων, τελείως πειθαρχοῦντα εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ ρυθμοῦ, γεμῆτα αἶσθημα καὶ ψυχὴν, διὰ νὰ μείνωμεν ἔκθαμβοι πρὸ τοῦ θαύματος, νὰ ἐννοήσωμεν εἰς ὅλην τῆς τὴν ἔκτασιν τὴν κλασικὴν αὐτὴν δημιουργίαν, ἢ ὁποῖα λέγεται χορὸς ἑλληνικός. Μάλιστα, τὸ μέγα τοῦτο κατώρθωσαν χθὲς μερικαὶ κυρίαί. Εἴκοσι κορίτσια, κορμοὶ ἀγαλματώδεις, ὡς μία Φίλτσου, μία Δροσίγη, μία Ἡλέκτρα Παπαγεωργακοπούλου (φευ! ἀτελείωτος σειρὰ συλλαβῶν, βαγόνια φορητοῦ σιδηροδρόμου), κορμοὶ δανείζοντες εἰς τὰς πτωχώσεις τῶν ἀρχαίων χιτώνων, κυανῶν καὶ λευκῶν, χάρματα ὀφθαλμῶν, θρίαμβος τῶν χαρίτων, ἔκαμαν αἴφνης εἰσβολὴν εἰς τὸ κυκλικὸν περιστύλιον τοῦ Ζαπτείου ὑπὸ τὸν γλυκῆτατον ἦχον αὐλοῦ. Ποῖος εἶδε ὠραιότερον ὄνειρον; Μία φωνή, ἕνας κρυστάλλινος ρυαῖς ἐκελάρυσε «μπατε κορίτσια στὸ χορὸ» καὶ τότε εἶδομεν τοὺς Σολωμικοὺς στίχους νὰ ζωντανεύουν ἐμπρὸς μας:

Στὴ σκιά χειροπιασμένους
Στὴ σκιά βλέπω κι' ἐγὼ
Κρινοδάκτυλες παρθένες
Ὅπου κάνουνε χορὸ.

Στὸ χορὸ γλυκογυρίζουν
Ὅραϊα μάτια ἐρωτικά
Καὶ στὴν αὖρα κυματίζουν
Μαῦρα, ὀλόχρυσά μαλλιά.

Μόνον τὰ μαλλιά δὲν ἐκυμάτιζαν. Τὰ εἶχαν ἀναδέσει κατὰ τὸν ἀρχαῖον ἀττικὸν τρόπον μὲ μεταξωτὰς ταινίας. Ἦτο κατὰ θαυμάσιον νὰ βλέπῃς τὰ κομψὰ ποδαράκια μέσα εἰς τὰ λευκώτατα σάνδαλα νὰ πατοῦν ἐλαφρὰ ὡσάν τῆς Ἐσμεράλδας ποῦ ἔβαλε στοίχημα νὰ χορέψῃ χωρὶς νὰ συνθλίψῃ τὸ πέταλον ῥόδου, τὸ ὁποῖον εἶχε βάλει μέσα εἰς τὸ γοβάκι τῆς. Ἄλλὰ τί νὰ γράψω λοιπὸν διὰ τὸν μπάλλον, τὴν ἔξαισιαν αὐτὴν σύνθεσιν, ὅπου τὸ Διονυσιακὸν καὶ τὸ Ἀπολλώνειον πνεῦμα ἔχουν δώσει τὰ χέρια, ὅπου τὸ σῶμα τανύεται ὡς τόξον κάθε φορὰν εἰς νέαν καμπύλην καὶ γίνεται πλέον ἀφθαστον ὄργανον ἐκφράσεως.

Ὁ λαός, στιβαγμένος ψηλὰ εἰς τῆς λόζες

τοῦ περιστυλίου, ἀναγνωρίσας διὰ μίαν στιγμὴν τὸν ἑαυτὸν του, ἐξιδανικευμένον, ὅπως εἰς ἓνα μεγαλόφυλλον τέχνης, ἐκραύγαζε τελείως μεθυσμένος:

— Κάτω ἢ καντρίλιες!

Βεβαίως κάτω ἢ καντρίλιες. Ἐνας Εὐρωπαϊός, ὁ ὁποῖος κάνει μίαν ρεβεράντσαν εἰς τὴν ντάμαν του, πρὸ τῆς ἀποθεώσεως αὐτῆς τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος εἰς τὸν ἑλληνικὸν μπάλλον, εἶνε φρικτὸς ἀγριάνθρωπος. Δὲν πρόκειται περὶ ψώρας ἐθνικοῦ πνεύματος, ἀλλὰ περὶ μιᾶς ἀληθείας.

Σ. ΜΕΛΑΣ

«Καιροὶ»

ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΧΟΡΟΙ

Φιλοπάτριδα ἀληθῶς ὑπηρεσίαν προσήνεγκον εἰς τὸ ἔθνος αἱ κυρίαί τοῦ Λυκείου, ἡγουμένης τῆς κ. Παρρέν, αἵτινες εἰργάσθησαν ἐκθύμως ὑπὲρ τῆς ἀναβιώσεως οἰοῦντων τῶν ἑλληνικῶν χορῶν. Τὸ ἔθνος, ἂν θέλῃ νὰ σταδιοδρομήσῃ, πρέπει νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὰ ἴδια αὐτοῦ ἦθη καὶ ἔθιμα ἀποκροῦν τὸν ξενισμόν, καὶ μόνον τοιοῦτοτρόπως θὰ δυνηθῇ νὰ δημιουργήσῃ τέχνην καὶ φιλολογοῦν ἑθνικὴν, νὰ σταδιοδρομήσῃ δ' εὐκλεῶς, ὡς τὸ πάλαι εἰς τὸ στάδιον τῆς Παγκοσμίου Ἱστορίας καὶ τοῦ πολιτικοῦ βίου. Δὲν σφάλεται ὁ πιστεύων, ὅτι οἱ νεώτεροι ἑλληνικοὶ χοροὶ, πηγάζουσιν ἐκ τῶν ἀρχαίων χορῶν. Κυκλικὸι ὄντες ὁμοίως ἀντιπροσωπεύουσι πάσας τὰς ὠραίας τέχνας καὶ βασιζονται ἐπὶ τῆς ἀεναίου πηγῆς τοῦ μέτρου καὶ ρυθμοῦ. Σήμερον τὸ ἔθνος διετηρησεν ἐν τοῖς χοροῖς τὸν τρόπον τῶν ἀρχαίων χορῶν, καὶ δύναται νὰ παραγάγῃ ἔξοχον ἐκ νέου καλλιτεχνίαν. ἐὰν προσηλωθῇ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν καλλιτεχνικὴν τὴν ἐκτέλεσιν. Ἀπὸ τῆς ἐντυπώσεως τῶν ἀρχαίων χορῶν, ἐνεπνέοντο οἱ ἀρχαῖοι γλύπται, οἱ ἀρχαῖοι ζωγράφοι, αὐτοὶ οἱ ἀρχαῖοι ἀρχιτέκτονες· οἱ δὲ ἀρχαῖοι χορευταὶ διερμηνεύοντες ρυθμικῶς τὰ πάθη καὶ τὰς ἐννοίας τῶν ἀσμάτων, ἐδημιούργησαν τέχνην ὑπερφυᾶ, καὶ ἀνέδειξαν τὴν Τερψιχόρην σχεδὸν πρωτεύουσαν μεταξὺ τῶν Μουσῶν. Εἶνε λοιπὸν ἀνάγκη, αἱ ἀναλαβοῦσαι Κυρίαί τοῦ Λυκείου τὴν οἰουεὶ ἀναγέννησιν τῶν ἀρχαίων χορῶν, ν' ἀναδείξωσι τούτους διὰ μελέτης σοβαρᾶς, καλλιτεχνικῶς εἰς τὸν βηματισμόν, εἰς τὰς στάσεις τῶν χορευτῶν, εἰς τὴν ἐκφράσιν, εἰς τὰ πάθη καὶ τὰς ἐννοίας τῶν ἀσμάτων. Ἡ τέχνη τοῦ χοροῦ ἀπαιτεῖ ἐπιμέλειαν καὶ ἐπιμονήν, καὶ ἔχει τὴν ἀπαίτησιν ἐπίσης ἐνδύματος καλλιτεχνικοῦ, ὡς ἦτο τὸ ἀρχαῖον ἐπιδεικνύοντος τὰς στάσεις καὶ τὰς γραμ-

μὰς τοῦ σώματος, καὶ ἐν τῷ συνόλῳ τὴν καλλιτεχνικὴν ἐκτέλεσιν. Ἀπὸ τὰς φιλοτίμους καὶ φιλοπάτριδας Κυρίας ἐλπίζομεν πολλὰ διὰ τὴν ἀναβίωσιν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ὠραίας τέχνης, τὴν ὁποῖαν ἡ Μοῦσα Τερψιχόρη ἀνέπτυξε καὶ ἐδίδαξε.

«Ἐσπερινὸν»

Ἐνας ἀέρας ἀλλοιώτικος, ἀέρας βουνίσσιος, ζωογόνος ἤρχισε νὰ φυτᾷ, ἀπὸ δύο ἐτῶν, ἐπάνω εἰς τὸν γυναικεῖον κόσμον τῶν Ἀθηναίων, ἐκεῖνον ἰδίως ποῦ αἱ κοινωνικαὶ δικαίσεις χαρακτηρίζουν ὡς τὸν ἀνώτερον.

Καὶ αἱ μυροβόλοι πνοαὶ τοῦ ζεφύρου αὐτοῦ ἤρχισαν νὰ γίνωνται αἰσθηταὶ εἰς τὸν πολὺν κόσμον μὲ τὸν πλέον χαρίεντα ἀλλὰ καὶ πλέον αἰσθητὸν τρόπον.

ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν ἰσχυρῶν καὶ δημιουργικῶν γυναικείων ψυχῶν, οἷαι αἱ τῶν κυριῶν Παρρέν, Σχλημῶν, Κρεστενίτου, ὀλόκληρος ἐπανάστασις ἤρξατο συντελουμένη εἰς τὸ μυαλό, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ψυχὴν ταυτοχρόνως τοῦ γυναικοκόσμου τῆς πόλεώς μας. Ἐνῶ αἱ ιδέαι πρὸς ἐπάνω πρὸς τὸ ἀρχαῖον ἔνδυμα ἢ τοῦλάχιστον πρὸς ἀπλοποίησιν τοῦ ἐνδύματος τῆς δεσποινίδος Σταυρούλας Πιερράκου ἤρχισαν ριζοβολοῦσαι.

Θὰ ἦτο τυφλὸς ἢ κωφὸς ἐκεῖνος, ὅστις δὲν θὰ ἀντελαμβάνετο, ὅτι συντελεῖται μία ἰσχυροτάτη ζύμωσις εἰς τὸν γυναικοκόσμον μας, ζύμωσις, ἢ ὁποῖα δὲν δύναται νὰ μὴ ἐπιφέρει πολὺ συντόμως τὰ πλέον ἀγαθὰ ἀποτελέσματα καὶ νὰ μὴ ἀνατρέψῃ ἄρδην τὰς κοινωνικὰς συνθήκας, ὑπ' ἃς ζῆ παρ' ἡμῖν ἡ γυνή, καὶ νὰ μὴ τροποποιήσῃ τὰς ἐντελῶς κωμικὰς καταστάσεις ἀπὸ τινος σχέσεις του πρὸς τὸ ἀνδρικὸν φύλον.

Διαπλάσσεται καὶ διαμορφοῦται μία νέα ἑλληνίς, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν πᾶν καλὸν πρέπει νὰ περιμένωμεν.

Τὴν ἐντύπωσιν αὐτὴν οἱ μὴ παρακολουθοῦντες ἐκ τοῦ πλησίον τὴν γυναικεῖαν κίνησιν ἐν Ἑλλάδι, τὴν ἔλαβον χθὲς ἰσχυρὰν καὶ ἐν εἴδει κτυπήματος πυγμῆς ἐν τῷ Ζαπτείῳ.

Κατὰ τὰς δυο ὥρας καθ' ἃς διήρκεσεν ἡ πρωτοτυπωτάτη αὐτὴ ἑορτή, ἡ ἐπικληθεῖσα Ἀνθεστήρια, καὶ ὀφειλομένη εἰς τὴν ποιητικωτάτην ἔμπνευσιν τῆς κ. Καλλιρρῆς Παρρέν, ἐζήσαμεν μίαν ζωὴν φυσικὴν, μίαν ζωὴν τὴν ὁποῖαν νοιώθουμε καὶ ἡ ὁποῖα μᾶς νοιώθει καὶ εἶδομεν καὶ ἐθαυμάσαμεν τὰ κορίτσια, τὰ ὅποια αὐριοὶ θὰ γίνουν αἱ μητέρες τῆς γενεᾶς ποῦ θὰ ἀναγκασθῇ νὰ ὑπερασπίσῃ σπιθαμὴν

πρὸς σπιθαμὴν τὴν γῆν τῶν πατέρων μας, ἐν τῷ τελειωτικῷ καὶ σκληρῷ ἀγῶνι ὑπὲρ τῆς ὑπάρξεως τῆς Ἑλλάδος.

Τί ἦτο τὸ ὅλον, ἂν τὸ καλοεξετάσετε παρὰ ἓνα φανερόν συμφορμὸς κόσμου, λίγα βιολιά, ἓνας βωμὸς ποῦ ἤμποροῦσε νὰ λείπῃ ἓνας Διόνυσος ποῦ περιεστοιχίσθη ἀπὸ ἔρωτας, ἓνα πιάνο, λίγα κορίτσια ποῦ τραγουδοῦσαν καὶ μερικὰ ἄλλα ποῦ ἐχόρευον ἑλληνικοὺς χορούς;

Αὐτὸ ἦτο ὅλον.

Ἠμπορούσαμεν αὐτὸ τὸ ὅλον νὰ τὸ ἰδοῦμεν, ἔξω ἀπὸ τὸν διάκοσμον καὶ ἀπὸ τὸν πολὺν κόσμον, εἰς τὸ πρῶτον πανηγύρι, εἰς τὴν πρώτην ἑορτὴν μεγάλου χωριοῦ.

Ἄλλ' εὐτυχῶς ὑπεράνω αὐτοῦ ἐπετεύγιζεν ἡ ἰδέα, μία μεγάλη καὶ ὑψηλὴ ἰδέα.

Ἡ ἰδέα τοῦ ἐθνισμοῦ, ἡ ἰδέα τῆς ἐπανόδου εἰς τὸν φυσικόν, ἐθνικὸν βίον, ἡ ἰδέα τῆς ἀπορρίψεως τοῦ ζένου καὶ ἐπιπλάστου, τῶν ἐψυμμιθιωμένων συνηθειῶν, τῶν ἀλώτων καὶ κακοχωνευμένων ξένων ἔξεων.

Καὶ ὡς νὰ μὴ ἤρκει ἡ μεγάλη αὐτὴ ἰδέα, ἤλθε νὰ προστεθῇ εἰς αὐτὴν ἡ ἀποκάλυψις ὅτι αἱ γυναῖκες κινοῦνται, ὅτι ἡ ἑλληνίς εἰσώρμησε πλέον εἰς τὴν ἐθνικὴν σκηνὴν καὶ ὅτι ἀπὸ τὴν παθητικὴν στάσιν, ἣν ἐτήρησε μέχρι τοῦδε, ἀπὸ τὸν βόλον τῆς κούκλας, τὸ ὁποῖον ἐπαίξε μέχρι τοῦδε ἐν τῇ κοινωνίᾳ, ἡ Ἀθηναία τοῦλάχιστον, ἐννοεῖ νὰ συμμετάσχη τοῦ ἀγῶνος, νὰ πληρώσῃ καὶ αὐτὴ τὸν φόνον εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ἐθνικῆς ὑπάρξεως καὶ νὰ ὑπερηφανευθῇ δι' αὐτό.

Ἐὰν εἰσέλθωμεν ἤδη εἰς τὸ τεχνικὸν μέρος δὲν θὰ μᾶς ἐπαρκέσῃ πᾶσα ἐπαίνου ἔκφρασις.

Μεθ' ὅλον τὸ στενὸν τοῦ χώρου, μεθ' ὅλην τὴν βαναυσότητα, ἣν ἐγέννησε ἡ περιέργεια τῶν θεατῶν, μεθ' ὅλας τὰς διοργανωτικὰς ἐλλείψεις, ἡ ἐκτέλεσις ὑπῆρξε θαυμασία.

Ἡ ἐπίδειξις τῶν ἑλληνικῶν χορῶν ἔδωκεν εἰς τοὺς καλλιτέχνους τῶν θεατῶν τὴν πεποίθησιν ἐπὶ τὴν ἑλληνικὴν ὀρχητικὴν, ἔπεισαν αὐτοὺς ὅτι μὲ μερικὰς τροποποιήσεις οὗτοι ἐν πολλοῖς εἶνε πολὺ ἀνώτεροι τῶν ξένων, θὰ ἐκλόνησε δὲ βεβαίως τὴν ἰδέαν παρὰ τοῖς ἀριστοκρατικοῖς νεανίσκοις, ἐπὶ τὸ ἀπταιστὸν τῶν γυριστῶν χορῶν καὶ τὸ ἀναμάρτητον τοῦ λάγνου μπιστόν.

Ὅταν ὁ μπάλλος, ὁ τοσοῦτον προσομοιάζων πρὸς τὸ μενουέ, χορεύεται ἀπὸ μίαν Ἡλέκτραν Παπαγεωργακοπούλου καὶ τὸ «Παιδιά σὺν θέτε λεβεντιά» σύρετε ἀπὸ μίαν Καφεντζάκη, ὑποθέτω, ὅτι εἶνε προτιμότερα ἀπὸ

τὰ στρατιωτικὰ γυμνάσια ἐνὸς λανσιέ ἢ ἀπὸ τοὺς κορδακισμοὺς μιᾶς καθρίλλιας.

Αὐταὶ ἦσαν αἱ ἐντυπώσεις ποῦ μᾶς ἄφησε τὸ ἔργον τῆς κυρίας Καλλιρρόης Παρρὲν καὶ τῶν κυριῶν ποῦ μετ' αὐτῆς τόσον εὐγενῶς συνέπραξαν Ν. Κρεστενίτου, Πολίτου, Παλαμά, Πιεραράκου, Φωκᾶ, Θεοδωροπούλου, Μομφερράτου, Μιχαηλίδου, Γεννάδη, Βλαστοῦ, Βασιλείδου, Κοντοῦ, Κεφαλά, Μαρούλη, Τριανταφυλάκου, Φεράλδη, Σπηλιοπούλου, Ἰσακκίδου.

Ν. ΣΠΑΝΔΩΝΗΣ

«Ἐστία» 2 Μαΐου

Χθὲς αἱ Ἑλληνίδες, εἰς τὴν κυκλικὴν στοᾶν τοῦ Ζαππείου μᾶς ἀπέπτυξαν ὅλην τὴν πολυποικίλον, τὴν πολύμορφον, τὴν εὐγλωττον, τὴν ἐκφραστικὴν ὀραϊότητα τῶν ἑλληνικῶν χορῶν.

Κατ' ἀρχὰς ἀόριστοι φῆμαι εἶχαν κυκλοφοροῦν περὶ ἀρχαίων χορῶν. Θὰ ἐπανελαμβάνετο μία ἀπόπειρα νὰ ζωντανέψουν οἱ Λάζαροι τῶν ἀγγέλων τοῦ Μουσείου; Ὅσοι ἤκουσαν τὴν διάδοσιν ἠσθάνθησαν κάποιαν δυσφορίαν. Χορὸς ἀντιγραμμένος ἀπὸ Μουσείου ἔχει ἓνα μόνιον πτωμαίνης μέσα του. Ἀφοῦ ὑπάρχουν ζωντανοὶ χοροὶ, τοὺς ὁποίους οἱ ἄνθρωποι τῶν πόλεων, δὲν βλέπομεν ποτέ, διατί τάχα νὰ καταφύγωμεν ἀκόμη μίαν φοράν εἰς τὴν ἀπόπειραν τῆς υἱς Ἰσιδώρας Δούγκαν καὶ τῆς Θέσπιδος.

Εὐτυχῶς ἡ διάδοσις ἀπεδείχθη ἀνακριβής. Ἐνας δροσερὸς κόσμος παρθένων, εἰς τὸ κέντρον τῆς ὀραίας μαρμαρίνης στοᾶς, ἀντὶ νὰ ἐξοδεύσῃ τὴν χάριν του εἰς χορούς, οἱ ὅποιοι δὲν μιλοῦν πλέον εἰς τὴν ψυχὴν μας—διότι μᾶς ἔρχονται πολὺ μακρὰ ἀπὸ τὰ βάθη τῶν αἰώνων—ἐπροτίμησε νὰ μᾶς καταστρώσῃ ἓνα θαυμάσιον καὶ χαριτωμένον χορευτικὸν χάρτην τοῦ σημερινοῦ Ἑλληνισμοῦ, χάρτην εἰς τὸν ὁποῖον ἐσημειώθησαν τὰ Μέγαρα καὶ ἡ Χίος, αἱ Καλάμαι καὶ ἡ Κρήτη, ἡ Ροῦμελη καὶ τὰ νησιά.

Ἡ χθεσινὴ ἑορτὴ τοῦ Ζαππείου εἶχε μορφὴν διαδηλώσεως. Διαδήλωσις ὑπὸ ἔποψιν τᾶς ξεῶς, διαδήλωσις ὑπὸ ἔποψιν ἐνθουσιασμοῦ. Μέσα εἰς ἓνα ἀσφικτικῶς μικρὸν χώρον, τὸν ὁποῖον εὐηρεστήθησαν νὰ ἀφήσουν οἱ θεαταί, τριάντα ὀραία καὶ λιγυρὰ παρθενικά κορμιά ἔκαμαν ὅλα αὐτὰ τὰ θαύματα τῆς χάριτος, τῆς ἀφελείας, τῆς σεμνότητος, τῆς εὐγλωττίας καὶ τοῦ πάθους ποῦ ἔχει μέσα του ὁ Ἑλληνικὸς χορὸς.

Τὸν εἶδετε τὸν νησιώτικον μπαλλον; Ἄν δὲν τὸν εἶδετε, ἐχάσατε ὀριστικῶς μίαν εὐτυχίαν. Εἶνε εἰδύλλιον χωρὶς λόγια—ὅπως ἡ Βενετιά-

νικη βαρκαρόλα τοῦ Μένδελσον—εἶνε ἱστορία ἔρωτος σιωπηλῆ, εἶνε ὀλόκληρος ραψωδία, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ γλῶσσα δὲν φλυαρεῖ διὰ νὰ λέγῃ ἀνοησίες, ἀλλὰ ἡ κίνησις, ὁ ρυθμὸς, ἡ χάρις ὀμιλοῦν. Ἐμείνατε μὲ ἀνοικτὸν τὸ στόμα ἐμπρὸς εἰς τὸν Πεντοζάλαν, τὸν Κρητικόν; Πεντάγραμμα μουσικῆς δὲν ἔχουν τόσην ἀκρίβειαν, τόσην ὑπέροχον λεπτότητα, τόσην ποικιλίαν, τόσην ἐμπνευσιν, τόσην ζωγραφικότητα. Φαντασθῆτέ τον μόνον χορευόμενον ἀποπαγάλους Κρητικούς ἐφήβους, μὲ τὴν λεπτὴν μέσην καὶ μὲ τὸν ρυθμικὸν κυματισμὸν τῆς βράκας, εἰς τὴν σκιὰν τοῦ Ψηλορείτη. Καὶ ὁ γειτονικὸς μας πηδηκτὸς Μεγαρίτικος, τί σὰς λέγει, ὦ ἄνθρωποι τῶν ἀρθρικῶν ὑποκλίσεων τῶν λανσιέδων;

Ὅραμα τέλος παντῶν, γεμίζον τὴν ψυχὴν χαρὰν καὶ εὐτυχίαν. Ὅραμα καὶ ἀποκάλυψις. Ἀποκάλυψις χορευτικῶν ταλάντων ποῦ δὲν τὰ ἐπερίμενε κανεὶς. Τί εἶνε π. χ. αὐτὴ ἡ Ἥλεκτρα Παπαγεωργακοπούλου, ἀπόσταγμα χάριτος καὶ εὐρυθμίας καὶ ἀκριβείας εἰς ὅλους τοὺς χορούς! Ὁ μπάλλος ἦτο μία νίκη τῆς.

Ἡ ἑορτὴ τοῦ Ζαππείου εἶχε καὶ μουσικὴν. Ἐνα τραγοῦδι τοῦ Καλομοίρη ἐσφαγιάσθη μέσα εἰς τὸν θόρυβον τῆς χάβρας αὐτῆς. Ὅσαι φράσεις ἠκούσθησαν ἀπὸ τὴν δεσποινίδα Παπαγεωργακοπούλου, συνοδευόμεναι ἀπαλώτατα ἀπὸ τὴν δεσποινίδα Λέλη, ἔκαμαν βαθυτάτην ἐντύπωσιν, Ἄλλὰ πόσαι ἠκούσθησαν μέσα εἰς ἐκεῖνο τὸ πατιρντί;

Ἄλλως τε τὸ κύριον ἦτο ὁ χορὸς. Καὶ ὁ χορὸς ἀπερρόφησεν ὅλην τὴν προσοχὴν καὶ ἐδέσμευσεν ὅλον τὸν ἐνθουσιασμὸν καὶ ἐκίνησεν ὅλα τὰ χέρια εἰς χειροκροτήματα.

Ἐγὼ εἰς τὰς Ἑλληνίδας! Ἄν κατορθώσουν εἰς τὸ μέλλον νὰ κουτσουρευθῇ ὀλίγον τὸ μποστὸν καὶ ὁ Ἑλληνικὸς χορὸς νὰ μὴ εἶνε τὸ «τέλος καὶ τῷ Θεῷ δόξα» τῶν παλαιῶν βιβλίων, ὀρισμένως χαρίζουν εἰς τὴν πατρίδα των μίαν νίκην, ἡ ὁποία—ἂς βεβαιωθοῦν—δὲν εἶνε μικρά.

Γ. ΤΣΟΚΟΠΟΥΛΟΣ

«Ἀστραπὴ»

ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΠΙΒΟΛΗΣ

Αἱ ἐντυπώσεις, τὰς ὁποίας ἀπεκόμισαν προχθὲς, οἱ παραστάντες ἐν τῷ Ζαππείῳ μεγάρῳ εἰς τὴν ἑορτὴν τῶν Ἀνθεστηρίων, εἶνε τοιαῦται, ὥστε δὲν διερμηνεύονται εὐκόλως.

Ἐὰν ἤμην Πρωθυπουργὸς καὶ ἂν οἱ Νόμοι τὸ ἐπέτρεπον, θὰ ἔδιδον Μεγαλόσταυρον εἰς τὴν κ. Καλλιρρὴν Παρρὲν καὶ ἀνώτατα πα-

ράσημα εἰς τὰς κυρίας, αἵτινες μετ' αὐτῆς συνέπραξαν.

Διότι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον μᾶς παρουσίασαν προχθὲς αἱ κυρία Παρρὲν καὶ Νίνα Κρεστενίτου, ἀπετέλεσε τὸ ἐθνικώτατον γεγονός, τὸ ὁποῖον ἐγνώρισεν ἡ τελευταία εἰκοσιπενταετία.

Μὴ νομίσητε δέ, ὅτι παραφέρουμαι ἀπὸ τὸ πάγκαλον θέαμα, 30 ἢ 40 χαριτωμένων κοριτσιῶν, ἐνδεδυμένων μὲ τὸ τίμιον καὶ ὑπερόχον κομψότητος ἑλληνικὸν ἔνδυμα, οὔτε ἀπὸ τὸν γαργαλισθέντα σωθινισμόν εἰς τὸ ἀκρόαμα τῆς ἑλληνικῆς μουσικῆς καὶ τὸ θέαμα τῶν ρυθμικῶν κινήσεων τοῦ ἑλληνικοῦ χοροῦ.

Ὅχι!

Ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον μὲ παρέσυρε καὶ φοιβόληπτον μὲ κατέστησεν, εἶνε τὸ μέγα βῆμα, τὸ ὑπερπηδηθὲν παρὰ τῶν δέκα ἢ δεκαπέντε κυριῶν, τῶν ἰδρυτριῶν τοῦ Λυκείου τῶν Ἑλληνίδων, πρὸς προσέγγισιν τῆς Ἑθνικῆς Ἰδέας.

Ἦπερ πᾶσαν ἄλλην ἐντύπωσιν καὶ ὑπὲρ πᾶν ἄλλο συναίσθημα, τὸ ἐξαίρετον εἰς τὴν περίστασιν ταύτην, εἶνε ἡ Ἑθνικὴ ἐπιβολὴ τοῦ ἔργου τῶν κυριῶν τούτων.

Ἀπὸ τῆς Φράγκισσας τῶν Σαλονιῶν μας καὶ τοῦ Ντορέ καὶ τοῦ Γιαννάκη, μᾶς παρουσιάσθησαν προχθὲς, Ἑλληνίδες τὸ κάλλος, τὴν χάριν, τὸν νοῦν, τὴν ψυχὴν.

Ἐπὶ μακρὰ ἔτη ἡ ἀνατροπὴ τῶν κοριτσιῶν μας εἶχεν ἀφεθῆ εἰς δούλες ἢ καὶ κᾶτι χειρότερον, τὰς ὁποίας μὲ μίαν καταπληκτικὴν ἠλιθιότητα ἐπρομηθεύομεθα ἀπὸ τὴν Ἑλβετίαν, τὰς πόλεις τῆς Νοτίου Γαλλίας ἢ τὴν Βοημίαν καὶ τὴν Αὐστρίαν.

Μὲ 60 καὶ 70 δραχμάς, ἐνομίζαμεν ὅτι θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ἔχομεν τὰς παιδαγωγούς τῶν κοριτσιῶν μας. Καὶ ἐπειδὴ φυσικῶς διδασκάλισσαι μὲ δίπλωμα δὲν θὰ μᾶς ἤρχοντο φεύγουσαι ἐκ Λονδίνου, Βερολίνου ἢ Παρισίων, μᾶς ἤρχοντο ἄθλια γυναῖκα, τὰ ὁποῖα συνεπλήρουν τὸ γλῆσχρον ἐπίδομα μὲ τὰ ἐρωτικὰ τυχηρά, τὰ ὁποῖα συνήντων εἰς τὸ Ζάππειον καὶ τοὺς περιπάτους, ἐν ᾧ συνώδευον τὰ παρ' αὐτῶν παιδαγωγούμενα κοράσια.

Καὶ αἱ μητέρες τῶν Ἀθηνῶν, ἐνεπιστεύοντο τὴν ἀνατροπὴν τῶν μελλουσῶν μητέρων εἰς παρῆμοια ὄντα. Φυσικὸν λοιπὸν ἦτο, νὰ σχηματισθῆ μίαν γενεὰ κοριτσιῶν μὲ πλημμυεστάτην, ἂν ὅχι παντελῶς ἐλλείπουσαν ἀνατροπῆν.

Ἀπὸ τοιαύτην γενεᾶν δὲν ἦτο δυνατόν νὰ περιμελῆ τις θεάτως ἢ πιθηκισμοὺς ἢ μίαν ἀντιγραφὴν ζένων ἐθίμων.

Τίποτε τὸ Ἑλληνικόν, ἀπολύτως τίποτε τὸ ἐθνικόν.

Ἄλλὰ τὴν γενεάν, τὴν ὁποίαν εἶδαμεν χθὲς, ἦτο τὸ ἀντίστροφον αὐτῆς.

Ἐἶδομεν Ἑλληνίδας, ἐθαυμάσαμεν Ἑλληνίδας καὶ ἂν αὐριον θὰ μάθω, ὅτι τὰ 2(3 τῶν κοριτσιῶν αὐτῶν δὲν ἀρραβωνιάσθησαν, τότε οἱ παρασταθέντες νέοι ἦσαν οἱ ἠλιθιωδέστεροι καὶ βλακωδέστεροι τῶν ἀνθρώπων.

Ἄλλὰ τὴν ἀρχὴν αὐτὴν, τὸ ἱερὸν ἔργον τῶν ἰδρυτριῶν τοῦ Λυκείου τῶν Ἑλληνίδων, δὲν πρέπει νὰ τὸ ἀφίσωμεν ἀνυπεράσπιστον.

Πρέπει πάντες νὰ συνασπισθῶμεν καὶ νὰ δώσωμεν εἰς τὰς εὐγενεῖς αὐτὰς κυρίας τὴν βοήθειαν, ἧς ἄνευ, τὸ ἔργον των θὰ μείνῃ ἀτελές.

Ν. ΣΠΑΝΔΩΝΗΣ.

«Ἐστία»

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ «ἘΣΤΙΑ»,

Κύριε Διευθυντά τῆς «Ἐστίας»

Πόσον ἐπιτυχὴς ἦτο ἡ ἰδέα τῶν Ἀθιδῶν μας διὰ νὰ συμπληρώσουν τὴν ἑορτὴν τῶν ἀνθεῶν, τὴν ῥοδοστεφανωμένην Πρωτομαγιά, μὲ τὰ ἀνθεστήρια ἢ ἀνθεσφόρια—ὅπως τὰ λέγουν—ἀπεδείχθη ἀπὸ τὴν καταπληκτικὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἑορτῆς αὐτῆς.

Μετὰ τὴν ποιητικὴν περιπλάνησιν εἰς τοὺς πολυανθεῖς ἀγρούς καὶ μετὰ τὸ χάσμα τῆς συναυλίας τῶν πουλιῶν, ἠκούσαμεν τὸ τραγοῦδι—μὴ δὲν ἦτο κελάδημα καὶ αὐτὸ—τῶν ἀνθεσπεφανωμένων μικρῶν χορευτριῶν—μὴ δὲν εἶχαν συγγένειαν μὲ τὰ λουλούδια καὶ τὰ παιδάκια αὐτά;

Καὶ ὁ χορὸς των καὶ τὰ τραγοῦδια των ἦσαν Ἑλληνικά ἦτο ἡ μουσικὴ ποῦ ἐπανεύρισκε τὸν θρόνον τῆς εἰς τὰ στήθη τῶν παιδιῶν τῆς ἐλευθερωθείσης γενεᾶς ἦτο ὁ χορὸς ποῦ ἔκαμαν τὸ αἷμα τῶν προγόνων μας νὰ κυκλοφορῇ θερμότερον καὶ δαφιλέστερον εἰς ζωὴν δὲν ἦσαν οἱ χοροὶ ποῦ μεταφέραμεν ἀπὸ τὴν Εὐρώπην εἰς τὰ μιμητικά μας σαλόνια.

Πόσος ἐνθουσιασμὸς καὶ πόσον βαθεῖα συγκίνησις ἐφούσκωνε τὰ στήθη μου, ὅταν εἰς τὸν σκοπὸν τῆς ποιμενικῆς φλογέρας καὶ τῶν κλέφτικων τραγουδιῶν, ποῦ ἐδίδαξε μία γόησσα—ἡ κ. Νίνα Φωκᾶ—ἐβλεπα τὰ παιδάκια ἐκεῖνα νὰ σύρουσιν μὲ τόσην χάριν καὶ λεβεντιά τοὺς Ἑλληνικοὺς χορούς ποῦ ἐδίδαξαν εἰς αὐτὰ αἱ ἀπαράμιλλοι καὶ Ἑλληνικώτατοι κυρία!

Αἱ ἑλληνικαὶ ἐνδυμασίαι, τὸ τραγοῦδι τὸ ἑλληνικὸν καὶ οἱ ἑλληνικοὶ χοροὶ μᾶς μετέ-

Ἐκ τῶν Ἀνθεστηρίων.

Ἡ παρέλασις τῶν χορευτριῶν.

φεραν ἀκουσίως εἰς τὰ γραφικὰ πανηγύρια τῶν χωριῶν τῆς Ἑλλάδος μας.

Καὶ ὠραματίσθημεν τὴν λεβεντιὰ τῆς κλεφτουριάς, ποῦ κρεμώντας τ' ἄρματα τὰ δοξασιμένα στοὺς κλώνους τῶν πεύκων, ἔσυρε τὸν χορὸν εὐσταλῆς καὶ ὑπερήφανος μ' ὄλην τὴν χάριν τῶν εὐγενικῶν καὶ καλοπλασμένων σωμάτων των.

Καὶ εἶδομεν μὲ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μας μίαν ἀναπαράστασιν τῶν χορῶν ποῦ σύρουν ἢ λιγερῆς χωριατοπούλες, ροδομάγουλες καὶ χαμηλοβλεπούσες, εἰς τὴν πλατεῖαν τῆς ἐκκλησίας, γύρω ἀπὸ τὴν κρυσταλλένιαν βρύσιν, κάτω ἀπὸ τὴν ὠραίαν σκιάδα ὀλίγων πλατανίων. Τῶν χορῶν τῶν πλαστικωτάτων, ποῦ συνοδεύει τὸ μονότονον κᾶπως, ἀλλὰ τόσο ἐκφραστικὸν τραγοῦδί των, ποῦ πηγάζει ἀπὸ τὸ ἱερὸν ἄδυτον τῆς πολυπαθοῦς, ἀλλ' ἀχράντου ἐθνικῆς ψυχῆς.

Μέσα εἰς τὸ καλλιμάγαρον μέγαρον τῶν Ζαππῶν ἀντικρύσαμεν ἓνα κομμάτι τοῦ Ἑλ-

ληνισμοῦ μας, τῆς ἱστορίας μας, τῶν παραδόσεών μας. Μίαν ἀνάμνησιν τῶν χρόνων μας τῶν παιδικῶν, μίαν ἐλπίδα νὰ γίνωμεν Ἑλληγικότεροι, ν' ἀγαπήσωμεν περισσότερον τὴν πολῦτιμον κληρονομίαν μας.

Ἡ κ. Παρρὲν καὶ αἱ συνάδελφοι τῆς τοῦ «Λυκείου τῶν Ἑλληνίδων» μᾶς παρουσίασαν, κατόπιν ὑπερανθρώπων κόπων, ἓνα σύνολον τέλειον. Εἶθε νὰ εἶνε τὰ προχθεσινὰ ἀνθεστήρια ἢ ἀπαρχὴ μιᾶς συνεχείας παρομοίων Ἑλληνικῶν πανηγύρεων καὶ ὄχι ἓνα ὄνειρον περαστικόν.

ΑΖΙΛΕΑ

«Πατρίς»

ΤΑ ΑΝΘΕΣΤΗΡΙΑ

Ὁ ἐνθουσιασμός καὶ ἡ εὐχαρίστησις, τὴν ὁποίαν ἀπεκόμισαν αἱ χιλιάδες τῶν Ἀθηναίων αἱ παρενθεθεῖσαι χθὲς εἰς τὰ Ἀνθεστήρια τοῦ Ζαπτείου, ὑπῆρξαν ὁ καλλίτερος ἔπαινος διὰ

Ἐκ τῶν Ἀνθεστηρίων τοῦ Λυκείου τῶν Ἑλληνίδων.—Ο ΠΕΝΤΟΖΑΛΗΣ

τὰς Ἑλληνίδας εἰς τὴν πρωτοβουλίαν καὶ τὴν ὀργάνωσιν τῶν ὁποίων ὀφείλεται ἡ θαυμασία αὐτῆ ἑορτῆ τῶν ἀνθέων.

Βεβαίως ἐπεκράτησε κάποια σύγχυσις κατὰ τὴν εἴσοδον. λόγῳ τοῦ ἀπείρου κόσμου, ὁ ὁποῖος ἤθελε νὰ εἰσέλθῃ καὶ δὲν ἠδύνατο λόγῳ πληρώσεως ὅλων τῶν θέσεων, ἀλλὰ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ προΐδουν αἱ ὀργανώσασαι τὴν ἑορτὴν κυρίως τοιαύτην συρροήν. Τὸ εὐχάριστον τοῦτο μάθημα — εὐχάριστον, διότι καταδεικνύει τὴν ὑπερεπιτυχίαν — θὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα φυσικώτατα νὰ ὀργανωθῇ εἰς τὸ μέλλον ἡ ἑορτὴ εἰς μέρος εὐρῆ, ὥστε νὰ μὴ μείνῃ κανεὶς ἔξω τοῦ θαυμασίου αὐτοῦ νυμφῶνος τῶν ἀνθέων. Τὸ Στάδιον θὰ ἦτο ὁ καταλληλότερος καὶ ὁ φυσικώτερος χώρος διὰ μίαν τοιαύτην τελετήν.

Οἱ Ἑλληνικοὶ χοροὶ συνδυασθέντες μὲ τὴν ὥραιαν ἑορτὴν τῶν ἀνθέων — εὐτυχεστέρα ἐμπνευσις δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γείνῃ — ἐχορεύθησαν παρὰ Ἑλληνίδων πράγματι. Εἰς τὸν ρυθμὸν, εἰς τὰς κινήσεις τῶν χορευτριῶν μᾶς ἔβλεπε κανεὶς ὅτι ὁ γνήσιος χαρακτήρ τῆς φυλῆς καὶ ἡ ἀντίληψις τῆς Ἑλληνικῆς κινήσεως ὑπάρχει εἰς τὰς συγχρόνους Ἑλληνίδας μᾶς, ὡς ἱερὰ κληρονομία παρελθόντος ὥραίου.

Τὸ «Εὐγε» τὸ ὁποῖον ἀξίζει εἰς τὸ Λύκειον τῶν Ἑλληνίδων, ἠκούσθη χθὲς εἰς τὴν ἀνορθωθῆ αἴθουσαν ἀπὸ μυριάδας Ἑλληνικῶν χειλέων.

«Ἐμπρός»

Η ΧΘΕΣΙΝΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΧΟΡΩΝ

Ὁ ἄνθρωπος στέκει κάποτε αἴφνης, αὐτοθωπεύεται, κάμνει ἓνα κίνημα ὑπερηφανείας καὶ χαίρεται μόνος μίαν ὥραιαν του ἀνάμνησιν ἢ ἓνα χάρισμα τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ αἵματος του. Εἰς τὴν εὐγενῆ αὐτὴν στάσιν τῆς φιλαρεσκείας εἶδαμεν τὴν Νέαν Ἑλλάδα χθὲς τὸ βράδυ εἰς τὸ Δημοτικὸν θέατρον. Ἐνθυμηθεῖσαι αἴφνης τὰ βαθύτατα τῆς φυλῆς, τὸν Ρυθμὸν καὶ τὸν Ἦχον, μὲ τοὺς ὁποίους τὸ Ἑλληνικὸν δένδρον ἐβλάστησε καὶ ἐπολλαπλασιάσθη, ἐκίνησε τὸ ἄνθος τῶν παρθένων τῶν Ἀθηνῶν εἰς τὰ εὐγενέστερα καὶ ζωγραφικώτερα λιχνίσματα ποῦ εἶδαμεν ποτέ. Τὸ ἐρατεινιώτατον αὐτὸ κίνημα τοῦ Ἑλληνικοῦ νασιοναλισμοῦ εἶχε τὴν χάριν Ναρκίσσου, ὅταν σκύβει εἰς τὴν διαύγειαν τῆς πηγῆς καὶ ἀγαπᾷ τὴν μορφὴν του. Χθὲς ἠγαπήσαμεν ὅσον ποτὲ ἄλλοτε τὴν φυλὴν ποῦ μᾶς ἐγέννησε. Μακρὰν ἀπὸ τὸν νασιοναλισμὸν τῆς πολιτικῆς, μόνος, ξεχωριστὸς ἀνθύπαρκτος, καμαρωτὸς καὶ θαυμάσιος ἦλθεν ὁ εἰρηνικὸς πατριωτισμὸς τῆς τέχνης, ὁ χορὸς τῆς νέας Ἑλλάδος, ἡ μιμικὴ

καὶ ἡ μουσικὴ τῶν γάμων, τῶν πανηγυριῶν, τῶν κεφιῶν τοῦ νεοέλληρος, τὸ χαρμόσυνον αὐτὸ ἀνάβρυσμα τῆς ψυχῆς μιᾶς φυλῆς. Ἀλλὰ Θεέ! αὐτὸ ἦτο ζωντανέμα τῆς τέχνης τῶν πριμιτίφ. Παρθένοι ἐπήδησαν ἀπὸ τοὺς πίνακας τοῦ Γκριλαντιάντσιο, τοῦ Αἰπί, τοῦ Φρά Ἀγγέλιο καὶ εἶδομεν τὰ κορίτσια τῶν φρέσκων τῆς Βίλλα Λέμι καὶ τῆς «Ἀνοίξεως» τοῦ Μποπιτσιέλι νὰ κινουῦνται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Δημοτικοῦ θεάτρον ὡς ἀπὸ φύσημα ἑαρινόν.

ΑΙ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΡΙΑΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Ποιὸς λοιπὸν ἦτον αὐτὸς ποῦ ἐξύπνησε συνεκρότησιν, ἐκίνησεν, ἐξιδέασεν ἔτσι τὰ θρύματα ρυθμῶν καὶ σχημάτων λησιμονημένων; Ἐχρειαζόντο γὰρ θαῦμα τόσον αἰφνίδιον πολλὰ πράγματα. Πρῶτον νοῦς φιλολογικὸς. Αὐτὸν τὸν εἶχεν ἡ κυρία Καλλιρρόη Παρρὲν. Τὸ ζωντανέμα τῶν ἐθνικῶν χορῶν εἶνε μία συνέπεια τεραστίας ζυμώσεως τοῦ **φορκλόρ** εἰς τὴν Ἑλλάδα κατὰ τὰ τελευταῖα τριάντα χρόνια. Ποιηταί, διηγηματογράφοι, λαογράφοι ἀπὸ τριάντα ἔτων ξυπνοῦν τοὺς νεοελληνικοὺς θησαυρούς. Ἡ κυρία Παρρὲν εἶνε μέσα εἰς τοὺς φορκλορίστ. Πρὸ χρόνων τὸ σαλόνι τῆς τοῦς ἐφιλοξένει καὶ τὰ φιλολογικὰ τῆς βράδου, εἰς τὰ ὁποῖα ἐψιθύριζεν ἡ νεοελληνικὴ τέχνη τὰ ὥραιά της δημιουργήματα, δὲν θὰ τὰ λησιμονήσωμεν ποτέ. Ἡ κυρία Παρρὲν συλλαμβάνει τὴν ἰδέαν τῆς ἀναστάσεως τῶν ἐθνικῶν χορῶν καὶ ζητεῖ νὰ τὴν ἐπιβάλλῃ εἰς τὴν Ἑνωσιν τῶν Ἑλληνίδων πρὸ ἔτων. Ἀλλὰ στόπ! Δισταγμοί, ἐνδοιασμοί, ἀρνήσεις ἐκ μέρους τῶν πολλῶν. Δὲν εἶμεθα ἀκόμη τότε ἀρκετὰ ὄρμητοι, ὥστε νὰ σκεφθῶμεν αὐτά. Ἡ κυρία Παρρὲν ὑπομένει, καρδοκεῖ, περιμένει, ἐλπίζει, ἐνεργεῖ ὅταν αἴφνης κατεβαίῃ ἀπὸ τὸ σπιτι τοῦ ἀλησιμονητοῦ Παπποῦ ἢ κόρη τοῦ Γέρω - Καλλιφρονᾶ. Ἡ κυρία Νίνα Κρεστενίτου, μία Ἀθηναία περὶ τῆς ὁποίας μπορεῖ νὰ πῆ κανεὶς ὅτι φορεῖ τὴν λεβεντιά, ὅπως ἓνας καλοκαμωμένος ἄνθρωπος τὸ ροῦχό του — καὶ ὅλα τελειώνουν. Ἀναλαμβάνει νὰ διδάξῃ τοὺς χορούς, νὰ τοὺς δείξῃ τὸν παλληκαρισμὸν τῆς, τὴν ἀρχοντιά της. Ὁ φιλολογικὸς νοῦς εὐρῆκε τὸ θάρρος καὶ τὸν ἐνθουσιασμὸν μιᾶς δεσποίνης, καὶ ἀπὸ τὴν συνεργασίαν αὐτῆν, ἡ ὁποία ἔκαμε θρύψαλα τοὺς δισταγμοὺς ὅλους, ἀπὸ τὴν συνδρομὴν τῶν ἄλλων κυριῶν — ἰδοὺ θαῦμα ὠραιότητος, ἡ χθεσινὴ βραδεία τοῦ Δημοτικοῦ.

Η ΠΑΡΑΣΤΑΣΙΣ

Ἦρχισε μὲ προανάκρουσμα φλογέρας. Ἦ-

κολούθησεν ὁ Χειμαριώτικος μὲ παρέλασιν τῶν χορευτριῶν, τρίτος ἐμπῆκεν ὁ κλέφτικος, τέταρτος ὁ χορὸς τοῦ Ζαλόγγου. Ἐν τῷ μεταξὺ ἠκούσθη ἡ «Ἀνθοστεφάνωτη» τοῦ Γεωρ. Λαμπελέτ, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα θὰ εἶνε ἀναπόσπαστον πλέον ἀπὸ τὴν ἀνατέλλουσαν δημοουργίαν καὶ ὁ Γέρω-Δῆμος τοῦ Καρρέ. Ἐξετελέσθησαν ἀπὸ τὴν δεσποινίδα Καστρομένου, τὸ λαμπροῦ μέλλοντος τοῦτο Φωκίδιον, περὶ τοῦ ὁποίου ἐγράψαμεν ἤδη. Ὑπενθύμισε καὶ χθὲς τὴν ἀθάνατον διδάσκαλόν της. Ὅταν ἤρχισε κατόπιν ὁ κλέφτικος μὲ τὸ ρυθμικώτατον «Παιδιὰ σὰν θέλτε λεβεντιά» θύελλα ἐπευφημιῶν ἠγέρθη. Τρεῖς ἄλυσσιδες παρθένων περνοῦσαν ἐπὶ τῆς σκηνῆς, ὁ προβολεὺς ἔβαφε τὰ παρθενικά σώματα μὲ γλυκυτότους χρωματισμούς, αἱ παρθένοι τῆς χορῆς μὲ ἑλληνικὰς ἐνδυμασίας καθισμέναι εἰς ἀφελὲς γροῦπο παραπλεύρως τραγουδοῦσαν, ἡ σκηνοθεσία ἦτο σοφὴ, θαυμασία — ἔλαμψε καὶ εἰς τοῦτο ἡ ὀργανωτικότης τῶν κυριῶν, αἱ ὁποῖαι τὰ πάντα χθὲς εἶχαν προβλέψει — καὶ ἡ νεοελληνικὴ ζωὴ ἀνέδωκεν αἴφνης ἐπὶ τῆς ζωῆς τεραστίαν καὶ ὑπέροχον ἄνθησιν. Τὸ ἀκροατήριον ἐτρελλάθη. Χειροκροτήματα, ἐπευφημίαι, ἓνα σφύριγμα κεριοῦ καὶ μερακιοῦ σὰν ρουκέττα, ὄρμησεν ἀπὸ ἓνα θεωρεῖον τρίτης σειρᾶς. Μὲ τὴν αὐτὴν λαμπρότητα ἐξετελέσθη ἡ Τράτα. Ἦδη ἔρχεται ἡ σειρά τοῦ πλαστικώτερου καὶ ζωντανωτέρου τῶν ἑλληνικῶν χορῶν, τοῦ μπάλου. Τέσσερα ἕως πέντε ζεύγη τὸν χορεύουν. Μεταξὺ δὲ αὐτῶν ἡ θέαινα τοῦ μπάλου, ἡ δεσποινὶς Ἡλέκτρα Παπαγεωργακοπούλου. Αὐτὴ προκαλεῖ τὸν θαυμασμόν. Καὶ οὐδέποτε, τὸ ὁμολογῶ, θαυμασμὸς ὑπῆρξε δικαιότερος. Ἡ κόρη αὐτῆ εἶνε μία ἱλιγγιώδης βριτουζιτέ. Ἡ τελειότης δι' αὐτὴν εἶνε φυσικὴ κίνησις. Γίνεται ἀνάγλυφον, ὅπως ἡμεῖς βαδίζομεν ἢ καθήμεθα, γίνεται ἀγγελιογραφία λεπτοτεχνημένη ἀπὸ τὸν Δοῦριν, γίνεται προοραφητικὸν καὶ φειδιακὸν ἔργον εἰς κάθε χορευτικὴν κίνησιν καὶ ὁ χορὸς τῆς εἶνε βροχὴ πλαστικότητων καὶ θύελλα εἰδώλων τὰ ὁποῖα περνοῦν, μὲ τόσην ταχύτητα ὥστε ἐξευτελίζεται ἡ ἰδέα τοῦ χρόνου.

— Ἐξηγήσατέ μου, ἔλεγα χθὲς, εἰς κάποιον πῶς ἡ κόρη αὐτῆ μαντεύει ὅτι κάθε κίνησις ποῦ θὰ κάμῃ εἶνε τελειότης καὶ προβαίνει εἰς αὐτὴν ἀσφαλῶς;

ΤΟ ΜΑΥΡΟ ΓΕΜΕΝΙ

Μετὰ τὸ διάλειμμα ἐξετελέσθη εἰς ἓκ τῶν ὥραιότερων καὶ μουσικωτέρων χορῶν τὸ «Μαῦρο Γεμενί» εἰδικῶς αὐτὸς διδασκὴς ὑπὸ τῆς κυρίας Νίνας Κρεστενίτου. Αἱ μαθήτριά ἐφά-

νησαν ἀξίαι τῆς διδασκάλου των. Ἦκολούθησε τὸ Νεραντζοφίλημα καὶ ὁ Κουλουριώτικος. Μεθ' ἡ ἔχουσα τὴν μεγαλοφυίαν τοῦ ἀσυνειδήτου μικρὰ ἡλικία παρήλασε καὶ ἐσκίρτησε μὲ τὸν Συρτὸν Καλαματιανὸν καὶ τὸν πηδηκτὸν τῶν Μεγάρων. Τί θέαμα ἐκεῖνα τὰ μικρὰ καὶ γυμνὰ πόδια, ἐκεῖνοι οἱ μίσχοι! Τὰ μικρὰ κατενθουσίασαν. Τὰ μικρὰ εἶνε ἀθάνατα, διότι ἡ παιδικότης εἶνε μεγαλοφυΐα. Θὰ ἀναφέρω τὴν δεσποινίδα Ντίαναν Καρανίκα, αὐτὴν μὲ τὸ θαλασσὶ φόρεμα. Εἶνε μικροσκοπικὴ ἀλλὰ προσέχετε! εἶνε Καρπενησιώτισσα. Ἐσυρε τὸν χορὸν ἀξίως τῆς ὀρεινῆς πατρίδος τῆς καὶ πατρίδος μου, εἰς τὰ σπίτια τῆς ὁποίας ἔρχονται τὰ σύννεφα, τὴν ὥραν δὲ αὐτὴν ὅλος ὁ κοσμοπολιτισμὸς μου συνεμαζεύθη εἰς ἓνα τοπικισμὸν ὀλίγων πήχεων. Εἶδα τὸ βελούχι νὰ μὲ βλέπῃ μὲ τὴν ὀξείαν τοίμα του καὶ ἠσθάνθη πελώριον ἔλατο νὰ σαλεύῃ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου. Αἱ ἄλλαι θαυμάσιαι τοῦ παιδικοῦ χοροῦ ἦσαν αἱ τρεῖς ἡλεκτρικὲς σπίθες τῆς κυρίας Φωκῆς, τρία Φωκίδια, ἔξ' ὧν ἡ μία καλεῖται Μαρίκα, ἡ ἄλλη Ραλλοῦ καὶ τῆς ἄλλης δὲν ἐνθυμοῦμαι τὸ ὄνομα, ἄς μὲ συγχωρῇ.

Εἰς τὴν «Πεντοζάλην» ὅλοι ζητοῦσαν λορτιὸν διὰ νὰ θαυμάσουν τὰς δεσποινίδας Δροσίνη καὶ Καφετζάκη. Ὁ χορὸς αὐτὸς ἦτο γεμάτος καλλονάς, ἦτο δὲ ὁ ζωηρότερος τῶν χορῶν ἀρρενωπὸς καὶ θυμώδης, Κρητικὸς γάρ. Εἰς τὰς παρθένας ποῦ τὸν ἐχόρευσαν θὰ ἤρμोजαν ἀκούη καὶ ἀσπίδες.

ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΟΡΤΗΣ

Διὰ νὰ εἶμαι καὶ κοσμικῶς ἐν τάξει ἀναφέρω τὰς κατὰ γενικὴν γνώμην διακριθείσας, τὰς δεσποινίδας Παπαγεωργακοπούλου, Ἀλεξανδρίδου, Καλλιρρόην Κωνσταντινίδου, Παπαστάθη, Δροσίνη, Φίλτσου, Καφετζάκη. Ἀλλὰ θὰ ἀναφέρωμεν καὶ ἓνα ποῦ δὲν φαντάζεσθε. Τὸν κ. Καρκαβίτσαν. Ὁ συγγραφεὺς τῶν νεοελληνικῶν διηγημάτων, ὁ ἀμειλικτος νασιοναλιστής, ὁ ἐρευνητὴς καὶ ἐμπυχωτὴς τοῦ ἐκλάμπρου νεοελληνικοῦ κόσμου, ἓνας ἀπὸ τοὺς πρώτους ποῦ τὸν εἶδαν καὶ τοῦ ἔκαμαν τέχνην, ὁ Καρκαβίτσας παρίστατο εἰς τὴν ἑορτὴν αὐτὴν — ποῖα σύμπτωσις! Τοῦ ἀξίζε. Καὶ ἦτο γοητευμένος. Εἶπε μάλιστα ὅτι διατρέχουσαν κάποιαν ἐποχὴν Λουδοβίκου, ἐποχὴν ἐκρήξεων καὶ ἀνθήσεως γενικῆς. Ποῖος δὲ θὰ πιστεύσῃ ὅτι ἐκεῖ ἦτο καὶ ὁ Κονδυλάκης!

Ἀλλὰ τὸν μαέστρον, τὸν καυμένον τὸν μαέστρον τοῦ χοροῦ! Τὸν Ἀνδρεόπουλον ἐν-

νοῦ. Τὸν στριφογυριστὴν τῆς πρωτευούσης πάσης, τὸν Τερψίχορον τοῦτον. Αὐτὸς καὶ ἐδίδαξε τὰς λεπτομερείας καὶ ἐσύλλεξε τοὺς χοροὺς εἰς μουσικὴν—διότι ποῦ εὐρέθησαν τόσοι χοροὶ γραμμένοι ὀπωσδήποτε; δὲν τὸ φαντάζεσθε αὐτό;—καὶ διηύθυνε ὀρχήστραν καὶ χορόν. Εὖγε μαέστρο.

Εἰς τὸ τέλος ἔγινε καὶ ἀνθοπόλεμος (ὀλίγον εἰρηνικός). Ἐβρέξε ροδόφυλλα ἀπὸ τὰ θεωρεῖα εἰς τὸν κόσμον τῆς πλατείας. Ἀλλὰ τὰ τοῦ Καίσαρος τῷ Καίσαρι. Κυρία Κρεσενίτου κυρία Παρρὲν καὶ σεῖς αἱ βοηθοὶ κυρίαὶ δημιουργοὶ τοῦ ἐκλάμπρου αὐτοῦ θεάματος καὶ τοῦ λαύματος τοῦ ἐντὸς ἑπτὰ ἡμερῶν σχεδὸν συντελεσθέντος, λάβετε τα ἕκ μέρους τῆς φυλῆς καὶ τῆς τέχνης. Εἶνε γιὰ σᾶς.

Z. Π.

«Νέον Ἄδτυ»

Ο ΕΘΝΙΚΟΣ ΧΟΡΟΣ

«Πόσοι ἀπὸ τοὺς συνθηροισθέντας χθὲς εἰς Ζάππειον,—ἔγραφε τὴν ἐκπύριον τῶν Ἀνθεστηρίων μία ἡμέρα, — δὲν ἔβλεπαν τοὺς ἐθνικούς μας χοροὺς διὰ πρώτην φοράν εἰς τὴν ζῶν των;»

Εἰμπορῶ νὰ εἶπω, ὅτι εἶμαι κ' ἐγὼ ἀπὸ αὐτούς. Ὅ,τι εἶδα χθὲς τὸ βράδυ εἰς τὸ Δημοτικὸν θέατρον, πρώτην φοράν εἰς τὴν ζῶν μου τὸ ἔβλεπα. Εἰς τὴν πατρίδα μου ἑλληνικοὶ χοροὶ δὲν χορεύονται. Περιηγήσεις εἰς τὰ ἑλληνικὰ χωρία δὲν ἔκαμα. Ὀλίγη τράτα, τὴν ὁποίαν εἶδα ἀργότερα, δὲν εἶνε ἀπὸ τὰς παιδικὰς μου ἀναμνήσεις τὰς ἀνεξαλείπτους. Καὶ μερικὰ αὐτοσχεδιάσματα συρτῶν εἰς ἀθηναϊκὰ σκλόνια ἢ θέατρα, δὲν λογαριάζονται βέβαια. Ἡ ἐντύπωσις μου ἦτο παρθένος. Ὁ ἑλληνικὸς χορὸς, περὶ τοῦ ὁποίου εἶχα μίαν ἀρίστην, ἀμυδρὰν ἰδέαν ἀπὸ ἀτελέστατα δείγματα, καὶ μίαν ἀνάμνησιν μᾶλλον ἐξ ἀτακτισμοῦ, μοῦ ἀπεκκλύπτετο αἰφνιδίως εἰς ὅλην του τὴν ἐντέλειαν καὶ τὴν ὠραιότητα.

Ἐπιθέτω, ὅτι οἱ πλεῖστοι ἀπὸ τοὺς ἀθηναίους θεατὰς,—καὶ ἦσαν ἄπειροι, συγκεκριμένοι καὶ ἐνθουσιώδεις, εὐρίσκοντο εἰς τὴν ἰδικὴν μου θέσιν. Καὶ ἐκεῖνοι ἀκόμη, οἱ ὅποιοι ἔτυχε νὰ πηρευθεῖσιν πολλάκις ἢ καὶ νὰ λάβουν μέρος ὡς χορευτὰ εἰς ἑλληνικὰ πανηγύρια, ἔβλεπον κατὰ πρωτοφανὲς καὶ σχεδὸν ἀγνωρίστον. Ὅπως καμμίαν φοράν βλέπομεν εἰς τὸνειρόν μας μίαν γνωστὴν μας μορφήν μεταμορφωμένην, ἐξιδανικευμένην. Καὶ ἀκριβῶς, αὐτὸ ποῦ μᾶς παρουσιάσκει αἰ κυρίαὶ τοῦ «Λυκείου τῶν Ἑλληνίδων», ἦτο τὸ ὄνειρόν

τοῦ ἐθνικοῦ χοροῦ καὶ ἡ ἐξιδανικεύσις. Τὰ ὠραία καὶ εὐπλαστὰ ἐκεῖνα κορίτσια τῶν ἀθηναϊκῶν σαλονιῶν, μὲ τὰς καλλιπτοχούς ἀρχαιοτρόπους ἐνδυμασίας, τελείως γυμνασμένα καὶ χορεύοντα μέσα εἰς τὸν φαντασμαγορικὸν φωτισμὸν καὶ διάκοσμον τῆς σκηνῆς, ἀπετέλουν θέαμα, τὸ ὁποῖον δὲν εἰμπορεῖ κανεὶς νὰ ἰδῆ εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ ἐορτάζοντος χωρίου. Ἦτο κάτι ὡς συνδυασμὸς φύσεως καὶ τέχνης, ὡς ἐξύψωσις καὶ ὡς ἐξευγένισις.

Μόνον ἔτσι καλλιτεχνικὰ εἰμποροῦσε νὰ παρουσιασθῆ ὁ ἐθνικὸς χορὸς, εἰς τὰς Ἀθήνας διὰ νὰ γίνῃ κατορθωτὴ ἡ «ἀναβίωσις» του. Διότι καὶ εἰς τὰ τυφλότερα ἀπὸ τὴν λώβην τοῦ ξενισμοῦ μάτια ἔλαμψε τόσον ἡ χάρις του, ἡ ὠραιότης του καὶ ἡ ὑπεροχὴ του, ὥστε εἶνε ἀδύνατον νὰ μὴν εἰσαχθῆ τὴν εἰς τ' ἀθηναϊκὰ σκλόνια, ἔπου ἀπὸ τριακονταετίας χορεύονται ἀποκλειστικῶς οἱ ἐκφυλισμένοι χοροὶ τῶν Εὐρωπαίων. Καὶ ἄμα εἰσαχθῆ μίαν φοράν, δὲν εἰμπορεῖ παρὰ νὰ ἐπικρατήσῃ. Πρῶτον ὡς κάτι ὠραιότερον καὶ συμφωνότερον μὲ τὴν ἑλληνικὴν ψυχὴν. Δεύτερον, διότι τὴν πλεον εἶνε ἀρκετὰ ἰσχυρὰ ἡ τάσις μας—καὶ αὐτὸ δὲν ἀποτελεῖ τὴν θετικωτέραν μας πρόοδον;—πρὸς ἐπιστροφὴν εἰς τὰ ἐθνικὰ καὶ τὰ πάτρια. Μετὰ τὴν περίοδον τῶν τῶν σκότους, τῆς ἀμαθείας, ἡ ὁποία μᾶς περιώριζεν εἰς τὸν πιθηκισμὸν τῶν ξένων, ἔρχεται ἡ περίοδος τοῦ φωτός, τῆς ἀναπτύξεως, ἡ ὁποία βραίνει νὰ καλλιεργήσῃ κάθε τι ἐθνικὸν καὶ νὰ δημιουργήσῃ βαθμηδὸν ἕνα νεοελληνικὸν πολιτισμὸν μὲ χαρακτηριστὰ. Γλῶσσα, φιλολογία, ζωγραφικὴ, ἀρχιτεκτονικὴ, μουσικὴ, χορὸς, ὅλα μας θὰ ξαναγίνουν ἑλληνικά.

Ἄλλ' ὁ ἐθνικὸς μας χορὸς ἰδιαιτέρως, ὅπως ὅλας του τὰς ποικιλίας, εἶνε κάτι τόσον ὠραῖον καὶ δυνατὸν, ὡς ἐκδήλωσις μιᾶς μεγάλης ἐθνικῆς ψυχῆς, ὥστε ἔχει κάθε δικαίωμα, καλλιεργούμενος πρῶτα ἀπὸ ἡμᾶς καὶ ἀναβίωντων εἰς τὰ μεγάλα μας κέντρα, νὰ διαδοθῆ καὶ εἰς τὸν πολιτισμένον κόσμον. Τὸ δικαίωμα αὐτὸ εἶνε τῶν ἀπὸ τὰ «ἀπαράγραπτα» καὶ νὰ ἰδῆτε ὅτι οἱ χοροὶ μας θὰ διαδοθῶν. Οἱ ξένοι, οἱ ὅποιοι θὰ τοὺς θαυμάζουσι εἰς τὰ ἑλληνικὰ σκλόνια, θὰ τοὺς μανθάνουσι καὶ θὰ τοὺς εἰσάγουσι εἰς τὰς πατρίδας των. Καὶ ὅπως σήμερον χορεύονται παντοῦ οἱ ἐθνικοὶ χοροὶ τῶν Ρώσων, τῶν Πολωνῶν, τῶν Σκώτων, τῶν Τσέχων, θὰ χορεύεται ὁ νησιώτικος μπάλος ἢ ἡ κρητικὴ πεντοζάλη. Πιστεύω δὲ ὅτι ὅσοι εἶδαν χθὲς εἰς τὸ Δημοτικὸν τὰ ὀρχητικὰ αὐτὰ θαύματα, ὁμολογοῦν ὅτι καμμία

γαβότα, καθρίλλια ἢ πολωνέζα δὲν θὰ ἠμποροῦσε νὰ ὑποστῆ τὴν σύγκρισιν.

Ὁ ἀληθινὸς χορὸς εἶνε ὁ ἑλληνικὸς. Καὶ ὑποθέτω, ὅτι ὁ σημερινὸς δὲν διαφέρει πολὺ ἀπὸ τὸν ἀρχαῖον, ὁ ὁποῖος ἦτο ἡ ἐκδήλωσις τοῦ ὑψίστου πολιτισμοῦ καὶ τοῦ τελειότερου λαοῦ. Μὲ τὰς μακρὰς ἀλύσεις του, τὰς κυκλικὰς του κινήσεις, τὸν ἀπαλὸν του ρυθμὸν καὶ τὴν θελκτικὴν του μονοτονίαν, περισσύτερον ἀπὸ κάθε ἄλλον ἀναπαριστᾷ «τὴν παλμικὴν δόνησιν τῆς ὕλης ὑπὸ τὸ πνεῦμα τῆς δημιουργίας», τὸ ὁποῖον, κατὰ τὸν αἰσθητικόν, εἶνε ἡ βαθυτέρα ἐννοια καὶ ἡ οὐσία πάσης ὀρχήσεως. Ἐχει κάτι τὸ ἐπίμονον, τὸ αἰώνιον καὶ τὸ ἱερόν. Καταντᾷ φυσικὸν φαινόμενον, καὶ φανερώνει μίαν ψυχικὴν χαρὰν, ἀκμήν καὶ εὐρωστίαν, μὲ τὴν ἀγνότητα συγχρόνως, τῶν ὁποίων εἶνε ἀναπόσπαστος. Ἡ φυλὴ, ἡ ὁποία ἐκφράζεται μὲ τὸν χορὸν αὐτόν, εἶνε πλήρης ζωῆς, γενναία, ἰσχυρὰ, αἰσθαντικὴ, ἀγαθὴ, ἀγνή καὶ σεμνή.

ΓΡΗΓ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

«Ἀκρόπολις»

ΕΘΝΙΚΟΙ ΧΟΡΟΙ

Τὸ Δημοτικὸν θέατρον παρίστα προχθὲς τὸ βράδυ λυπηρὸν θέαμα. Χίλιοι καὶ ἄνω Ἀθηναῖοι καὶ Ἀτθίδες ἐμαζεύθησαν ἐκεῖ μέσα διὰ νὰ ἰδοῦν τί; Ἑλληνικοὺς χοροὺς χορευομένους ἀπὸ Ἑλληνοπούλες!

Πιστεύω ὅτι τέτοιο πρᾶγμα δὲν θὰ γίνεταί εἰς κανένα μέρος τοῦ κόσμου. Διὰ τὸ ἀπλοῦστατον λόγον, ὅτι διὰ τὸν Γάλλον ἢ τὸν Γερμανὸν ἢ τὸν Ρῶσον ἢ τὸν Ἑγγλέζον οἱ ἐθνικοὶ του χοροὶ τοῦ εἶνε τόσον γνωστοί, ὥστε νὰ μὴν ἀποτελοῦν ἄξιον καὶ περιεργον θέαμα, ποῦ νὰ πληρώνη 4 καὶ 50 νὰ τὸ ἀπολαύσῃ.

Ὁ Γάλλος μαθαίνει νὰ χορεύῃ τοὺς γαλλικοὺς χοροὺς, νὰ ψάλλῃ τὴν γαλλικὴν μουσικὴν, ν' ἀπαγγέλλῃ γαλλικοὺς στίχους, τὸ ἴδιο καὶ ὁ Γερμανός, τὸ ἴδιο καὶ ὁ Ρῶσος, τὸ ἴδιο καὶ ὁ Ἑγγλέζος. Δὲν συμβαίνει ὅμως τὸ αὐτὸ καὶ μὲ τὸν Ἕλληνα, ὁ ὁποῖος τὴν πρώτην λέξιν ποῦ θὰ πρωτοψέλλῃ θὰ εἶνε γερμανικὴ, ἢ πρώτη μουσικὴ φράσις ποῦ θ' ἀρθρώσῃ Ἰταλικὴ, ὁ πρῶτος χορὸς ποῦ θὰ χορεύσῃ γαλλικός.

Κ' ἔπειτα διερωτώμεθα πῶς καὶ γιὰτί ἐνῶ ὅλα τὰ ἄλλα ἔθνη πηγαίνουν μὲ βῆμα στερεὸ καὶ ταχὺ πρὸς τὰ ἔμπροσ ἐμεῖς καρκίνοβατοῦμε. Δὲν ἠμπορέσαμεν ἀκόμη νὰ ἐννοήσομε ποῦ κρύβεται τὸ μεγαλεῖον ἐνὸς ἔθνους. Πῶς τόπος

ποῦ δὲν τὸν ἀγαποῦν οἱ κάτοικοί του δὲν πάει μπροστά. Πῶς θέλετε νὰ προοδεύσῃ ἡ Ἑλλάς, ὅταν οἱ Ἕλληνες δὲν φροντίζουν νὰ προοδεύσῃ; Καὶ δὲν φροντίζομε διότι δὲν ἀγαποῦμε τὴν πατρίδα μας, καὶ δὲν τὴν ἀγαποῦμεν διότι δὲν τὴν ἠξεύρομε.

Ἄγνωστοι οἱ Ἑλληνικοὶ χοροὶ, ἄγνωστα τὰ Ἑλληνικὰ τραγούδια, ἄγνωστος ἡ Ἑλληνικὴ μουσικὴ, ἄγνωστος ἡ Ἑλληνικὴ ποίησις, ἄγνωστος ἡ Ἑλληνικὴ φιλολογία. Πῶς λοιπὸν θέλετε ὁ τόπος αὐτὸς ὁ ἐντελῶς ἄγνωστος εἰς τοὺς Ἕλληνας νὰ πάη μπροστά; Ὁ καιρὸς τῶν θαυμάτων ἐπέρασε δυστυχῶς ἀνεπιστρεπτεῖ.

Ἡ Γαλλία φροντίζει μὲ κάθε τρόπο νὰ μορφώσῃ ἐπὶ τὸ γαλλικώτερον τοὺς νέους καὶ τὰ κορίτσια τῆς. Ἡ Γερμανία τοὺς δίδει τέτοια ἀνατροπὴν, ὥστε νὰ θεωροῦν ὡς κατάπτωσιν τῆς ἐθνικῆς τῶν ὑπερηφανείας νὰ ὀμιλοῦν ἄλλην γλῶσσαν ἐκτὸς τῆς Γερμανικῆς. Ἐτσι ἐργάζονται καὶ τὰ ἄλλα ἔθνη. Ἐνῶ ἐμεῖς; Εἶνε τοιαύτη ἡ μόρφωσις μας, ὥστε νὰ ἐντρεπώμεθα νὰ λέμε πῶς εἴμεθα Ἕλληνες. Ἡ κ. Leune εἶπε προχθὲς εἰς τὸν «Παρνασσόν».

«Οἱ μεγαλείτεροί μας ἐχθροὶ ποῦ δηλητηριάζουν ὅλας τὰς σκέψεις τῶν ξένων καὶ καταρρίπτουν τὸν ἐνθουσιασμὸν καὶ τοῦ πλεον φιλέλληνας, εἴμεθα ἡμεῖς οἱ ἴδιοι Ἕλληνες, οἱ ἐκφυλοὶ Ἕλληνες».

Αἱ διάβολε! Ἦταν τάχα ἀνάγκη νὰ ἔλθῃ ἡ κ. Leune γιὰ νὰ μᾶς τὸ εἰπῆ αὐτό; Τόπος ποῦ οἱ ἐθνικοὶ του χοροὶ κατήντησαν ἄξιον καὶ περιεργον θέαμα, ὅπως τὰ γυμνασμένα ἄλογα τῶν ἵπποδρομιῶν ἢ τὰ θηρία μὲ τὰ δύο κεφάλια καὶ τῆς ὀκτῶ οὐρῆς ποῦ ὁ θεατρώνης τῆς ὁδοῦ Ἀθηνᾶς μᾶς προσκαλεῖ μ' ἕνα κουδοῦνι νὰ τὸ θαυμάσομε ἀντὶ μιᾶς δεκάρας δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ κατοικεῖται ἀπὸ ἐκφυλοῦς.

Καὶ ἡ ἱστορία, ἀγαπητοὶ συμπολίται, οὐδαμοῦ ἀναφέρει πῶς οἱ ἐκφυλοὶ ἐμεγαλοῦργησαν.

Δόξα ἐν τούτοις καὶ τιμὴ καὶ ἐθνικὴ εὐγνωμοσύνη εἰς τὰς γυναῖκας ἐκεῖνας ποῦ ἀνέλαβον νὰ ξυπνήσουσι τὸν κοιμισμένον ἐθνισμὸν τοῦ Ἑλλήνου.

Θ. ΣΥΝΝΑΔΙΝΟΣ

«Ἀθῆναι»

Ὅταν ἡ κ. Παρρὲν εἰς τὴν πρὸ καιροῦ διάλεξίν τῆς εἰς τὸν Παρνασσόν ἐπαρουσίασεν εἰς φωτεινὰς εἰκόνας τοὺς κυκλικούς ἑλληνικούς χοροὺς τῆς ἀρχαιότητος καὶ μὲ πειστικώτατα ἐπιχειρήματα ἀπέδειξεν ὅτι ἐκεῖνοι καὶ οἱ σημερινοὶ μας χοροὶ εἶνε ἐν καὶ τὸ αὐτό, πολλοὶ ὑπῆρξαν οἱ ἐπιφυλακτικοί.

Πῶς! ἡ χάρις τῶν παρθένων μὲ τοὺς ἑλλη-
νικούς χιτῶνας, ἡ ἀβρότης καὶ ἡ ἔλαστικότης
τῶν θαυμασίων κινήσεων εἶχον τίποτε κοινόν
μὲ τοὺς χορούς, τοὺς ὁποίους ἐχόρευαν οἱ κλέ-
φτες εἰς τὰ βουνά μας, καὶ αἱ γυναῖκες τῶν
Μεγάρων καὶ τῆς Κούλουρης εἰς τὰς πλατείας
τῶν χωρίων τῶν.

Ἄλλ' ἢ κ. Παρρέν, ἡ ὁποία ἐπὶ μῆνα τότε
ὀλόκληρον εἶχε παρακολουθήσει τὰς χορευτι-
κὰς ἀσκήσεις τῶν νεωτέρων μελῶν τοῦ Λυ-
κείου, εἶχε σχηματίσει τὴν πεποίθησίν της,
τὴν ὁποίαν ἄλλως ἐνίσχυσαν ἀκόμη περισσό-
τερον αἱ δημοσιευθεῖσαι περὶ τοῦτο μελέται
ξένων καὶ ἰδικῶν μας ἐπιφανῶν συγγραφέων.

Μὲ τὴν διοργανωθεῖσαν δὲ ἑορτὴν τῆς Πρω-
τομαγιάς, ἐσκόπει ἀκριβῶς αὐτὸ νὰ ἀποδείξη.
Δι' αὐτὸ καὶ ἡ λευκὴ καὶ ἐλαφρῶς κυανῆ ἀρ-
χαϊκὴ ἐνδυμασία τῶν νεαρῶν μελῶν τοῦ Λυ-
κείου μὲ τὰ πάλαικα πέδιλα καὶ τὰς θαυμα-
σίας ἀρχαϊκὰς κομμώσεις καὶ ἡ ἐκ παραλλή-
ἐμφάνις ἄλλου κύκλου χορευτῶν μὲ ἑλλη-
νικὰ χωρικά ἐνδύματα.

Αὐταὶ ἐλαφραὶ μέσα εἰς τὸ λεπτόν καὶ ἀρ-
μονικώτατα ἀπλοῦν ἐνδύματα, ἐκεῖναι κά-
πως βαρύτεραι κάτω ἀπὸ τὴν μαλλίνην χρυ-
σοκέντητον σιγούναν καὶ τὸ βαρὺ ποδῆρες ὑ-
ποκάμισον.

Καὶ ἡ μὲν γνώμη τῆς κ. Παρρέν εἶνε πλεόν
ἀναμφισβήτητος καὶ ἡ ἐπίσκεψις τῶν νεαρῶν
δεσποινίδων εἰς τὰ μουσεῖα, εἶχε τὸ θαυμά-
σιον ἀποτέλεσμα νὰ μᾶς παρουσιάσῃ μίαν μυ-
θικὴν ὄπτασιν, τὴν ὁποίαν πολλοὶ εἰμπορεῖ
νὰ εἶχομεν φαντασθῆ, ὅταν ἐβλέπαμεν τὰ
ἀρχαῖα ἀνάγλυφα, ἀλλὰ κανεὶς οὔτε εἶχεν ἰδεῖ,
οὔτε ἤλπιζε νὰ ἰδῆ τὸσον αἰφνιδίως καὶ ἀ-
προσδοκῆτως καὶ τὴν ὁποίαν παρατηροῦν οἱ
ἀναγνώσται τῶν «Ἀθηνῶν» εἰς τὰς παρατι-
θεμένας εἰκόνας.

«Ἀστραπὴ»

ΑΠΟ ΤΑ ΑΝΘΕΣΤΗΡΙΑ

Σήμερον θὰ ὀμιλήσω διὰ δύο κορίτσια, τὰς
δεσποινίδας Καφεντζάκη καὶ Ἡλεκτραν Πα-
παγεωργακοπούλου.

Τὴν πρώτην τὴν ἐβλεπα διὰ πρώτην φοράν.
Τὴν δευτέραν τὴν γνωρίζω ἀπὸ καιροῦ, πολ-
λάκις εὐτυχῆσας νὰ χειροκροτήσω τὸ μουσικόν
της τάλαντον. Ἄλλως τε καὶ εἶνε ἡ κόρη πα-
λαιῶ καὶ πολυαγαπήτου φίλου, τοῦ συμπα-
θοῦς διευθυντοῦ τῶν Σιδηροδρόμων Ἀττικῆς.

Θὰ ὀμιλήσω δι' αὐτάς, διότι αὐταὶ ἀντε-
προσώπευσαν τὴν χάριν καὶ τὸ κάλλος. Καὶ τὸ
κατόρθωμά των τοῦτο ὑπῆρξε κατὰ τοσοῦτον

μᾶλλον ἐξαιρετικόν, ὅσον εἶχον ν' ἀντιπαλαί-
σωσι πρὸς ὠραιότερα καὶ χαριέστερα κορίτσια
τῶν Ἀθηνῶν.

Ἡ πρώτη, ἡ δεσποινὶς Καφεντζάκη, Κρήσσα
καὶ, ἂν ἐνθυμοῦμαι καλῶς, γραμματεὺς τῆς
ἐπαγγελματικῆς σχολῆς, εἶνε ἡ προσωποίη-
σις τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ κάλλους.

Ἡ κεφαλὴ της, νομίζει τις, ὅτι ἀπεσπάρθη
ἀπὸ Ἀττικὸν ἀνάγλυφον, ἢ κατέπεσεν ἐκ τοῦ
κορμού Ταναγραίας κόρης.

Ἡ κατατομὴ της εἶνε θαῦμα κανονικότη-
τος, ὅπως δὲ ἦτο ἐνδεδυμένη μὲ τὸ ἀρχαῖον
φύρεμα, ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ θεατοῦ, συχνότατα
επάθαινε τὴν παραίσθησιν, νομίζων, ὅτι εὐρί-
σκετο πρὸ παρθένου κατελθούσης ἀπὸ ἀρχαῖον
ἀγγεῖον.

Εἰς τὴν ἀπὸ φύσεως καὶ τῆς κατατομῆς ἔ-
νεκα, σοβαρὰν αὐτὴν μορφήν, ἐπήνθει μειδιάμα
ὅσοι πᾶσαι χάριτες πέτοινο, κατὰ τὸν Ἀ-
νακρέοντα εἰς τὴν θαυμασίαν εἰκόνα του, ἀρ-
χομένην διὰ τῶν στίχων :

Ἄγε, ζωγράφων, ἄριστε

Γράφε, ζωγράφων, ἄριστε.

Τὸ σῶμά της, καίτοι σχετικῶς μικρόν, καὶ
ἐνθυμίζον τὴν χαριέσσαν γαλλικὴν φράσιν, (ἡ
μητέρα της τὴν ἔκαμε μικρὴ διὰ τὴν κάμην
περιποιημένην), εἶνε κομψὸν καὶ νευρικόν μὲ
μίαν μυϊκὴν εὐλυγιστίαν ἐκπλήσσοσαν.

Τοιαύτη ἡ πάγκαλος Κρήσσα κόρη.

Ἡ ἄλλη, ἡ δεσποινὶς Ἡλέκτρα Παπαγε-
ωργακοπούλου, γνωστοτάτη ἐκ τῶν ἐν τῷ
ᾠδῆφ θριάμβων της, καίτοι νεαρωτάτη εἶνε
ὁ τύπος τῆς νησιώτικης καλλονῆς μεθ' ὅλην
τὴν μωραίτικην καταγωγὴν της.

Ἐπὶ σώματος κομψοτάτου ἂν καὶ ἐπιχαρί-
τως σαρκωμένου, ἡ εἰκοσαέτις αὐτῆ κόρη, φέ-
ρει κεφαλὴν παραδόξου μαγείας.

Ἡ κεφαλὴ της, βεβαίως στερεῖται τοῦ κλα-
σικοῦ κάλλους τῆς Καφεντζάκη, ἡ κατατομὴ
της δὲν εἶνε τὸσον μαθηματικῶς ἀκριβῆς, ἔχει
ὅμως ὀφθαλμοὺς δυναμένους νὰ λυώσουν πλα-
τίναν καὶ χρῶμα προσώπου καὶ μειδιάμα ἐλέγ-
χοντα ὑπέρθερμον φύσιν.

Ἄν ἡ Καφεντζάκη εἶνε συνάτα τοῦ Μπε-
τόβεν ἡ Παπαγεωργακοπούλου εἶνε ραψωδία
τοῦ Λίστ.

Καὶ ἔσυρον ἀμφοτέραι τὸν χορόν.

Καὶ ἦτο χάριμα ὀφθαλμῶν καὶ αἰσθήσεων
πανηγυρις καὶ ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Ζαππείου,
ἐκεῖ παρὰ τοὺς πρόποδας τῆς Ἀκροπόλεως,
ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τῆς Ἀττικῆς, τὸν ἐξιδανι-
κεύοντα ἀπὸ κάλλος, ἀπέβη μία σκηρὴ τοῦ
ἀρχαίου βίου.

Ἄτυχῶς στρέφω τὸ βλέμμα μου ἐπὶ τοὺς
περὶ θεατὰς δὲν ἀνευρίσκον τοὺς ξανθοὺς ἰού-
λους καὶ τὸ ἀέτειον βλέμμα ἐνὸς Ἀλκιβιάδου

N. ΣΠΑΝΔΩΝΗΣ

«Ἐσπερινὴ»

Κᾶτι τι σὺν ὄνειρον σὺν παραμυθί σὺν ἐ-
πάνοδος εἰς τοὺς ἀρχαίους θεοὺς καὶ εἰς τὰς
θεαίνας τῶν δασῶν καὶ τῶν δρυμῶν ἦσαν τὰ
χθεσινὰ Ἀνθεστήρια, καὶ ὁ κόσμος ποῦ ἔβλε-
πε τὸσας νύμφας καὶ τὸσας Ἀμαδριάδας ἐκ-
πάγλου κάλλους καὶ χάριτος νὰ χορεύουν τοὺς
ἐθνικοὺς χορούς ὑπὸ τοὺς ἥχους τῶν ἐγγχωρίων
ὀργάνων σχεδὸν δὲν ἐπίστευεν εἰς τὰ μάτια
του. Καὶ ἐνθουσιάσθη ὅταν ἐπρόβλεπεν πενήντα
χάριτες ἀληθῆ πρότυπα καλλονῆς καὶ ἐχόρευ-
σαν ἐν ἐθνικῇ περιβολῇ μὲ τὸσσην εὐμορφίαν καὶ
μὲ τὸσσην εὐλυγισίαν. Καὶ δικαίως ἐξέσπασεν
εἰς παταγώδη χειροκροτήματα καὶ ἐνθουσιώ-
δεις ζητωκραυγὰς καὶ ἐπέμενε ὅπως ἐπανακλη-
θῆ ὁ θεσπέσιος χορὸς τῶν θεαινῶν δις καὶ
τρίς. Τοιοῦτον ὠραιότατον χορευτικὸν θέαμα
ὄντως πρώτην φοράν εἶδαν αἱ Ἀθηναί.

«Ρωμῆος»

ΧΟΡΕΥΟΝΤΑΙ ΧΟΡΟΙ

ΝΤΟΠΙΟΙ ΚΑΙ ΛΙΓΕΡΟΙ

- Π. — Ἐπήγες 'στ' Ἀνθεστήρια ;
Φ. — Πῆγα, κρασοπατέρα.
Π. — Καὶ δὲν μοῦ λές, βρὲ Φασουλῆ, σὺν τειδὲς
[ἐκεῖ πέρα ;
Φ. — Εἶδα χοροὺς Ἑλληνικοὺς, γάϊδαρε ξεπετάλωτε,
ποῦ δὲν τοὺς εἶδα ἄλλοτε
Π. — Εἶδες τὸν Μωραίτικο ;
Φ. — Εἶδα τὸν Μεγαρίτικο.
Π. — Εἶδες τὸν Ρουμελιώτικο ;
Φ. — Εἶδα καὶ τὸν Νησιώτικο.
Π. — Ἄμμ' εἶδες, βρέ, καὶ τὸν συρτό ;
Φ. — Τὸν εἶδα Περικλέτο.
Τώρα χοροὺς Ἑλληνικοὺς καθέννας χορευέτω.

Τί νέος κόσμος φωτεινός,
ποῦ χάσκουν ἀγελαῖοι....
ἄμμὲ κ' Καλαματιανὸς
ἐκεῖνος τί σοῦ λέει.

Χορὸς ἐδῶ, χορὸς ἐκεῖ,
σιγητοὺν Στρατοὶ καὶ Στόλοι,
δραῖσις παντοῦ χορευτικῆ,
χορεῦ' ἡ πλάσις ὄλη.

Ὁ κόσμος ἀφηνίχεται,
ὁ κόσμος γαλβανίζεται,

ὁ κόσμος συγκινεῖται
κ' ἀπὸ παλμοῦς δονεῖται.

Πνεῦμα χορῶν Ἑλληνικῶν ἰσθὴν πλάσιν ἐπιπνέει,
κ' οἱ Φράγχοι καταπλήσσονται καὶ μένουσιν κεχρηναῖοι.
Πάει τὸ βάλς καὶ τὸ μπαστόν, μὰ πάει καὶ ἡ μα-
[ζουρα.
κ' ἡ Δύσις ἔχει σήμερα πολὺ μεγάλη φούρα.

Ἄντιο, Φράγχοι χοροί....
ἄλλαξαν πλέον οἱ καιροί,
δὲν εἴμαστε σὺν πρώτα.

Ἐγγώριος παντοῦ χορὸς.
κ' ἴσως ἡ Δύσις σοβαρῶς
μᾶς στεῖλῃ καμμιὰ νότα.

Πᾶνε, καυμένη Περικλῆ, καθορίλαις καὶ λανσιέδες,
τώρα χοροὺς Ἑλληνικοὺς διφροῦν Ἑλλήνων παῖδες.
Τώρα μὲ τὰ λαλούμενα ταῦτιά μας ξεκουφαίνονται.
Τώρα λεβέντες στέκουν,
νεράιδες ποῦ δὲν φαίνονται
χρυσᾶ στεφάνια πλέκουν.

Σήμερα δὲν ζαλιζονται
καὶ μήτε στραβιλίζονται
με Φραγκικοὺς στοροβίλους.

Τώρα τοὺς βλέπεις λιγερούς,
καὶ δὲν δανείζονται χοροὺς
ἀπὸ τοὺς ἄλλοφύλους.

Τώρα χορεύουν τὸν συρτό καὶ τὸν Καρσιλαμιᾶ,
καὶ τοῦτο, Περικλέτο μου, μέγας τοὺς τιμᾶ.
Τώρα χορεύουνε χορὸ λεβέντικο κ' ἀντάμικο,
ξέρουν τὸν Σκορπαθιώτικο, ξέρουν καὶ τὸ Τζάμικο.

Ἀνθεστήρια δικά μας.... τί πανηγυρις μεγάλη
μὲ κουλὲρ λοκάλ' δικό μας, ὅπως λέγουνε κ' οἱ
[Γάλλοι.

Ἀνθεστήρια μεγάλα,
Περικλέτο μου κεφάλια,
τοῦτ' ἀφ' ἐδῶ δικά μας, ντόπια....
βάλετε φωτιά 'στὰ τόπια.

Ἀνθεστήρια τρελλά,
Περικλῆ κρεμανταῖα,
ποῦ διδάσκονται πολλὰ
σοφρονούντες νουνεχτεῖς
τῆς τρεχούσης ἐποχῆς.

Ἀνθεστήρια μ' ἐλπιδες,
Περικλῆ φαριμακομύτη,
ὅτι δὲν θὰ πᾶν ἰσθὴν Κρήτη
της Τουρκίας οἱ Καθῆδες.

Ἀνθεστηρίων τελειή,
ὄρσε 'στὰ γένηια τοῦ Κατῆ,
ὄρσε, ξυλένιε βλάμη,
καὶ 'στοῦ Σεχουσιολάμη.

Σῆκω καὶ κτύπα δυνατὰ τὸ ντόπιο τὸ νταοῦλι,

ν' ἀφυπνισθοῦν ἐλεύθεροι, ν' ἀφυπνισθοῦν καὶ δοῦ-
[λοι.

Μέσα 'στῆς Ἀνορθώσεως, τὰ σπέρματα τὰ γόνιμα
κυττῶζω π' ἀνορθώνεται καὶ τοῦ χοροῦ τὸ φρόνημα
Μέσα 'στῆς ἀνορθώσεως τοὺς χρόνους τοὺς γονίμους
ἀνορθωμένους γιὰ χορὸ κυττῶ καὶ τοὺς φρονίμους.

Χορεύετε, χορεύετε,
κι' ἄς πάη νὰ χορευέται
καθέννας βερεμιάρης.

Κι' ἄς βασιλεύη πανταχοῦ
τοῦ Βασιλείου τοῦ πτωχοῦ
ἢ λεβεντιά κι' χάρις.

'Στὸ Ζαππειον παρθέναις
βλέπω χειροπιασμέναις
ἀρχαῖά ντυμέναις.

Ρόδα τὰ μάγουλά των,
ἄσπρα τὰ πέδιλά των,
κι' ὄλο τῆς χαιρετῶ
καὶ τῆς χειροκροτῶ.

Γιὰ σας, καλὰ κορίτσια....
χαρὰ 'στὸ πανηγύρι σας....
κι' ἐγὼ γιὰ τὸ χατήρι σας
θὰ βγῶ 'στὰ τρυφερίτσια.

Ἄνθια γιὰ σᾶς φωνάζω,
ἄνθια γιὰ σᾶς τινάζω,
ἄνθια, μοσχαῖς, μπουμπουκία,
διαβόντρον μου κουλούκια.

Μὰ καὶ σύ βρε πατριώτη,
κοπελούδαις χειροκρότει,
ὅπου σέρονουν τὸν χορὸ
σὺν τὸ κρύο τὸ νερό.

Πᾶν τὰ ξένα, βρε κανάγια.
πᾶνε τὰ φοῦτε-μπῶλ, τὰ τσάγια,
πᾶνε καὶ τὰπρὲ μιντιά.

Τώρα χάρι' Ἀνθεστηρίων
μὲ ρυθμούς χορῶν πατριῶν
καὶ μὲ τόση λεβεντιά.

Χόρευε χορούς μεγάλους,
Περικλέτο καὶ τοὺς μπάλους
ξέγνα τοὺς ἄλλοδαπούς.

Πᾶνε πίθηκοι καὶ νάνοι,

καὶ κανεῖς σὺν πρὶν δὲν πιάνει
τὴν οὐρά τῆς ἀλεπούς.

Ἀνθεστήρια χρυσᾶ,
ὅπου δείχνουνε, χρυσό μου,
νέα κάλλη περισσά
τῆς φυλῆς τῆς καλλισώμου.

*Ἀλλάξε τὸ ριζικό μας,
σέρονουνε χορὸ δικό μας
τοῦτ ἄ φέ κι' ἀπολυμάν

"Ἦθη ντόπια κι' ὄχι ξένα....
σύρτε στὸ χορὸ κι' ἐμένα....
ὦχ ! ἄμάν, κι' ἄμάν ἄμάν.

Γελῶντες μᾶς κυτοῦν
προπάτορες πολλοί.
τώρα μῆς χαιρετοῦν
κλέφτες κι' ἄρματωλοί

Τὰ χέρια των 'βλογοῦν
κάθε γερὴ πατοῦσα,
καὶ γύρω μας σφριγοῦν
ἢ λεβεντλαῖς τοῦ Τούσα.

Τώρα κι' ἡ Πατρις γυρίζει πρὸς τὰ πρῶτα μεγα-
[λεῖα.

τώρα τοὺς συρτοὺς διδάσκουν τὰ χοροδιδασκαλεῖα
Τώρα, σκέλεθρο κυρτὸ
Βασιλείου ζηλευτοῦ,
θὰ κυττᾶς καὶ φιφτυτοῦ
νὰ χορεύουν τὸν συρτό.

Θὰ λείφουν τόσα λουσα, σουπέδες, καὶ μεγάλοι
χρυσοκανθάρων μπάλιοι.
Δὲν θᾶχουμε γιὰ μπάλους δαπάνας ἀκριβᾶς.
τώρα τὸ πᾶν ἀπλότης,
τώρα συρτός, λιτότης,
κρᾶσι καὶ πορτοκάλι καὶ σπητικὸς χαλβᾶς.

Π.— Κι' ἐγὼ, καυμένη Φασουλῆ,
ποτὲ χορὸν πολυτελεῖ
δὲν θὰ σᾶς κάμω τοῦ λοιποῦ.

Λουσα κανεῖς δὲν θὰ τιμῆ,
καὶ μόνο γιὰ Καρσιλαμᾶ
θὰ σὲ φωνάζω ποῦ καὶ ποῦ

Γ. ΣΟΥΡΗΣ

Ἡ ἐορτὴ τῶν Ἀνθῶν εἰς τὸ Ζάππειον

τῆς 8ης Μαΐου, ἡ διοργανωθεῖσα παρὰ τῆς κ. Σοφίας Σηλήμαν καὶ τοῦ δημάρχου κ. Μεροκούρη

Ο ΑΝΘΟΠΟΛΕΜΟΣ ΤΟΥ ΖΑΠΠΕΙΟΥ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΘΕΡΙΝΩΝ ΕΞΟΧΩΝ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Ὁ Δήμαρχος Ἀθηναίων ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῆς κ. Σηλήμαν καὶ πολλῶν κυριῶν καὶ κυριῶν τῆς πόλεώς μας διοργάνωσαν μίαν ἐορτὴν ἀνθοπολέμου, τῆς ὁποίας αἱ εἰσπράξεις θὰ χρησιμοποιῶνται πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ κυρίου τῆς Βουλιαγμένης τοῦ προσοριζομένου διὰ τὰς θερινῆς ἐξοχᾶς τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν τῶν Δημοτικῶν σχολείων.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον περιέκλεισθη ὁ περὶ τὸ Ζάππειον χῶρος, καὶ ὁρίσθη εἰσοδος μᾶς δραχμῆς εἰς τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ εἰσέλθουν καὶ ἀπολαύσουν τὸ θέαμα. Ἐντὸς τῶν πάροχων τοῦ Ζαππειοῦ εἶχον ἰδρυθῆ τέσσαρες ἐξέδρα μὲ διατίμησιν τῶν ἑπ' αὐτῶν θέσεων εἰς δρ. 4 ἐκάστην.

Πολλοὶ καὶ πολλὰ ἐκ τῶν διοργανωτῶν τῆς ἐορτῆς ἀνθοστόλισαν ἀμάξας, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἔγινε καὶ ὁ ἀνθοπόλεμος. Διεκόλλη ἡ ἄμαξα τῆς κ. Ἄννας Παπαδοπούλου ὅλη στολισμένη μὲ παπαροῦνες καὶ βλαχοπούλες αἱ ὁποῖαι ἐτραγουδοῦσαν Ἑλληνικὰ τραγούδια.

Αἱ περισσότεραι ὑπὸ τὰς ἀμάξας ἐνθῆμιζαν τοὺς ἀνθοπολέμους τῆς Νίτσας, ὡραῖα στολισμέναι καὶ προσπαθοῦσαι νὰ ζωογονήσουν τὴν ἐορτὴν εἰς τὴν ὁποίαν κατὰ τὴν ὁμολογίαν ὅλον τοῦτύπου ὁ λαὸς ἔμεινε ἀπλῶς θεατῆς.

Τοῦτο δὲν ἠμπόδισε τὰς εἰσπράξεις νὰ ὑπερβοῦν τὰς δέκα χιλιάδας, ἂν καὶ κατ' ἀρχὰς ἐγράφη ὅτι ὁ εἰς τὸ Ζάππειον κυκλοφορήσας κόσμος ἔφθασε τὰς εἰκοσι χιλιά-

δας. Αἱ δαπάναι φαίνεται ὅτι ἔφθασαν τὸ ἥμισυν περιπλοτοῦ εἰσπραχθέντος ποσοῦ. Ὡστε ἔμεινε καθαρὸν κέρδος ἀρκεποσὸν ποσόν, ὅπως καλυφθῆ τὸ ἔλλειμμα τῆς οἰκοδομῆς τῆς Βουλιαγμένης, διὰ τὴν ὁποίαν ὁ κ. Δήμαρχος διέθεσε τὰς εἰκοσι πέντε χιλιάδας δρ. ἄς ἡ οἰκογένεια Πεσματζίου εἶχε δώσει πρὸς τὸν Δήμαρχον διὰ νὰ διαμενηθοῦν εἰς τοὺς πτωχοὺς ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ Ἰωάν. Πεσματζίου. Τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν εἶχε τότε διατεθῆ, ἐχρησιμοποιήθη δὲ διὰ τὰς σχολικὰς ἐξοχὰς τῆς Βουλιαγμένης τὴν πραγματοποιήσασιν τῆς ἰδέας τῆς κ. Σ. Σηλήμαν.

ΜΕΛΕΤΑΙ ΠΕΡΙ ΕΛΛΗΝ. ΧΟΡΩΝ

(Ἀθῆναι)

Η ΣΥΓΓΕΝΕΙΑ ΤΩΝ ΧΟΡΩΝ

Ἡ ἀρχαιολογία εἶνε μία σοφὴ κυρία, ἡ ὁποία ὅπως ὄλαι αἱ σοφαὶ κυρίαί, σπανίως εἶνε θελκτικὴ καὶ εὐχάριστος, ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον δὲ εἶνε σχολαστικὴ καὶ ἐνοηλητικὴ.

Εἰς τὴν πρότην περίπτωσιν κάθεται καὶ σᾶς διηγεῖται μίαν σωρείαν πραγμάτων τὰ ὁποῖα δὲν σᾶς ἐνδιαφέρουν. Τί σᾶς μέλλει, σᾶς παρακαλῶ, πόσων ποδῶν μῆκος ἔχει ὁ ναὸς τῆς Φυγαλίας καὶ τίνος ἀκριβῶς ἐποχῆς εἶνε ἕνας ἄμορφος κορμὸς ἀγάλματος ποῦ εὑρέθη εἰς

κάποιος ανασκαφάς ; Θὰ μοῦ ἀπαντήσητε ὅτι αὐτὸ εἶνε σημαντικώτατον ζήτημα δι' ἓνα κύριον φαλακρόν, μὲ γυαλιὰ τῶν αὐτιῶν, ὁ ὁποῖος θέλει νὰ κάμη σπουδαίαν ἀνακοίνωσιν εἰς κάποιαν Ἀκαδημίαν. Δὲν ἔχω καμμίαν ἀντίρρησην. Ἀλλὰ ὁ κόσμος δὲν ἀποτελεῖται ἀπὸ γηραιούς σοφοὺς, κυρίους μὲ γυαλιὰ τῶν αὐτιῶν, καὶ ὅτι ὑπάρχουν ὑπὸ τὸν ἥλιον ἑκατομμύρια ἀνθρώποι ποῦ ἀγαποῦν τὸ ὥραϊον, ποῦ μένουν ἐκστατικοὶ ἐμπρὸς εἰς ἓνα ἄγαλμα, εἶνε δὲ ταυτοχρόνως ἐντελῶς ἀνίκανοι νὰ εἰσέλθουν εἰς μίαν λεπτομέρειαν τῆς σοφῆς ἐπιπιστήμης.

Ἦπάρχει ὁμοῦ καὶ ἡ ἄλλη ὄψις τῆς ἀρχαιολογίας, ἐκεῖνη ποῦ μᾶς δίδει τὴν οὐσίαν τῶν παλαιῶν πραγμάτων, τὸ ἐνδιαφέρον ἀπόσταγμα τῶν μελετῶν τῆς, καὶ μᾶς τὸ παρουσιάζει κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ τὸ ἀντιλαμβάνομεθα ὅλοι καὶ νὰ ἐνθουσιαζόμεθα καὶ νὰ κατορθώνομεν νὰ συγκινούμεθα. Αὐτὴ κάποτε μᾶς δείχνει τὴν στενὴν συγγένειαν, τὴν ὁποίαν ἔχει ὁ σημερινὸς ἀνθρώπος πρὸς τὸν ἀνθρώπον τῶν περασμένων γενεῶν, τὸ σημερινὸν ὄν πρὸς τὰ ὄντα ποῦ ἐπέρασαν ἀπὸ τὸν κόσμον εἰς τὰ βάθη τῶν αἰώνων. Αὐτοῦ τοῦ εἶδους αἱ ἀνακαλύψεις τῆς ἐπιστήμης ἔχουν κάτι τὸ πολὺ ἱκανοποιητικόν. Ὁ μελλοντισμὸς δὲν ἔκαμεν ἀκόμη προόδους. Ὁ ἀνθρώπος ἔχει μέσα του τὸ αἶσθημα τοῦ παρελθόντος. Εἶνε ἀδύνατον νὰ τοῦ τὸ ξεριζώσῃς εὐκόλα. Εἰς τὰς μακρυνὰς αὐτὰς συγγενείας αἰσθάνεται κανεὶς καὶ τὸ ὁποῖον τὸν κάμνει ὑπερήφανον. Ὁ Γασκόνος εὐπατρίδης ποῦ ἠρωτήθη ἀπὸ τὸν Λουδοβίκον ΙΑ' πόσων γενεῶν εὐγένειαν ἔχει καὶ ἀπήντησεν ὅτι κατάγεται ἀπὸ τὸν Ἀδάμ ἦτο ὀλιγώτερον παραδοξολόγος καὶ περισσότερον φυσικὸς ἀνθρώπος.

Ἡ ἑορτὴ τοῦ Λυκαίου τῶν Ἑλληνίδων ἔδωκεν ἀφορμὴν νὰ ἀνακαλύψωμεν μίαν ἀκόμη συγγένειαν μὲ τὴν ἀρχαιότητα. Ἐξ ἀφορμῆς τοῦ θορύβου ὁ ὁποῖος γίνεται διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἑλληνικῶν χορῶν, ὁ κ. Κεραμόπουλος — ἡ ἀρχαιολογία ὄχι μὲ γυαλιὰ αὐτὴν τὴν φορὰν, ἀλλὰ εὐχάριστος καὶ θελκτικὴ καὶ ἐνδιαφέρουσα — μᾶς δίδει μίαν πληροφορίαν ἢ ὁποία εἶνε πολὺ ἱκανοποιητικὴ, ἔχει κοσμικὸν ἐνδιαφέρον, δὲν εἶνε δὲ διὰ τοῦτο ὀλιγώτερον σοφῆ.

Ὁδηγηθεὶς ἀπὸ κάποιαν ἀρχαίαν ἐπιγραφήν ὁ κ. Κεραμόπουλος μᾶς πληροφορεῖ ὅτι ὁ συρτός, χορὸς ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ τὴν βᾶσιν τῶν σημερινῶν ἑλληνικῶν χορῶν, ἐλέγετο συρτός καὶ εἰς τὴν ἀρχαιότητα. Αἰῶνας πολὺ πρὸ Χριστοῦ οἱ πρόγονοί μας ἔχορευαν χορὸν, ὁ ὁποῖος εἶχε αὐτὸ τὸ ὄνομα. Τὸ ὄνομα ἐσώθη ἀκέραιον διὰ

μέσου τῶν αἰώνων, καὶ ἔφθασεν εἰς τὴν ἐποχὴν μας. Ἀφοῦ διεσώθη τὸ ὄνομα μὲ τὴν σημασίαν του εἰς χορὸν, διατὶ τάχα νὰ μὴν ἐσώθη αὐτοῦσιον καὶ ὀλόκληρον καὶ τὸ πρᾶγμα ὅπως ἐγένετο τότε ;

Ἐνας ἄλλος μακαρίτης σοφός, ὁ Σεμιτέλος, ἀπέδειξε πρὶν, ὅτι ὅλοι οἱ Ἑλληνικοὶ χοροὶ, οἱ ὁποῖοι χορεύονται σήμερον, στηρίζονται εἰς ἀρχαῖα μέτρα καὶ ἰάμβους, ἀναπαίστους κ.τ.λ. Ἐδῶ ἡ ἐπιστήμη ἀρχίζει νὰ βάξῃ τὰ γυαλιὰ τῆς καὶ ὁ ἀπροετοίμαστος ἀναγνώστης ἀρχίζει νὰ ζαλίζεται. Ἀλλὰ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς παρατηρήσεως δὲν εἶνε ἀπὸ ἐκεῖνα ποῦ ἐνδιαφέρουν μόνον τὸν θέλοντα νὰ κάμη ἀνακοίνωσιν εἰς τὰς Ἀκαδημίας. Εἶνε γεγονός, τὸ ὁποῖον ἐνδιαφέρει ὅλους μας. Ὁ χορὸς εἶνε ἐπιστήμη τῶν ποδῶν καὶ χαίρεται κανεὶς μανθάνων, ὅτι καὶ σήμερον στριφογυρίζει τὰ πόδια του, ὅπως τὰ ἐστριφογυρίζεν ἡ Ἀσπασία τοῦ Περικλέους καὶ αἱ παρθένοι ποῦ ἐπήγαιναν ν' ἀνανεώσουν τὸν πέπλον τῆς Ἀθηνᾶς. Ἐνας χορὸς, ἔχων εἴκοσι πέντε αἰώνων ζωὴν, ἔχει δικαιώματα εὐγενείας, τὰ ὁποῖα δὲν εἶχον βεβαίως τὰ χθεσινὰ δημιουργήματα τῆς ἰδιοτροπίας τῶν χοροδιδασκάλων. Σχεδὸν αἰσθάνεται κανεὶς κάποιον σεβασμὸν πρὸς τὴν διασκέδασιν, ἢ ὁποία ἔχει τόσον μακρυνὰς περγαμηνὰς νὰ ἐπιδείξῃ.

Ἀνεξαρτήτως τῆς σημασίας αὐτῆς τῆς ἀνακαλύψεως, ἓνα ἀπὸ τὰ πολλὰ τῆς ἀποτελέσματα θὰ εἶνε καὶ αὐτό. Ἄν μελετηθῶν καλλίτερα καὶ εἰδικῶς οἱ Ἑλληνικοὶ χοροὶ καὶ ἐξακριβωθῇ ἡ συγγένειά των πρὸς τοὺς ἀρχαίους, ὑπάρχει ἐλπίς νὰ σωθῶμεν καὶ ἀπὸ τοὺς διαφόρους χοροὺς, οἱ ὁποῖοι μελετῶνται εἰς τὰ ἀρχαῖα ἀγγεῖα τῶν Μουσείων.

Διότι ὠρισμένως δὲν ὑπάρχει ἀστείότερον πρᾶγμα. Ἡ ζωὴ τοῦ χοροῦ ἀντιγράφεται ἀπὸ τὴν νεκρότητα μιᾶς εἰκόνας. Περιμένετε νὰ σηκώσητε τὸ πόδι σας ὅπως τὸ σηκώνει ἡ κομπὴ αὐτὴ πελοφόρος τοῦ μεγάλου Ἀθηναϊκοῦ ἀγγείου τοῦ τετάρτου αἰῶνος, τὸ ὁποῖον στέκεται ἐπάνω εἰς ὑψηλὴν στήλην, εἰς τὴν τρίτην αἴθουσαν τοῦ Μουσείου. Ὁ ζωγράφος τοῦ ἀγγείου ἐζήτησε μίαν στάσιν ἐλαφρότητος καὶ χάριτος ἀνέφικτον εἰς τὴν πραγματικότητά. Καὶ ἔρχεσθε ἔπειτα καὶ πέρνετε τὴν στάσιν αὐτὴν καὶ νομίζετε, ὅτι ἠμπορεῖτε νὰ τὴν κάμετε πρᾶγμα. Ὁρισμένως μεγάλη ἡ ἀξίωσις.

Εἶδα ἀνθρώπους νὰ λιγώνωνται ἐμπρὸς εἰς τὰ ἀκροβατικὰ γυμνάσματα τῆς μῆς Ἰσηδώρας Δούγκαν, τῆς Θέσπιδος καὶ τῆς Ναυσικᾶς καὶ τοὺς ἠρώτησα τί αἰσθάνονται καὶ διατὶ χειροκροτοῦν ἔτσι σπαιμωδικῶς, ὡς νὰ ἔπαθον ἐπιληψίαν. Κανεὶς δὲν κατώρθωσε νὰ ἐκφράσῃ τὸ

αἶσθημά του, διότι κανεὶς ἴσως δὲν ἠσθάνετο πραγματικῶς τίποτε. Καὶ κανεὶς δὲν εἶνε ἀξιοκατάκριτος μὴ αἰσθανόμενος. Εἶνε ἀπολύτως ἀδύνατον νὰ συγκινήσῃ ὅτι δὲν εἶνε ἀληθινόν. Ὅταν δὲν γυρίζουν τὰ πόδια των καὶ τὰ χέρια των ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἐναγκαλιζόμενοι τὴν ἀνάστασιν τῶν ἀρχαίων χορῶν, δὲν μᾶς δείχνουν τίποτε ἄλλο παρὰ ὅτι ἡ φαντασία των ἐργάζεται ἀρκετὰ καλά.

Μόλις εἶδομεν εἰς τὸ περιστήλιον τοῦ Ζαπτείου τὰ ὥραϊα χορίτσα νὰ χορεύουν τοὺς ἑλληνικοὺς χορούς, οἱ ὁποῖοι δὲν μᾶς ἐξεκούφαιναν ὅτι ἔρχονται ἀπὸ τὰ ἀγγεῖα τῶν Μουσείων, συνεκινήθημεν βαθύτατα. Δατί ἀρὰ γε ! Ἀπλούστατα, διότι οἱ χοροὶ αὐτοὶ μᾶς ἤρχοντο ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ἀρχαιότητος, μὲ τὰς περγαμηνὰς τῆς καταγωγῆς των ἐν τάξει. Ἴδου, ὅτι τώρα καὶ ἡ ἀρχαιολογία ὁμολογεῖ τὴν ἀριστοκρατίαν των.

Γ. Β. ΤΣΟΚΟΠΟΥΛΟΣ

« Ἐμπρὸς »

Ο ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΣ

Ἐὰν προχθὲς ἐγένετο ψηφοφορία εἰς τὸ Δημοτικὸν θέατρον, ὑποθέτω ὅτι ἀπὸ τοὺς διαφόρους Ἑλληνικοὺς χορούς, οἵτινες ἐπέρασαν ὡς ὥραϊα ὄνειρα πρὸ τῶν θεατῶν, περισσοτέρως ψήφους θὰ ἐλάμβανεν ὁ χορὸς τῶν Νήσων, ὁ ὁποῖος δυστυχῶς ἔχει ἄσχημον ὄνομα. Οἱ ἄλλοι χοροὶ θὰ ἐλάμβανον ψήφους προσωπικῶν, οὕτως εἰπεῖν, συμπαθειῶν καὶ προτιμήσεων, ἀλλ' ὁ χορὸς τοῦ Αἰγαίου ἐκτὸς τούτων, θὰ ἐλάμβανε καὶ ψήφους γενικωτέρας σημασίας, ψήφους καθαρῶς καλλιτεχνικῆς ἐκτιμήσεως, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ὑπάρχει ἡ ἀνάμνησις τοῦ τόπου εἰς τὸν ὁποῖον ἐγεννήθημεν, ἀνάμνησις εἰς τὴν ὁποίαν περυσίζουσι αἱ πρῶται τῆς καρδίας μας συγκινήσεις.

Οἱ ἄλλοι εἶνε Ἑλληνικοὶ χοροὶ, χοροὶ διαφόρων μερῶν τῆς Ἑλλάδος· αὐτοὶ εἶνε Ἑλληνικός, ἀλλὰ καὶ κατ' ἐξοχὴν χορὸς. Οἱ ἄλλοι μὲ μικρὰς παραλλαγὰς μᾶς λέγουσι τὰ αὐτὰ πράγματα καὶ δὲν μᾶς λέγουσι πολλὰ πράγματα, μᾶλλον μᾶς παρουσιάζουσι ὀλίγας εἰκόνας, πολὺ ἢ ὀλίγον πλαστικὰς, πολὺ ἀφελεῖς καὶ πολὺ σεμνὰς, τὰς ὁποίας ἐπαναλαμβάνουσι. Αὐτοὶ εἶνε ταινία κινηματογράφου, εἰς τὴν ὁποῖαν ἐκτυλίσεται εἰς μυρίας εἰκόνας τὸ αἰώνιον δράμα τοῦ ἔρωτος, μεταξὺ τοῦ παντοτεινοῦ ἄρρενος καὶ τοῦ παντοτεινοῦ θηλυκοῦ. Ἀρχίζει ἀπὸ τὴν πρώτην ἐρωτικὴν ἀνατένισιν καὶ προχωρεῖ ἐξελισσόμενος εἰς τὰς περιπετείας τῆς αἰσθηματικῆς καταδιώξεως. Ἐκεῖνος προχωρεῖ ἐκεῖνη φεύγει, ἀλλὰ φεύγει κατὰ τρόπον, ὥστε ν' ἀναδεικνύεται περισσότερον ἢ χάρις ἤτις,

ὡς χρυσοῦν νῆμα, σύρει καὶ κρατεῖ αἰχμάλωτον τὸν ἐρωτευμένον. Ἐκεῖνος ἄλλοτε μὲν κοκορεύεται καὶ ἐπιδεικνύει τὴν λεβεντιά του, ἄλλοτε δὲ γίνεται ταπεινὸς καὶ ὅλαι αἱ κινήσεις του εἶνε μία ἱκεσία. Ἀλλὰ τὰ νάζια τοῦ θηλυκοῦ εἶνε ἀτελείωτα. Ὅταν ἐκεῖνος προχωρῇ, ἐκεῖνη ἀπομακρύνεται, ὅταν ἐκεῖνος ὀρμᾷ ἐκεῖνη φεύγει φοβισμένη καὶ ἐτοιμὴ νὰ προκαλέσῃ νέαν ἐπίθεσιν. Ἀλλ' αὐτὴ ἡ φυγὴ τῆς, αὐτὴ ἡ πτόσις τῆς εἶνε πρόσκλησις. Φοβεῖται καὶ τὸ μειδίαμα λάμπει εἰς τὰ μάτια τῆς καὶ ἐνῶ ἀπεμακρύνετο τὸ βλέμμα τῆς ἔλεγε· « Ἄν μπορῆς πιάσε με ! »

Οἱ ἄλλοι χοροὶ, οἱ πλείστοι τοῦλάχιστον, φαίνονται ὅτι ἤρχισαν περὶ βωμῶν εἰς μίαν ἀπωτάτην ἐποχὴν· καὶ ἀπὸ τὴν σεμνὴν ἐκεῖνην καταγωγὴν των διατηροῦν μίαν σοβαρότητα. ἤτις βαρύνει εἰς τὰς κινήσεις των καὶ τὰς στενοχωρεῖ ὀλίγον, τὰς περιορίζει τοῦλάχιστον εἰς κάποιαν ἱερατικὴν τυπικότητα. Ὁ Νησιώτικος ὁμοῦ δὲν σύρει τὸ βάρος τοιαύτης καταγωγῆς καὶ δὲν συνδέεται πρὸς πράγματα λησμονημένα καὶ αἰσθήματα σβυσμένα. Καὶ αὐτὸς ὑπηρετεῖ τὴν λατρείαν ἑνὸς θεοῦ. Κύριος οἶδεν ἀπὸ πότε, θεοῦ ὁμοῦ ἀληθῶς ἀθανάτου καὶ αἰωνίου. Καὶ ὅπως ὁ θεὸς του εἶνε περωτός· καὶ αὐτὸς καὶ αἱ κινήσεις του ἔχουν ὅλους τοὺς ἐλιγμούς, ὅλα τὰ παιγνίδια τῆς πτήσεως καὶ ὅλην τὴν ὑγρότητα τῶν πρωτεϊκῶν μεταμορφώσεων. Οἱ χορευταὶ ἔχουν τὴν ἐλευθερίαν νὰ δίδουν σχεδὸν ἀπεριόριστον ποικιλίαν πλαστικῶν ἐκφράσεων εἰς τὸ θέμα τὸ ὁποῖον χορεύουσι.

Τὸ θέμα δὲ τὸ ὁποῖον χορεύουσι εἶνε τὸ σοφώτερον τέχνασμα, τὸ ὁποῖον ἔχει εἰσαγάγει ἡ φύσις εἰς τὸ ἔργον τῆς διαιωνίσεως τῶν εἰδῶν. Ὀλίγα ἔνστικτα εἶνε τόσον βαθειὰ ριζωμένα καὶ τόσον γενικὰ εἰς τὴν ζωὴν, ὅσον ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐκδηλοῦται εἰς τοὺς ἀκκισμούς καὶ τὰς ὑποκριτικὰς ἀποποιήσεις τῆς θηλείας. Καὶ εἰς τὰ μικρότατα τῶν ἀτόμων, τὸ θῆλυ δὲν ἐνδίδει ποτὲ εἰς τὸν ἔρωτα τοῦ ἄρρενος χωρὶς νάζια. Καὶ αἱ ἀντιστάσεις αὐταὶ, μὲ τὴν σοφίαν τῶν ὁποίων γεννᾶται κάθε θῆλυ εἰς ὅλην τὴν ζωικὴν κλίμακα, ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου μέχρι τοῦ ἐντόμου, εἶνε τὸ ἰσχυρότερον θῆλυτρον εἰς τὸ ἰσχυρότατον τῶν αἰσθημάτων. ΔΙΑΒΑΤΗΣ

« Κράτος »

ΤΑ ΑΝΘΡΩΣΤΗΡΙΑ

Τὸ ἔαρ φέτος ἐν Ἑλλάδι δὲν ἐκόμισε μόνον τὴν δρῶσον τῆς ζωογόνου φύσεως, ἤτις ἀναπλάσσει καὶ ἀνακαινίζει τὰ πάντα. Τὰ εὐώδη ρόδα τῆς ἀνοιξέως ἀνέθαλον καὶ ἐν τῷ πνεύ-

ματι τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας, ἐνθυμηθεῖσθε τέλος, ὅτι ἔχει καὶ αὕτη ὑποχρέωσιν νὰ ἀποτρέψῃ ἀφ' ἑαυτῆς τὰ ξενικὰ καὶ τὰ ὀθνεῖα καὶ νὰ προσανατολισθῇ πρὸς τὰς ἰδίους παραδόσεις, πρὸς τὰ ἴδια ἔθνη καὶ ἔθιμα πρὸς τὰς ἰδίας αὐτῆς ἐμπνεύσεις καὶ νὰ ἀποκαταστῇ καὶ αὕτη Ἑλληνικὴ κοινωνία, ἐθνικὴ κοινωνία. Καὶ ὁμολογοῦμεν ὅτι κατώρθωσε τοῦτο, τελέσασα προχθὲς τὴν 1 Μαΐου ἐν τῷ Ζαππεῖῳ Μεγάρῳ τὴν ἑορτὴν τῶν Ἀνθεστηρίων, ἐν ἣ ἠκούσθη τὸ ἑλληνικὸν ἄσμα παρ' Ἑλληνίδων παρθένων καὶ δι' ἑλληνικῆς φωνῆς, ἐν οἷς ἐχορευθήσαν πάντες οἱ ἑλληνικοὶ χοροί, ἐν οἷς τέλος ἐσκορπίσθησαν ἄφθονα τὰ ἑλληνικὰ ἄνθη διὰ τὰ ὁποῖα οἱ πρόγονοι ἡμῶν εἶχον καθιερώσει τὴν ὠραιότεραν, τὴν τερπνοτέραν, τὴν εὐγενεστέραν ἑορτὴν τῶν Ἀνθεστηρίων.

Ὡς γνωστὸν τὰ Ἀνθεστήρια ἦν ἑορτὴ ἀφιερωμένη τῷ Διονύσῳ, ἣτις ἐτελεῖτο κατὰ τὴν 11, 12 καὶ 13 τοῦ μηνὸς Ἀνθεστηριῶνος.

Ἡ πρώτη ἡμέρα ἐλέγετο Πιθόγεια, ἐπειδὴ κατὰ ταύτην ἠνοίγοντο οἱ πίθοι τοῦ νέου οἴνου καὶ μετὰ θυσίαν οὐδεὶς ἀπεκλείετο τῆς ἀπολαύσεως αὐτοῦ. Ἡ δευτέρα ἐλέγετο Χόες, ὅτε ἐν δημοσίῳ συμπόσιῳ γινόμενῳ δημοσίῳ δαπάνῃ διὰ τῶν θεωρικῶν χρημάτων ἕκαστος Ἀθηναῖος εἶχε πρὸ αὐτοῦ χάρα ἀμιγροῦ οἴνου καὶ ἀπὸ τῆς σάλπιγγος ἔπινεν ἀγωνιζόμενος πρὸς τοὺς συνδικαιτημένους. Τῷ πρώτῳ δὲ ἐκπιόντι ἀπνευστὶ χάρα ἀπενέμετο ἀσκὸς οἴνου ἢ πεφυστημένος καὶ φύλλινος στέφανος, ὃν οὗτος μετὰ τὴν ἑορτὴν παρέδιδε τῇ ἱερείᾳ ἐν τῷ Ἀθηναίῳ ἱερῷ. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν οἱ σοφισταὶ λαμβάνοντες τὸν μισθὸν τῆς διδασκαλίας αὐτῶν καὶ δῶρα προσεκάλουν τοὺς φίλους εἰς συμπόσιον. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐστέφοντο οἱ τριτοετείς παῖδες εἰς δῆλωσιν τοῦ ἀναμενομένου ἔτους, ἣ δὲ γυνὴ τοῦ ἄρχοντος βασιλέως μετὰ δεκατεσσάρων γεραρῶν γυναικῶν ἐκλεγομένων ὑπὸ τούτου προσέφερον ἐν τῷ ἀδύτῳ τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην μόνον ἀνοικτοῦ Ἀθηναίου μυστικῆν θυσίαν εὐχομένη περὶ τῆς εὐτυχίας τῆς πολιτείας καὶ τῶν πολιτῶν καὶ ἐξεδίδοτο ὡς γυνὴ τῷ Διονύσῳ. Ἡ δὲ τρίτη ἡμέρα ἐλέγετο χύτροι καὶ τινας θυσίας προσφερομένης τῷ Ἑρμῇ καὶ ταῖς σιαεῖς τῶν τεθνεώτων ἐκ πανσπερμίας ἐν χύτροις περιεχομένης. Ἀλλὰ παρὰ ταύταις ἦσαν τὰ ἀνθεσφόρια, ἅτινα ἐτελοῦντο κατὰ τὴν αὐτὴν περίπου ἐποχὴν καὶ ἦσαν ἑορταὶ ἀφιερωμέναι ἰδίως τῇ Δήμητρι καὶ τῇ Περσεφόνῃ εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἐπανόδου ταύτης πρὸς τὴν μητέρα αὐτῆς κατὰ τὸ ἔαρ, ὅτε ὁ Πλούτων ἀφῆρπασεν αὐτὴν ἀσχολουμένην εἰς πλοκὴν στεφάνων ἐξ ἀνθέων

καὶ ἐωρτάζοντο δὲ δι' ἀνθέων καὶ στεφάνων, καὶ τὰ Flralia ἑορτὴν τῆς Χλωρίδος (Flora) παρὰ Ῥωμαίους ἅτινα ἐτελοῦντο ἀπὸ τῆς 28 Ἀπριλίου μέχρι 1ης Μαΐου διὰ παντοίων ἀκολασιῶν, συμποσίων καὶ χορῶν, ἐν οἷς διέπρεπον αἱ ἱερόδουλοι. Ἀλλὰ καὶ κατ' οἶκον εὐθυμίας ἐπεκράτει, καὶ διὰ τοῦτο ἀντὶ τῆς ὀνομασίας τῆς ἑορτῆς ταύτης ἐπεκράτησεν ἡ ὀνομασία Ἀνθεστήρια, διότι ὡς καὶ σήμερον παρατηροῦμεν πᾶν ἄλλο ἢ ἑορτὴ ἀκολασιῶν εἶνε ἢ ἑορτὴ τῆς 1ης Μαΐου. Ταύτην λοιπὸν τὴν ἑορτὴν ἠθέλησαν νὰ φέρωσιν εἰς τὴν ζωὴν αἱ κυρίαὶ τοῦ «Λυκείου τῶν Ἑλληνίδων», ἀλλὰ σύμφωνον πρὸς τοὺς ἡμετέρους πλέον χρόνους καὶ παρασκευάσαν τὴν ἐν τῷ Ζαππεῖῳ ἑορτὴν ἣτις ὑπῆρξεν μοναδικὸν τι καὶ ἕξοχον.

Ἐστόλισαν λοιπὸν δι' ἀνθέων ὅλον τὸ περιστεύλιον τοῦ ἐσωτερικοῦ τοῦ Ζαππεῖου καὶ ἔδωκαν τὸ σύνθημα τῆς ἐνάρετος τῆς ἑορτῆς παρουσίᾳ τοῦ Πρωθυπουργοῦ κ. Βενιζέλου τῶν ὑπουργῶν κ.κ. Ἀλεξάνδρῃ, Γρυπάρῃ, Ρέπουλῃ ἄλλων ἐξοχοτήτων καὶ προσωπικοτήτων τῆς ἀνωτέρας παρ' ἡμῖν κοινωνίας, καθὼς καὶ ἑτέρου ἀπειροπληθοῦς κόσμου κατακλύσαντος ὁλόκληρον τὴν κυκλοτερῆ πλατεῖαν τοῦ Ζαππεῖου καὶ τοὺς ἀνω αὐτῆς ἐξώστας. Ἦχοι ἐγχωρίου μουσικῆς, ἐπευφημίας καὶ χειροκροτήματα ὑπῆρξε τὸ σύνθημα ἐπὶ τὸ θριαμβευτικώτερον καὶ μετ' αὐτὰ ἡ ἐμφάνισις εἰκοσάδος καὶ πλέον παρθένων, αἵτινες ἐνδεδυμέναι Ἑλληνικὰς ἀμφιέσεις φερούσας ὅλα τὰ χρώματα τῶν ἀνθέων τῆς ἀνοιξέως εἰσέρχονται εἰς τὸ μέσον τοῦ πλήθους καὶ ἀρχίζουσι τοὺς ἑλληνικοὺς χορούς. Ἀρχίζει πρῶτος ὁ κλέφτικος, ἔπειτα ὁ συρτός, ἔπειτα ὁ κρητικὸς ὁ νησιώτικος καὶ ὅλοι τέλος οἱ ἑλληνικοὶ χοροὶ ὑπὸ τὴν συνοδείαν ὅτε μὲν ἐγχωρίων ὀργάνων ὅτε δὲ ἄσματος ψαλλομένου ὑπὸ τῶν χορευτῶν καὶ ὑπὸ δεκάδος ἄλλων κυριῶν ἐπὶ τούτῳ ἡσχημένων. Τὸ θέαμα τοῦ ἀρμονικοῦ χοροῦ, ὁ ἦχος τῶν ἄσμάτων καὶ ἡ ἀφθονία τῶν ἀνθέων τὰ ὁποῖα σκορπίζονται ἐπὶ τῶν χορευτῶν καὶ τοῦ ἄλλου πλήθους ἐνθουσιάζει τοὺς θεατὰς οἵτινες ἐκσπῶσιν εἰς χειροκροτήματα καὶ ἐπευφημίας πρώτουδίδοντος τὸ σύνθημα τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ καὶ τοῦ ὑπουργοῦ κ. Ἀλεξάνδρῃ...

«Καιροὶ»

Ἐπάρχουν πολλῶν εἰδῶν χοροὶ Ὁ πολεμικός, ὁ ἐρωτικός, ὁ θρησκευτικός, ὁ σατυρικός. Αἱ ὑποδιαίρεσεις τῶν ἀρχικῶν χαρακτήρων καὶ οἱ συνδυασμοὶ ποικίλλουν τὰ εἶδη ἐπ' ἀπειρον. Ἀλλὰ γενικῶς ὁ χορευτὴς, μὲ τὰς ρυθμικὰς κι-

νήσεις τοῦ σώματός του, ἐκφράζει, ἢ τὸ μένος του, ἢ τὸν ἐρωτικὸν του πόθον, ἢ τὸ θρησκευτικὸν του αἶσθημα, ἢ παρῳδεῖ ὅλα τ' ἀνθρώπινα καὶ τὰ σατυρίζει εἰς μίαν ἔκρηξιν τρελλῆς φαιδρότητας. Ἀλλ' ἀν ἡ ζωὴ δὲν εἶνε εἰμὴ ἀγών, ἀναπαραγωγὴ, πόνος καὶ χαρὰ, ὁ χορὸς γενικῶς ἐκφράζει τὴν ζωὴν. Ἡ δὲ ζωὴ εἶνε κίνησις. Τὸ σύμπαν ζῆ κινούμενον ρυθμικῶς. Καὶ τὴν ρυθμικὴν αὐτὴν κίνησιν, τὴν δημιουργίαν, ἀναπαριστᾷ καὶ ἀναπολεῖ ὁ χορευτὴς.

Κάθε λαὸς διαφορετικὰ πολεμεῖ, διαφορετικὰ ἀγαπᾷ, διαφορετικὰ προσεύχεται καὶ διαφορετικὰ χορεύει. Διὰ τοῦτο κάθε ἐθνικὸς χορὸς εἶνε μία ἰδιαίτερα ἀντίληψις ζωῆς καὶ φανερώσει πῶς ἀντιλαμβάνεται τὴν ζωὴν ὁ λαὸς, ὁ ὁποῖος τὸν ἐπλασεν. Οἱ μελετηταὶ τῶν ἐθνικῶν χορῶν ἀνευρίσκουν εἰς αὐτοὺς τὸν ἐθνικὸν χαρακτήρα,

ΠΕΡΙΓΡΑΦΑΙ ΤΟΥ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΥ ΤΥΠΟΥ

«Πατρὶς»

ΕΞΑΦΝΙΚΟΣ ΗΧΟΣ ΦΛΟΓΕΡΑΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΩΡΑΙΑΝ
ΚΟΣΜΙΚΗΝ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΙΝ

Τὴν θῆν ἀκριβῶς ἀκούεται ὁ ἦχος μίας φλογέρας. Ὁ κόσμος εἰς τὸν γλυκύτατον τόνον καὶ εἰς τὰς ἐξαισίας γλυκύτητος μουσικὰς διαχρώσεις ἀνατριχιάζει καὶ σιωπᾷ. Μία θρησκευτικὴ σιγὴ βασιλεύει τῶρα εἰς τὸ Ζάππειον καὶ ὁ ἦχος τῆς φλογέρας, ὁ δροσιτικὸς, ὁ ἀπολαυστικὸς, ὁ μεταρσιῶν, μεταφέρει τὸν κόσμον εἰς ἐποχὰς ἡρωϊσμοῦ καὶ λεβεντιάς. Τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν τελειώνει τὸ σφύριμά της, τὸ Ζάππειον ἀντηχεῖ ἀπὸ ἐκκωφαντικὰ χειροκροτήματα. Χειροκροτοῦν ἀπὸ τὸν ἐξώστην, ἀπὸ τὸ περιστύλιον, ἀπὸ τὴν στοάν, ἀπὸ παντοῦ, Ὁ κόσμος ἔχει τρελλαθῆ Ὁ κ. Ἀλεξάνδρῃς χειροκροτεῖ παταγωδέστατα.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ κόσμος ἐξακολουθεῖ σπρώχνων καὶ σπρωχνόμενος, ἀπειλῶν καὶ ἀπειλούμενος, ἀπαθὴς πρὸς διαμαρτυρίαν, νὰ εἰσέρχεται εἰς τὸ Ζάππειον, ἐκβιάζων συχύματα τὴν εἴσοδον, ἐνῶ συγχρόνως πολλοί, καίτοι μὲ τὰ εἰσιτήρια ἀνὰ χεῖρας, μένουσιν ἀπ' ἔξω ὡς πληρωθέντος καὶ ὑπερπληρωθέντος πλέον τοῦ υπάρχοντος χώρου Δικαιολογεῖται ὅμως τὸ πρᾶγμα, διότι ἢ ἐπὶ τῆς διοργανώσεως ἐπιτροπὴ οὐδέποτε ἐπερίμενε τοιαύτην ἐπιτυχίαν καὶ κοσμοπλημμύραν. Κατὰ τὴν σημερινὴν ὅμως ἐπα-

λαοὶ δὲ ἀπαρνούμενοι τοὺς πατρίους χορούς, ἀπαρνοῦνται τὴν ἰδίαν τῶν ψυχῆν.

Ἡ προσπάθεια τῶν καλῶν Ἑλληνίδων τοῦ Λυκείου πρὸς «ἀναβίωσιν» τῶν ἑλληνικῶν χορῶν, εὐόιονον σύμπτωμα, ἐστὲφθη ὑπὸ τῆς μεγαλειτέρας ἐπιτυχίας. Διότι ἔδειξε περιφανῶς, εἰς ὅσους δὲν τὸ ἤξευραν ἢ εἰς ὅσους τὸ εἶχαν λησμονήσῃ, ὅτι τὴν χάριν, τὴν εὐγένειαν καὶ τὴν σεμνότητα τοῦ ἑλληνικοῦ χοροῦ, ἄλλος χορὸς δὲν τὴν ἔχει. Εἶνε ὁ χαρακτήρ τῆς φυλῆς, ὁ ὁποῖος χαρακτηρίζει τὴν ὄρχησίν της τὴν προαιώνιον, διότι ὁ σημερινὸς χορὸς δὲν εἰμπορεῖ νὰ διαφέρῃ πολὺ ἀπὸ τὸν ἀρχαῖον, αἱ δὲ χθεσιναὶ χορευτῆραι τοῦ Δημοτικοῦ Θεάτρου ἐπανελάμβανον σχεδὸν τὰς ἰδίας κινήσεις, τὰς ὁποίας ἔκαμναν ἄλλοτε οἱ χορευταὶ περὶ τὸν βωμὸν τοῦ Διονύσου.

νάληψιν τῆς ἑορτῆς θὰ ληφθοῦν ὅλα τὰ μέτρα πρὸς πρόληψιν πάσης ἀταξίας καὶ παντὸς παραποιοῦ ἐκ μέρους τῶν ἑορταζόντων.

Ἡ ὥρα εἶνε ἕξ καὶ τέταρτον, ὁπότε ἀπὸ τὸ βάθος τοῦ πρὸς βορρᾶν περιστυλίου, ὅπου εὐρίσκεται καὶ ἡ ἐξέδρα, ἡ προωρισμένη διὰ τὰ κορίτσια ποῦ θὰ τραγωδήσουν, καὶ ἡ ὁποία εἶνε κατάφορτος ἀπὸ τριαντάφυλλα καὶ ἀπὸ πρασιναδάων καὶ στολισμένη μὲ ἕνα ἄγαλμα ροδοστεφάνωτον τοῦ Διονύσου. τοῦ θεοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον ἦτο ἀφιερωμένη ἡ ἑορτὴ τῶν Ἀνθεστηρίων, φαίνεται μία χαριτωμένη κόρη. Φορεῖ κυανόχρουν ἀρχαῖον ἐσθήτα, ἡ ὁποία ἀφίνει νὰ φαίνεται ἕνας λαιμὸς ὀλόλευκος, καὶ κάτι χέρια κρυσταλλώδη. Εἰς τὴν μέσην εἶνε ἐλαφρὰ δεμένη μὲ μίαν χρυσὴν ζώνην διήκουσαν μέχρι τοῦ κρασπέδου της καὶ εἶνε τόσον χαριτωμένη καὶ τόσον ἔντεχνον τὸ δέσιμόν της, ὥστε δημιουργεῖ πτυχὰς ἀρχαίων ἀγαλμάτων, πτυχὰς Καρυατίδων. Ἡ κόμωσις τῆς κόρης, ποῦ ἐφάνη ἀναπαριστᾷ μὲ ὅλην τὴν εὐμορφίαν της καὶ μὲ ὅλην τὴν χάριν της τὴν κόμμωσιν τῆς Ἀθηναίας τῶν εὐκλεῶν μας χρόνων καὶ ἡ χρυσὴ κορδέλλα μὲ τὴν ὁποίαν εἶνε δεμένη ἀνάλαφρα τὰ πρὸς τὰ ὀπίσω κλίνοντα μαλλιά, προσδίδει εἰς τὸ σύνολον μίαν ἀφάνταστον γοητείαν. Καὶ μέσα εἰς τὸ πλαῖσιον αὐτὸ τὸ μάγον μία μορφή μὲ ὅλας τὰς γραμμὰς τῆς Ἑλληνίδος ποῦ μᾶς διέσωσαν τὰ ἀγάλματα καὶ ποῦ ἀπῆθανάτισαν τῶν ποιητῶν οἱ στίχοι.

Προχωρεί πρὸς τὸ ἐλεύθερον εἰς τὸ μέσον τῆς στοᾶς μέρος καὶ τὴν ἀκολουθοῦν χέρι μὲ χέρι σαράντα καὶ πλέον ἄλλαι κόραι, μὲ τὸ ἴδιον ἔνδυμα, μὲ τὴν ἴδιαν κόμμωσιν, μὲ τὴν ἴδιαν εἰς τὸ περπάτημα καὶ εἰς τὴν στάσιν χάριν. Ἡ τελευταία εἶνε ἓνα κοριτσάκι ἐπτά ἐτῶν, ὀλόασπρα ἐνδεδυμένον, χαρούμενον καὶ γελαστὸν ὡς τριαντάφυλλον, ποῦ μόλις ἤνοιξε τὰ πέταλά του.

Αἱ κόραι αὗται εἶνε αἱ χορεύτριαι. Κάμνουν μίαν κυκλικὴν παρέλασιν γραφικωτάτην ἐνῶ ὁ κόσμος φρενιτιᾶ εἰς χειροκροτήματα.

Κάποιος πατέρας συγκινεῖται ἀπὸ τὸ ὄραϊον θέημα μέχρι δακρύων.

— Νὰ ζήσης κοκώνα μου... φωνάζει πρὸς τὴν πρώτην ἐνῶ τὰ μάτια του ἔχουν πλέον βουρκώσει.

Ἡ παρέλασις τελειώνει ὑπὸ τὰ ἐξακολουθητικῶς ἐκκωφαντικὰ χειροκροτήματα. Παρέρχονται πέντε λεπτά, μεθ' ὃ ὀρχήστρα — μία ὀρχήστρα ἐγχώριος καὶ κατηρητισμένη ἀπὸ βιολιά — ἀκούεται νὰ παίξῃ τὸν Κλέφτικον χορὸν «Μπᾶ τε κορίτσια εἰς τὸ χορὸν». Εἶνε ἡ στιγμή κατὰ τὴν ὁποίαν πλέον ὁ ἐνθουσιασμός εἶνε ἀδύνατον νὰ περιγραφῆ. Ὁ κόσμος ἔχει κυριολεκτικῶς ἤδη τρέλλαθῆ ἀπὸ χαρὰν καὶ ἀπὸ ἐνθουσιασμόν καὶ τὴν στιγμήν, ποῦ φαίνεται ἡ δις Παπαγεωργακοπούλου σύρουσα τὸν χορὸν, ἐκσπᾶ εἰς ἀτελευτήτους ἐπευφημίας.

— Νὰ μᾶς ζήσετε κορίτσια...

— Κάτω ὁ λανσες καὶ ἡ καδρίλια...

Χορεύουν εἴκοσι δύο ἐν ὄλῳ. Αἱ κινήσεις των εἶνε γραφικώταται, ζωγραφικώταται, σεμνόταται. Τὸ γυναικεῖον σῶμα ἀνακτᾶ τώρα τὴν εὐκαμψίαν καὶ τὴν ἀρμονίαν τῶν στάσεων τῶν κλασικῶν. Τὸ ὄραϊον καὶ τὸ ἠρωϊκὸν μαζὴ ποῦ ἐμπρικλεῖται ὁ Ἑλληνικὸς χορὸς ἀναπαρίσταται ἐν ὄλῳ τῇ ἐκφραστικότητι του.

Αἱ εἴκοσι δύο χορεύτριαι ἀποδεικνύουν ἄλλην μίαν φοράν ὅτι ὁ χορὸς ὁ Ἑλληνικὸς εἶνε ὁ πλαστικώτερος, ὁ μουσικώτερος, ὁ ποιητικώτερος.

Ὁ χορὸς τῆς δεσποινίδος Παπαγεωργακοπούλου τέλειος καὶ ἀπὸ ἀπόψεως γραμμῆς καὶ ἀπὸ ἀπόψεως πλαστικότητος καὶ ἀπὸ ἀπόψεως εὐρυθμίας καὶ ἀπὸ ἀπόψεως χάριτος.

Ὁ ἴδιος σχεδὸν καὶ τῶν ἄλλων χορευτριῶν. Χορεύουν ὅλαι ὅπως θὰ ἔχόμεναι ἀληθινῶς χωριατοπούλες, χωριατοπούλες, ποῦ ἐγεννήθησαν καὶ ἔζησαν μετὰ τὸ τραγοῦδι καὶ μετὰ τὸν χορὸν.

Χειροκροτεῖ ὁ κ. Βενιζέλος, χειροκροτεῖ ὁ κ. Γρυπάρης, χειροκροτεῖ ὁ κ. Ἀλεξανδρῆς, χειροκροτεῖ ὅλος ὁ κόσμος.

— Γεῖά σας λεβεντοπούλες! ἀκούεται μιὰ

φωνὴ ἀπὸ τὸ ὕψος τοῦ ἐξώστου καὶ ἡ φωνὴ αὕτη πνίγεται μέσα εἰς ἓνα φρενιτιῶδες: «Γεῖά σας»!

Ἀκολουθεῖ τὸ; «Παιδιά σὰν θέτε λεβεντιά». Ἐπανάληψις πάλιν γραφικότητων καὶ ἀρμονιῶν καὶ πλαστικότητων καὶ ἐπανάληψις ἐνθουσιασμῶν καὶ ἐπευφημιῶν καὶ χειροκροτημάτων, τὸν χορὸν αὐτὴν τὴν φοράν σύρει ἡ δεσποινὶς Ἑλένη Καφετζάκη, μὲ τὴν ἴδιαν χάριν μὲ τὴν ἴδιαν γοργότητα μὲ τὴν ἴδιαν λεβεντιάν, μὲ τὴν ὁποίαν ἔσυρε τὸν πρῶτον ἡ δεσποινὶς Ἡλέκτρα Παπαγεωργακοπούλου.

Τὸν Κλέφτικον χορὸν ἀκολουθοῦν δύο ἄσματα ἀπὸ τῆς ἀιθοστολιστοῦ ἐξέδρας. Ἡ «Ἀνθοστεφάνωτη» τοῦ Λαμπελῆ καὶ ἡ «Κατάρρα» τοῦ Καλομοίρη. Τὴν «Ἀνθοστεφάνωτην» τραγουδεῖ ἡ δεσποινὶς Παπαγεωργακοπούλου, τὴν δὲ «Κατάρρα» ἡ δεσποινὶς Καστρομένη.

Ἡ ἐκτέλεσις καὶ τῶν δύο ἰσμάτων τελειοτάτη. Ἡ μουσικὴ διηρημενύθη μὲ συμφωνικὴν μελωδίαν καὶ φωνητικὸν τόνον ἕκτακτον. Κατεχειροκροτήθησαν καὶ αἱ δύο δεσποινίδες, διότι καὶ αἱ δύο ἀνεξωογόνησαν ἐν θαυμαστῇ τελειότητι ὀλόκληρον τὸν μελωδικὸν πλοῦτον τοῦ νεοελληνικοῦ τραγοῦδιου.

Γίνεται ὀλιγόλεπτος διακοπή, μεθ' ὃ ἀκούεται τὸ μεθυστικὸν παίξιμον τῶν βιολιῶν.

Παίζεται ὁ Κουλουριώτικος χορὸς. Τὸ ἀρχαῖον ἔνδυμα ἀντικαθιστᾶ τώρα ἡ χαριτωμένη φορεσιά τῆς Κούλουρης. Τὸ χρυσοπάρυφον σιγῶνι καὶ τὸ λευκὸν τσεμπέρι ἐγείρουν ἐνθουσιασμόν ἀκράτητον.

Αἱ χορεύτριαι εἶνε ἕξ. Ἡ Μαρία καὶ ἡ Σταυρούλα Βουκίδου, ἡ Μαρίκα Καζάζη, ἡ Ἡλέκτρα Παπαγεωργακοπούλου, ἡ Ἀλεξανδρίδου καὶ ἡ Παταβοῦ. Ὅλοι χάρμα ὀφθαλμῶν. Ὁ χορὸς ἐκφραστικώτατος καὶ γραφικώτατος καὶ ἡ ἐκτέλεσις ὑπερβάσει τὸ τέλειον.

Τὸν Κουλουριώτικον ἀκολουθεῖ ὁ Νησιώτικος μπάλος. Τὸν χορεύουν τέσσαρα ζεύγη. Ἡ Μίνα Ὀρλώφ μὲ τὴν Φιλτσου, ἡ Ἡλέκτρα Παπαγεωργακοπούλου μὲ τὴν Καφετζάκη, ἡ Κούλα Δροσίνη μὲ τὴν Καζάζη καὶ ἡ Κάκια Ὀρλώφ μὲ τὴν Νίαν Παπαστάθη. Ὑπερτερεῖ πασῶν εἰς τὴν χάριν καὶ τὰ χαρακτηριστικώτατα τσακίσματα εἰς τὸ ζεῖγος Δροσίνη καὶ Καζάζη. Κάθε κύκλος τῆς διδος Δροσίνη γίνεται αἰτία χειροκροτημάτων καὶ ζητωκραυγῶν ἐνθουσιωδιστάτων.

— Γεῖά σου λεβέντισσα...

— Κοκώνα μου νὰ σὲ χαρῆ ἡ μανουλά σου.

Μετὰ τοὺς ἀνωτέρω χορούς τμημα ἐρασιτεχνῶν ἐκ τῆς ὀρχήστρας τῆς Ἀθηναϊκῆς Μινδολινάτας ἐκτελεῖ τὸν Ἑλληνικὸν χορὸν τοῦ κ.

Ἡ ἐορτὴ τῶν Ἀνθῶν εἰς τὸ Ζάππειον

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Γρυπάρης μετὰ τῆς Οἰκογενείας του.

Λαβδα καὶ εὐθὺς ἀμέσως χορεύεται ὁ χορὸς τοῦ Ζαλόγγου.

Τὸν σύρει ἡ Κατίνα Βλασοπούλου, μὲ ἐξαιρετικὴν χάριν, μὲ ἐξαιρετικὴν γραφικότητα κινήσεων.

Τὸν χορὸν τοῦ Ζαλόγγου ἀκολουθεῖ τὸ «Νεραντζοφίλημα». Τὸν χορὸν σύρει πρώτη ἡ δις Μερόπη Περβενᾶ καὶ κατόπι ἡ Μίνα Παπαστάθη. Ὁ κόσμος χειροκροτεῖ ἐξακολουθητικῶς, ἐπευφημῶν ἀδιακόπως.

— Μπράβο κορίτσια...

— Νὰ μᾶς ζήσετε...

Ἀκολουθεῖ ὁ Καλαματιανός. Τὸν σύρει πρώτη ἡ Ἡλέκτρα Παπαγεωργακοπούλου, κατόπι ἡ Ἑλένη Καφετζάκη καὶ ἔπειτα ἡ Σταυ

ρούλα Βουκίδου. Καὶ αἱ τρεῖς ὑπέρτεραι πάσης κρίσεως. Δὲν χορεύουν — πετοῦν. Τὰ πόδια των συνθέτουν μουσικὴν γραμμὴν.

Καὶ ἔρχεται ὁ «Πηδηκτὸς Μεγαρίτικος». Τὸν χορεύουν μικρὰ κοριτσάκια μὲ συνοδείαν τῆς ἐγχωρίου ὀρχήστρας. Καὶ τὸν χορεύουν μαγευτικώτατα. Ὁ κόσμος ποῦ τὰ βλέπει τὰ καμαρώνει ὡσὰν παιδιὰ του.

— Μπράβο παιδάκια μου! ἀκούεται μιὰ φωνὴ ἀπὸ τὸν ἐξώστην. Νὰ μᾶς ζήσετε!

Τὴν στιγμήν κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ χορὸς χορεύεται ἀκόμη, ἓνα κοριτσάκι ἕως ἐπτά ἐτῶν ἀποσπάται ἀπὸ τὴν σειρὰν, ἀρπάζει ἓνα κἀνιστρον γεμᾶτον ἀπὸ ροδοπέταλα καὶ διευθύνεται τρέχον πρὸς τὸν κ. Βενιζέλον. Ὁ κ. Πρωθυ

εκατέρωθεν και ὕψισθεν συνωστισμόν. Γύρω και ἄνω τῆς οὕτω πυκνοτάτης ὀμηγύρεως ἐμάρμαυρε τὸ περιστύλιον, τοῦ ὁποίου οἱ στύλοι συνεδέοντο διὰ τόξων ἐκ τεχνητῶν κλάδων και ἀνθέων, ἀριστερᾶ δὲ τῶ εἰσερχομένῳ ἐμαντεύετο κάποιε ἐξέδρα τῆς ὁποίας ὑπερέκειτο προτομή τοῦ Ἀπόλλωνος περιστοιχιζομένη ἀπὸ ροδοχρόμους και ξανθοὺς ἐμψύχους ἐρωτιδεῖς μετὰ τόξου και φαρέτρας πλήρους βελῶν, — ἐξέδρα ἀπὸ τῆς ὁποίας θ' ἀνεπέμποντο μετ' ὀλίγον οἱ τόνοι τῆς μουσικῆς και οἱ φθόγγοι τοῦ ἄσματος.

Ἀθήνης ἐπευφημία και χειροκροτήματα ἀντηχοῦσιν. Ὑπὸ τοὺς ἤχους τῆς μουσικῆς γίνεται ἡ παρέλασις τῶν χορευτριῶν.

Φέρουσιν ὄλα τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν ἐσθῆτα και ἀρχαιοπρεπῶς ἀναδεδεμένη διὰ ταινιῶν εἶνε ἡ κόμη των. Αἱ πλεῖσται αὐτῶν εἶνε λευχεῖμονες, δὲν λείπει ζμῶς ἐντελῶς και τὸ ἀνοιχτοκύανον, τὸ ἀνοιχτὸν ροδόχρουν, και τὰ σανδάλια των εἶνε λευκά. Ἡ ὄλη πομπὴ εἶνε παρθενικωτάτη, σεμνοτάτη, ὠραιοτάτη.

Μετὰ τὴν παρέλασιν ταύτην ἀντηχοῦν ἤχοι ἐγγχωρίων ὀργάνων.

Ὁ ἐνθουσιασμός τῶν ἀκρατῶν ἐπιτείνεται, ἐκαστᾶ δὲ εἰς ἀκράτητα χειροκροτήματα. ὕταν τέλος ἀρχίξῃ ὁ κλέφτικος χορὸς «Μπαῦτε κορίτσια στό χορό». Ἐκτελεῖται αὐτός πράγματι ἐν ζηλευτῶ συγχρονισμῶ κινήσεων και μουσικῆς, αἱ χορεύτρια εἶνε ὑπόπτεροι ὅσον και σεμναί, ἡ ὄλη ἐξέλιξις τῆς χορευτικῆς ἀλύσσου παρέχει τὴν εὐρυθμίαν ἀρχαίου κυκλικοῦ ἀναγλύφου. Τὸ θέαμα εἶνε πάγκαλον, ἀπὸ τῆς στιγμῆς δὲ ταύτης εἶνε ἐξησφαλισμένη ἡ ἐπιτυχία τῆς ὄλης ἐορτῆς. Οἱ θεαταὶ πράγματι φκίνονται τρυφῶντες μετὰ ἰδιαζούσης εὐφροσύνης και ἰδιαζούσης συγκινήσεως εἰς αὐτό, ὑπὸ τοὺς τόνους ἐκείνους τῆς μουσικῆς, ἡ ὁποία κραδαίνει μυχιαίτατα τὴν αἰσθητικότητά των. Καὶ δὲν παύουν ἀνευφημοῦντες και δὲν παύουν ζωηρῶς χειροκροτοῦντες.

Ἡ ὄλη ἐκτέλεσις τοῦ πολυποικίλου προγράμματος ἐστέφθη ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἐπιτυχίας.

Ὅλοι οἱ χοροί, ὁ κουλουριώτικος, ὁ κλαματικὸς, ὁ πηδητικὸς Μεγαρίτικος και ὁ νησιώτικος, οἱ συρτοὶ ὡς ὁ χορὸς τοῦ Ζαλόγγου και τὸ νερατζοφίλημα, κλπ. κλπ. ἐχορεύθησαν ὠραιοτάτα· ἰδιαίτερας δὲ ὄλης βεβαίως μνεῖας δέον νὰ τύχῃ ὁ συρτὸς «Μαῦρο γεμενὶ» ὁ διδυχθεὶς παρ' αὐτῆς ταύτης τῆς κυρίας Νίνας Γ. Κρεστενίου και χορευθεὶς τῇ συνοδείᾳ βιολιῶν· ὡς ἀφ' ἑτέρου ἰδιαζούσαν γραφικό-

τητα εἶχεν ὁ μεγαρίτικος, τῶν χορευτριῶν φερουσῶν τὸ μεγαρίτικον ἔνδυμα.

Τὸ ὠδικὸν μέρος δὲν ὑπελείφθη. Ἡ εὐώπις δεσποινὶς Ἀριστ. Ζάννου, μετὰ τὴν τόσῳ δροσερὰν, τόσῳ γλυκεῖαν και τόσῳ εὐστροφον φωνὴν τῆς ἐτραγοῦθησε τὰς πρώτας μονωθίας χειροκροτηθεῖσα ἐνθουσιωδῶς. Καὶ ἡ δις Καστωμένη, ἡ μετὰ τόσῳ ἀσφαλὲς μέλλον και τόσῳ θελκτικὸν παρὸν ὡς αἰοιδός, ἐτραγοῦθησεν οὐχ ἤττον ὠραία. Ἀμφότεραι δὲ ὡς και τὸ κόρον ὀλόκληρον εἶνε μαθητήρια τῆς ἐφόρου τοῦ Ὀδικοῦ τμήματος τοῦ Λυκείου κυρίας Νίνας Φωκᾶ. Εἰς τὴν χορωδίαν πᾶσαι αὐταὶ μετὰ τῶν κυριῶν Μιχαηλίδου και Δημητράκοπούλου ἀνθουσιῶνων συνώδυσαν τὰς χορευτριάς μετὰ τὸ θαυμάσιον ἄσμα των. Μονωθίας μετὰ μεγίστης ἐπιτυχίας ἐξετέλεσε και ἡ δεσποινὶς Ἡλέκτρα Παπαγεωργακοπούλου τελειόφοιτος τοῦ Ὀδείου, οὐχ ἤττον ἐνθουσιωδῶς χειροκροτηθεῖσα.

Τὰ μικρὰ ἦσαν ἡ ἀνθρωπότερα ἐκδήλωσις τῆς ἀνοίξεως. Ἐχόρευσαν μετὰ ἀληθινὸν βrio χορευτριῶν. Τὰ τρία τῆς κ. Φωκᾶ ἐπετοῦσαν ὡς φθόγγοι τοῦ μητρικοῦ ἄσματος. Ἡ μικροῦλα Ρίτσα Φιλιππίδου ἀνεψιὰ τῆς κ. Παρρεν, θαυμασίως ὠραῖον κοριτσάκι, μία μετὰ μάτια ἐξοχα, τυπὸς Κρεσλῆς, και ἄλλαι πολλαὶ ὠραῖαι μικραὶ, αἱ ὁποῖαι ἐχόρευσαν ὡς μεγάλα και ἔρανον ἐν τέλει μετὰ ἀνθη τοὺς θεατάς, ἀρχομεναὶ ἀπὸ τὸν πρωθυπουργὸν κ. Βενιζέλον.

Οὐχὶ ὀλίγον συνετέλεσεν εἰς τὴν ὄλην ἐπιτυχίαν και ἡ Μανδολινάτα ἡ τόσῳ εὐαρέστως πάντοτε ἀκουομένη. Ἡ ἐορτὴ παρετάθη μέχρι τῆς ὀγδόης. Ἐν μέγα ἤδη εὐγε διὰ τὴν ἐπιτυχίαν αὐτῆς και πρὸς ὄλας μὲν τὰς λοιπὰς μοχθητάσας κυρίας, ἀλλ' ἰδίᾳ πρὸς τὴν κυρίαν Παρρεν και πρὸς τὴν κυρίαν Ν. Κρεστενίου. Ὁ ἐθνικώτατος σκοπὸς των ἐπέτυχε θαυμασίως. Ὅσον ἀφορᾶ τὴν ἀνετον τοποθέτησιν τῶν θεατῶν, ἡ πατριωτικωτάτη ἐορτὴ βεβαίως πλέον δὲν θὰ ἐπαναληφθῇ εἰς τὸ Ζάππειον· ὁ χῶρός του ἀπεδείχθη μαρτυρικῶς ἀνεπαρκής· ἐνδεδειγμένον πλέον δι' αὐτὴν εἶνε μόνον τὸ Στάδιον.

Ἡ μόνη ἀπουσία ἣτις παρετηρήθη κατὰ τὴν χθεσινὴν ἐορτὴν ἦτο τῆς Βασιλικῆς Οἰκογενείας.

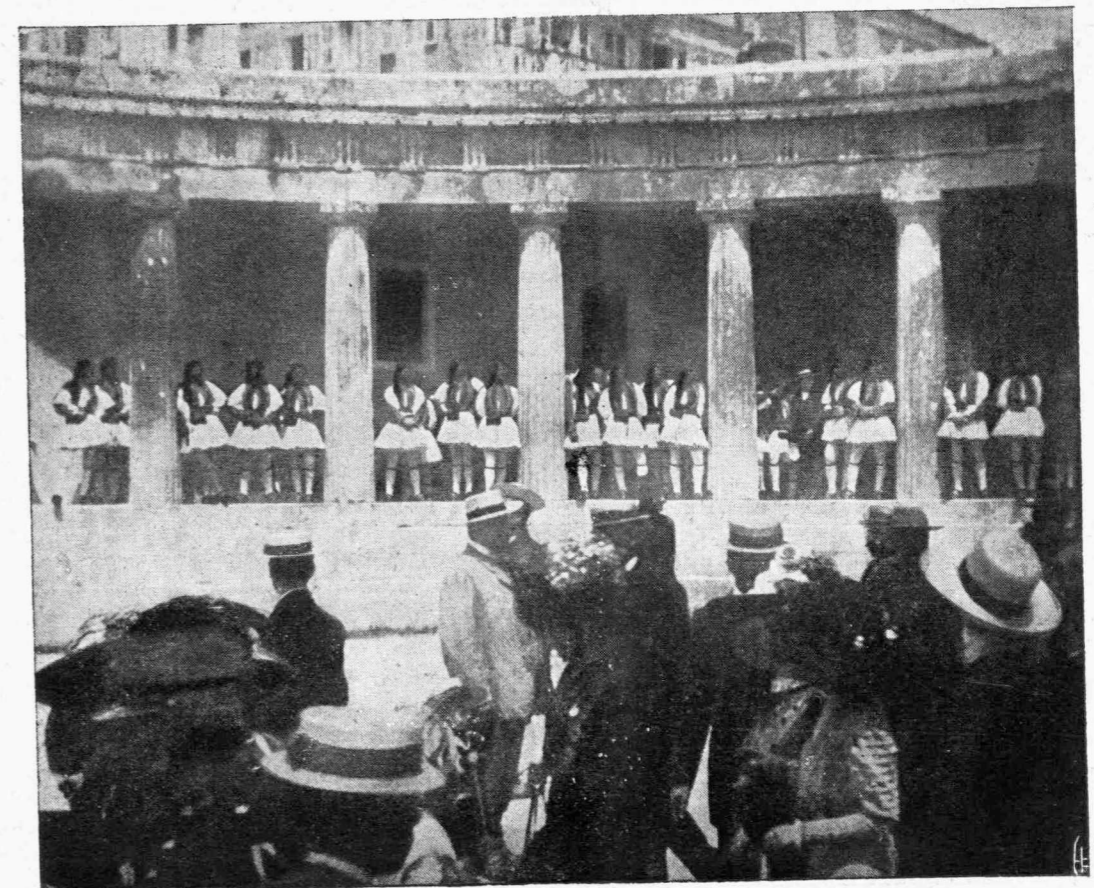
«Ἀθῆναι»

ΤΑ ΧΘΕΣΙΝΑ ΑΝΘΕΣΤΗΡΙΑ

Ζωηροτάτη ὑπῆρξεν ἡ χθεσινὴ συγκέντρωσις εἰς τὸ Ζάππειον, ὅπου ὑπὸ τοῦ «Λυκείου τῶν Ἑλληνίδων» ἐδόθη πρωτοτυπωτάτη ὄντως

Ὁ Βασιλεὺς μετὰ τοῦ Διαδόχου και τῆς Μ. Δουκίσσης Μαρίας εἰς τὰ προπύλαια τῶν Ἀνακτόρων κατὰ τὴν ἐορτὴν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου.

Οἱ εὐζῶνοι οἱ ἀποτελοῦντες τὴν φρουρὰν τῶν Ἀνακτόρων.

προσπερις με ἄσματα καὶ χοροὺς ἑλληνικοὺς. Ἡ θύρα τοῦ στολισμένου μεγάρου, ἔκλειπεν ἀπὸ τῆς 5 1)2 μ. μ. ἕνεκα τοῦ μεγίστου συνωστισμοῦ τοῦ συρρέσαντος ἐπισήμου καὶ ἀνεπισήμου, ὠραίου καὶ ἀσχήμου, πλουσίου καὶ πένητος, δικαίου καὶ ἀμαρτωλοῦ κόσμου. Ἰπῆρξε μία ὄντως ἑλληνικὴ ἑορτή, εἰς τὴν ὁποῖαν μετὰ τῶν πρώτων ἔσπευσαν ὁ πρωθυπουργὸς κ. Βενιζέλος μετὰ τοῦ κ. Μαρξάντωνάκη καὶ οἱ ὑπουργοὶ κ. κ. Γρυπάρης καὶ Ἀλεξάνδρης μετὰ τῶν κυριῶν τῶν, ὁ Νομάρχης, ὁ Φρούραρχος καὶ μέρος τοῦ διπλωματικοῦ σώματος.

Εἰς τὸ περιστύλιον εἶχε στηθῆ ἐξέδρα φέρουσα τὴν προτομὴν τοῦ Ἀπολλωνος περιστοιχιζομένην ὑπὸ ἐμψύχων ἐρωτιδέων φερόντων φερέτρας καὶ βέλη καὶ πτέρυγας.

Ἀπὸ τῆς ἐξέδρας ταύτης ἠκούσθησαν τὰ ἄσματα τῆς δεσποινίδος Η. Παπαγεωργακοπούλου, τῆς δεσποινίδος Σ. Γεννάδη, τῆς δεσποινίδος Ζάννου καὶ τῆς δεσποινίδος Καστρωμένου. Ἰὼω δὲ τῆς ἐξέδρας ἐχορεύθησαν μετὰ πολλὴν ἐπιτυχίαν οἱ ἑλληνικοὶ χοροὶ καὶ τέλος ἐγένετο ἡ παρέλασις τῶν κανηφόρων καὶ τὸ ἀνθοστύλισμα τῶν θεατῶν.

«Ἐσπερινὴ»

Εἰς τὸ ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ

Κἄτι τέλειον, κἄτι τι ἐκπληκτικὸν ἐπαρουσίασαν χθὲς αἱ κυραὶ μας, αἱ τὸσον φιλοπύνας ἐργασθεῖσαι διὰ τὰ Ἀνθεστήρια, τὰ ὅποια ἄπειρος κόσμος ἐθαύμασε χθὲς τὸ ἔσπερος ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ Δημοτικοῦ θεάτρου, ἰδίως δὲ ἐκεῖνοι οὔτινες ὑπελείφθησαν τῆς ἀπολαύσεως τοῦ θεάματος λόγῳ τοῦ συνωστισμοῦ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν ἐν τῷ Ζαππείῳ.

Τὰ πάντα ἐπέτυχον, καὶ τὰ ἄσματα καὶ οἱ χοροὶ τῶν δεσποινίδων. Τὰ χειροκροτήματα ἠκούοντο παταγώδη. Ἰδίως ὁ μικρόκοσμος ἀπετέλεσε τὴν κορωνίδα τῆς ἐπιτυχίας.

«Ἀθῆναι»

Οἱ ἑλληνικοὶ χοροὶ εἰς τὸ ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ

Ἀληθῆ φαντασμαγορίαν παρουσίασε χθὲς τὴν ἔσπεραν τὸ Δημοτικὸν Θέατρον εἰς τὸ ὁποῖον ἐπανελήθησαν οἱ ἑλληνικοὶ χοροὶ καὶ τὰ δημώδη ἄσματα ὑπὸ τοῦ Λυκείου τῶν Ἑλληνίδων.

Κόσμος πολὺς συρρέσας κατέκλυσε τὴν πλατεῖαν καὶ τὰ θεωρεῖα τοῦ θεάτρου, ἐπὶ δὲ

τῆς σκηνῆς αἱ εὐπλαστοὶ καὶ ζωηραὶ χωριατοπούλαι μετὰ τὰς ποικιλοχρῶμους χωρικές ἐνδυμασίας, καὶ τὰς εὐγράμμους κινήσεις τῶν συνεπλήρουν τὸ ἔκπαγλον θέαμα.

«Καιροὶ»

Ἡ ἐπιτυχία ἡ ὁποία προεμηνύετο, ἐπέστεψε καὶ πάλιν προχθὲς τὸ βράδυ εἰς τὸ Δημοτικὸν τοὺς Ἑλληνικοὺς χοροὺς

Τὸ θέατρον ἦτο ἀσφυκτικῶς πεπληρωμένον κόσμῳ, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ὁ ἔσμος τῶν καλῶν ἐρασιτεχνίδων ἐθανμάσθη καὶ κατεχειροκροτήθη μίαν ἀκόμη φοράν, διὰ τὸν θρίαμβον τὸν ὁποῖον μόνον τὸ κάλλος τῶν ἀρχαίων ἑλληνικῶν χορῶν ἠδύνατο νὰ παράσχη.

Ἡ σκηνὴ τοῦ Δημοτικοῦ οὐδέποτε ἄλλοτε παρουσίασε θέαμα τόσης χάριτος καὶ κομψότητος. Τὰ ὠραία σώματα τὰ ὅποια εἰς τοὺς ξένους χοροὺς οὐδὲν ἠδύνατο ἴσως εἰς θαυμασμὸν νὰ κερδίσουν, κατέκτησαν προχθὲς μετὰ καλλιτεχνικὰς γραμμάς, τὰς ὁποίας μόνον αἱ ρυθμικαὶ καὶ πλαστικαὶ κινήσεις τῶν Ἑλληνικῶν χορῶν ἠδύνατο νὰ προσδώσουν.

Αἱ Διαλέξεις τοῦ Λυκείου τῶν Ἑλληνίδων

Μετὰ τοὺς ἑλληνικοὺς χοροὺς, αἱ ἐπιστημονικαὶ διαλέξεις τοῦ Λυκείου Ἐνῶ ἡ νεότης τοῦ Λυκείου ἀντιγράφει τὰ ἀνάγλυφα καὶ ζωντανεῖ εἰς πλαστικὰς κινήσεις μίαν ὠραίαν σελίδα τῆς Ἑλληνικῆς ζωῆς, αἱ ἐπιστήμονες τοῦ Λυκείου σκορπίζουσι γνώσεις καὶ μάθησιν, διὰ νὰ ἐξασφαλίσουν καὶ προφυλάξουν τὴν φυλὴν ἀπὸ τοὺς κινδύνους τῆς καταστροφῆς, οὗς ἡ ἀμάθεια τῶν μητέρων καὶ ἡ γενικὴ ὄλων μας ὀλιγογρία ἐπισωρεύουσι γύρω μας.

Ἐλέχθη καὶ ἐγράφη κάποτε, ὅτι κάθε γυναῖκα ποῦ ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὸ σπῆτι, ἐπιδιώκουσα ἀνώτερα ἰδανικά, εἴτε εἰς τὴν ἐπιστήμην εἴτε εἰς τὴν τέχνην, ἀδικεῖ αὐτὴν τὴν ἀρχικὴν ἰδέαν τῆς συστάσεως τῆς οικογενείας, αὐτὴν τὴν διὰ τῆς μητρότητος διαιώνησιν τοῦ εἴδους

Ἐρωτῶ σήμερον, ποῖα ἀπὸ ὅλας τὰς μητέρας τῶν Ἀθηνῶν, καὶ ἀπὸ τὰς μᾶλλον γονίμους εἰς ἀπόκτησιν παιδιῶν, ἠμπορεῖ νὰ ἀναμετρηθῆ μετὰ τὴν εὐεργετικὴν ἰδέαν τῆς μητρότητος, τὴν ὁποῖαν ἐνεσάρκωσε χθὲς μετὰ τὴν ὁμιλίαν τῆς ἡ ὑφηγήτρια τοῦ Πανεπιστημίου κ. Ἄννα Μελά.

Ὅσαι καὶ ὅσοι τὴν ἤκουσαν καὶ ὅσαι καὶ ὅσοι θὰ ἐξακολουθήσουν νὰ ἀκούουν τὰ μαθήματα αὐτὰ ὄλων τῶν γυναικῶν μας ἰατρῶν καὶ ἐπιστημόνων ἐν γένει, τὰ ὅποια συστηματικῶς θὰ εἶδῃ τακτικὰ τὸ Λύκειόν μας ἀπὸ τὸν ἐρχόμενον Σεπτέμβριον θὰ ἠμποροῦν νὰ μὴ ὁμολογήσουν ὅτι ἡ ἐπιστήμων εἶνε καὶ θὰ εἶνε ἡ μεγάλη μητέρα τῆς φυλῆς ὀλοκλήρου ;

Εἶνε ἢ δὲν εἶνε ἀληθὲς καὶ ἀποδεδειγμένον μετὰ ἀριθμοὺς ἰδικῆς μας στατιστικῆς ὅτι τὸ ἔτος ἀποθνήσκουν δέκα ἕξ χιλιάδες βρέφη ἀπὸ ἀμάθειαν τῶν μητέρων καὶ ἀδαημοσύνην τῶν γονέων καὶ ὀλιγογρίαν περὶ συναψιν γάμων καὶ ἐλλειψιν νόμων ἐξασφαλίζοντων τὴν ὑγιεινὴν τῆς φυλῆς ;

Εἶνε ἐπίσης ἢ δὲν εἶνε ἀληθὲς, ὅτι τόσα παιδιὰ γίνονται ῥαχτικὰ καὶ μυωπικὰ καὶ ἠλίθια καὶ μελαγχολικά, καὶ δυστυχῆ εἰς ὄλην τὴν ζωὴν, ἀπὸ ἐλλειψιν καὶ πάλιν ἐπιστημονικῆς ἀντιλήψεως τῆς ὑγιεινῆς τοῦ σχολείου καὶ τοῦ σπιτιοῦ ;

Καὶ πῶς πρέπει νὰ ὀνομασθοῦν, καὶ ποῖους τίτλους μητρότητος πρέπει νὰ ἀποκρίνωμεν εἰς τὰς ἐπιστήμονας καὶ παιδαγωγούς τοῦ Λυκείου τῶν Ἑλληνίδων αἱ ὁποῖαι θὰ ἀποτείνωνται πρὸς τὰς μητέρας ὄλων τῶν τάξεων, διὰ νὰ διδάξουν διὰ νὰ φωτίσουν, διὰ νὰ προφυλάξουν ἀπὸ ὄλας τὰς πλάνας, εἰς τὰς ὁποίας ὀφείλεται ἡ μεγάλη θνησιμότης καὶ ὁ ἐκφυλισμὸς καὶ ἡ ἐξάντλησις τῶν παιδιῶν ;

Δὲν ἠμποροῦσε βέβαια ἡ νέα ὑφηγήτρια τοῦ Πανεπιστημίου, καθὼς καὶ ὄλαι αἱ συναδέλφοί της ἰατροὶ τοῦ Λυκείου, νὰ φιλοδοξήσουν ὠραιότερον βῆμα, ὠραιότεραν ἔδραν ἀπὸ ἐκείνην, ποῦ τὰς θέτει ἀπέναντι τῶν Ἑλληνίδων μητέρων, τῶν ἀνεπτυγμένων σήμερον καὶ τῶν ἀμαθεστέρων αὔριον ! Δὲν ἠμποροῦσαν νὰ φιλοδοξήσουν ἀκροατήριον πλέον συμπαθές, ἀλλὰ καὶ πλέον διψασμένον νὰ μάθῃ, νὰ μνηθῆ, νὰ μεταδώσῃ τὰς γνώσεις του, νὰ μεταβληθῆ εἰς διδάσκαλον εἰς ἴδιον κύκλον, εἰς ἴδιαν ἀκτίνα. Καὶ ὅταν σκεφθῆ κανεὶς ὅτι, ὅπως εἶνε διωργανωμένοι αἱ ὁμιλίας αὐταί, θὰ κυκλοφοροῦν ἀμέσως πάλιν διὰ τῶν γυναικῶν, εἴτε μητέρων εἴτε διδασκαλιστῶν εἰς ὄλην τὴν Ἑλλάδα διὰ τῶν πανταχοῦ ἀντεπιστελλόντων τμημάτων τοῦ Λυκείου τῶν Ἑλληνίδων, τότε ἐννοεῖ πῶς ἡ μητρότης τῶν χωρὶς ἰδικὰ τῶν παιδιῶν κυριῶν τοῦ Λυκείου γίνεται μεγαλειτέρα, ἰσχυροτέρα, εὐεργετικωτέρα καὶ διὰ τὴν Πατρίδα καὶ διὰ τὴν Φυλὴν.

Κ. ΠΑΡΡΕΝ

Ἡ δις Ἡλέκτρα Παπαγεωργακοπούλου ἡ πρώτη χορεύτρια καὶ αἰοὶδὸς τῶν Ἀνθεστηρίων.

Ἡ ΝΕΑ ὙΦΗΓΗΤΡΙΑ

Ἡ κ. Ἄννα Μελά Κατσίγρα ἀνεκνήρυχθη ὑφηγήτρια τοῦ Πανεπιστημίου, πραγματευθεῖσα ὡς ἐναίσιμον διὰ τὴν ὑψηγείαν διατριβὴν τὴν περὶ παιδοκομίας μελέτην της.

Ὁραιότερον θέμα ἀπὸ αὐτὸ δὲν ἠμποροῦσε νὰ ἐκλέξῃ γυναῖκα ἰατρός. Διότι μετὰ τὴν ἐκλογὴν ἀκριβῶς αὐτὴν ἀποδεικνύεται ὅτι ὅσον αἱ γυναῖκες ἀνέρχονται ὑψηλότερα εἰς τὴν πνευματικὴν ζωὴν καὶ ὅσον ἐπιστημονικώτερα γίνονται τόσον βαθύτερα ἀγαποῦν τὰ παιδιὰ τόσον ἀποτελεσματικώτερα ἐργάζονται διὰ τὴν ζαὴν καὶ τὴν χαρὰν καὶ τὴν εὐτυχίαν των, ἡ ὁποία εἰς εὐρύτερον κύκλον εἶνε ἡ ζωὴ, καὶ ἡ εὐτυχία αὐτῆς τῆς φυλῆς

Ἡ κ. Κατσίγρα Μελά δὲν εἶνε παιδίατρος εἰδική, ἀλλὰ μᾶλλον γυναικολόγος. Καὶ τὸ θέμα της ἀκοιβῶς περιλαμβάνει τὸ παιδί ἀπὸ σπέρμα, ἀπὸ ἔμβρυον εἰς τὰ σπλάγγνα τῆς

μητρὸς καὶ τὸ παρακολουθεῖ εἰς τὴν δυσκολω-
τέραν περίοδον τῆς ζωῆς του καὶ πρὶν γεννηθῆ
καὶ κατοπιν ὡς βρέφος.

Ἐξετάζει τὰς συνθήκας τῆς ζωῆς τῶν γονέ-
ων, ὅπως ὄφειλε νὰ τὰς ἐξετάζει ὁ νομοθέτης,
ἀποδεικνύει μὲ ἀριθμοὺς ἐπισήμους τὰς κληρονο-
μικὰς εὐθύναι τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς καὶ
ἔπειτα τὰς εὐθύναι τῆς ἀμαθείας καὶ τῆς ἀδα-
ημοσύνης των. Καὶ καταλήγει εἰς τὸ τραγικὸν
συμπέρασμα ὅτι ἂν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀποθνή-
σκουν δέκα ἑξ̄ χιλιάδες βρέφη κατ' ἔτος οἱ ἠθι-
λοὶ αὐτουργοὶ τῶν θανάτων αὐτῶν εἶνε οἱ γονεῖς
καὶ μερικώτερον αἱ μητέρες.

Αἱ διαλέξεις τῆς κ. Μελά εἰς τὸ Λύκειον τῶν
Ἑλληνίδων εἶνε φυσικώτατα ἐπὶ τοῦ θέματος
αὐτοῦ, εἶναι δ' ὑπερήφανον τὸ Λύκειον διὰ τὴν
τιμὴν, ἣτις προσγίνεται εἰς ἕν ἀπὸ τὰ πλείον
ἐπιλεκτά μέλη, διὰ τῆς παμπήφει ἀνακηρύ-
ξεως τῆς κ Κατσίγρα Μελά ὡς ὑφηγητρίαι τοῦ
Πανεπιστημίου

ΥΦΗΓΗΤΡΙΑ

Καὶ ἓνα ἄλλο γεγονός. Μία νέα ὑφηγήτρια
εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἡ κυρία Ἄννα Κατσίγρα-
Μελά.

Οἱ ὀπαδοὶ τῆς πατρῆου κουζίνας θὰ αἰσθαν-
θοῦν πάλιν δάγκωμα εἰς τὸν στόμαχον καὶ εἰς
τὴν ψυχὴν ὅτι πρόκειται νὰ καθυστερήσωμεν
ἀκόμη κατὰ ἓνα στιφάδο. Ὁ ἀειμνηστος Μαν-
ρογένης θὰ εἶχεν αὐτοκτονήσει εἰς τὸ ἄγγελμα.
Οἱ φοιτηταὶ θὰ αἰσθανθοῦν κνισμὸν εἰς τὰ
μπαστούνια των. Οἱ τρεῖς χιλιάδες ὑφυγηταὶ
θὰ ἰδοῦν μίαν ἔδραν ὀλιγότερον εἰς τὸ Πανε-
πιστήμιον. Οἱ γέροι θὰ θυμώσουν εἰς τὸ Ζάπ-
πειον. Ἡμεῖς ὅμως θὰ χαίρεταισμεν τὴν νέαν
αὐτὴν πνοὴν ἢ ὅποια ρυτιδώνει τὸ ἑλληνικὸν
τέλμα καὶ μολονότι εἴμεθα ἄνδρες, φέροντες
μάλιστα καὶ μύστακα καὶ γενειάδα καὶ ῥάβδον
καὶ ψήφον, δὲν θὰ πᾶμε τὴν φορὰν αὐτὴν μὲ
τὸ κόμμα. Ἐχομε βαρεθῆ μὲ αὐτὸ τὸ κόμμα.
Ἀφότου ἐγεννήθην ἀνήκω εἰς τοὺς ἄνδρας.
Εἴμεθα πολλοὶ ! Διαρκῶς ἔχομεν τὴν πλειοψη-
φίαν, τὴν Κυβέρνησιν, τὸ Πανεπιστήμιον, τὴν
οἰκονομικὴν ἐφορείαν, τὸ στρατιωτικὸν ἀρτο-
ποιεῖον, τὰ πάντα, καὶ τὴν διαμαρτυρίαν.....
ὅτι δὲν ἔχομεν τίποτε. Ὡ μοινοτονία, διαρκῶς
εἰς τὴν ἀρχὴν ! Δηγοῦνται διὰ μίαν παλαιὰν
κυβέρνησιν, ὅτι τόσον ἐβαρεθῆ ἀπὸ τὴν ἀπό-
λυτον πλειοψηφίαν ποῦ εἶχε ὥστε παρεκάλεσεν

ἓνα ἐκ τῶν φίλων τῆς, τῶν μακαρίτην Ρικάρ-
κην, νὰ τῆς κάμῃ ὀλίγην ἀντιπολίτευσιν ἐπειδὴ
ἀντιπολιτευόμενος δὲν ὑπῆρχε κανεὶς. Ἐκεῖνος
δέ, διὰ νὰ τὴν σώσῃ, ἀνέβαινε εἰς τὸ βῆμα
κάθε τόσο καὶ τῆς ἐπετίθετο λαῦρος. Ἐως ὅτου
αἴφνης ὁ εὐφρέστατος Ἀχαιοὺς πολιτευτῆς δυ-
σαρεστηθεὶς μὲ τὴν κυβέρνησιν διὰ κάποιαν ὑ-
πόθεσιν, τῆς ἔκαμε τὸ μεγαλείτερον κακόν.
Ἐπαυσε νὰ ὀμιλῇ ἐναντίον τῆς. Ἡ κυβέρνησις
ἔπεσε.

Τοῦτο τὸ ἀνέκδοτον ἄς διδάξῃ τὴν ἀπέραν-
τον ἐν Ἑλλάδι πλειοψηφίαν τῶν μυστάκων ὅτι
ἢ φλογερὰ ἐπιθυμία τῆς νὰ μένουν οἱ ἄνδρες
χωρὶς συναγωνισμὸν εἰν βλακεία. Εἶνε ἀνία
ἐπὶ τέλους. Οὐδεμία ἐξέτασις ἀπέδειξεν ὅτι εἰς
τὰ μπαστούνια μας φέρομεν τὴν σοφίαν τοῦ
Κυρίου, ὅπως οἱ δύο καλόγηροι τοὺς βόμβυ-
κας τῆς μετάξης ἀπὸ τὴν Κίνα εἰς τὴν Εὐ-
ρώπην. Ἀπὸ χρόνων ἀκούω τοὺς Ἕλληνας
ἐπιστήμονας καὶ καθηγητὰς νὰ ἀλληλοκα-
ταγγέλλωνται ὅτι κλέβουν τὰ βιβλία τῶν ξένων
καὶ τὰ πορουσιάζουν ὡς δικά των. Τί ὑπερη-
φάνεια ἔχετε νὰ ἀντιλήσετε ἀπὸ τοῦτο διὰ τὸ
ἀνδρικὸν γένος; Ἡ κυρία Μελά ἐξέδωκε πρὸ
ὀλίγου μίαν πραγματείαν διὰ τὴν θνησιμό-
τητα τῶν παιδιῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἐχω τὴν
πεποίθησιν ὅτι ὅλα εἶνε δικά τῆς ἐκεῖ, σωρευ-
θέντα ἓνα πρὸς ἓνα ἀπὸ μέλισσαν, μὲ τὴν με-
γάλην ὑπομονήν, τὴν πίστιν, τὴν δξύτητα καὶ
τὸν ἰδεαλισμὸν ποῦ ἀναπτύσσει ἢ γυναῖκα
ὅταν θέλῃ νὰ ἐργασθῇ. Τὸ βιβλίον τῆς, ἐκτὸς
τῶν ἄλλων, εἶνε ἐπαναστατικόν. Ἐχτύπησεν
εἰς τὰς ρίζας τῆς φυλῆς, εἰς τὴν πηγὴν τῆς.
Σηκῶνει σημαίαν διὰ τὰ βρέφη, καταστρώνει
μίαν ἐπαίσχυντον στατιστικὴν θνητότητος, διὰ
τὴν ὅποιαν ἔπρεπε νὰ κοκκινίσῃ μέχρις αὐτιῶν
αὐτὸς ὁ τόπος, καὶ σαλπίζει διὰ μίαν ἐστρα-
τείαν. Τὸ δὲ στιφάδο τί γίνετε τὸ στιφάδο ;
Ἄγνοῶ. Ἐνθυμοῦμαι ὅτι μόνον μίαν φορὰ
ἔφαγα ἓνα γλυκύτατον κὲν εἰς τῆς κυρίας Με-
λά, τὸ ὅποιον εἶχε κατασκευάσει ἢ ἰδία—γῆ
καὶ οὐρανοὶ ! Καὶ εἶνε ἰατρός ;

Ἀπὸ ἀμνημονεύτων ἐτῶν βλέπω καλυμαύχια
καὶ ἡμίψηλα εἰς τὰ προπούλαια τοῦ Πανεπι-
στημίου. Ὅποια ἀγῆ νὰ ἀνεμίζεται εἰς τὴν
πένθιμον αὐτὴν θάλασσαν καὶ ἓνα φτεροῦ γυ-
ναικείου καπέλλου ! Τί δὲ ἀγῶνες ἐχρειάστη-
σαν διὰ τὴν ἀνατολὴν ταύτην ! Μὲ τὴν δεσ-
ποινίδα Παναγιωτάτου, τὴν ἄλλην ὑφηγήτριαν
ἡμῶν συμφοιτητῆς. Ἐνθυμοῦμαι ὅτι πρὸ ἀ-
ποφυγῆν ταραχῶν ἐμπαινε εἰς τὸ μάθημα
ταυτοχρόνως μὲ τὸν καθηγητὴν. Ἄλλὰ οἱ φοι-
τηταὶ ἦτο ἀδύνατον νὰ κρατηθοῦν καὶ τὸ δαι-
μόνιον τῆς ἑλληνικῆς βαρβαρότητος προκα-

λοῦσε πάντοτε μίαν στιγμιαίαν συμφωνίαν
μπαστουνοκρουσίας. Ἡ κόρη αὐτὴ ἐν τούτοις
εἶχε τὴν ἀνδρείαν νὰ σπουδάσῃ ποδοκροτουμένη
ἐπὶ τέσσαρα χρόνια καὶ νὰ ἀναπετάσῃ, σὺν
καλῶς Γαλαξειδιώτης καπετάνιος, εἰς αὐτὴν
τὴν τρικυμίαν τὰ ἰστία τῆς ὑψηγείας. Κάθε
ἄνδρας εἰς τὴν θέσιν τῆς θὰ εἶχε λιποθυμήσει
ἐνωρίς. Ἡ κυρία Μελά ἐλπίζω εἰς τὸ ἐναρκτή-
ριον μάθημά τῆς νὰ εἶνε εὐτυχυστερα, ἐὰν ὁ
περιούσιος οὗτος λαὸς ἤρχισεν νὰ ντρέπεται.

— Καὶ ἡ κουζίνα ; Καὶ τὸ σπῆτι ; Καὶ τὰ
παιδιά ; Ἐρωτοῦν πάλιν οἱ Ἕλληνες μὲ τὸν
περισπούδαστον μύστακα.

Καὶ ἡ σάλα ! ἔρωτῶ ἐγώ. Τί θὰ γίνῃ ἢ
σάλα ; Εἶνε δυνατὸν μία ὑφηγήτρια νὰ ἔξῃ
τὰς φωτογραφίας τῆς σάλας κατὰ τάξιν ; Ἐ
ἀγαπητοὶ μοι μὲ τὸ κόμμα. Μὴν δνειρευέσθε.
Μὴν πλανᾶσθε τὴν νύκτα ὑπὸ τὴν ὠχρὰν σε-
λήνην εἰς τὸ νεκροταφεῖον καὶ τοὺς ἀσφοδελούς
τῶν ἑλληνικῶν παραδόσεων. Μία καὶ μόνον
εἶνε ἡ ἀλήθεια ὅτι ἢ γυναῖκα πρέπει νὰ ἐργά-
ζεται. Τὰ παιδιὰ εἶνε δευτέρα κουβέντα,
πρώτη κουβέντα εἶνε ἡ ἐργασία. Θεωρητικῶς ὁ
προορισμὸς τῆς γυναικὸς εἶνε ἢ περιποιήσις
τῶν παιδιῶν, ἀλλὰ εἰς τὴν πρᾶξιν πρέπει νὰ
ἰδοῦμε πῶς καὶ κατὰ πόσον αὐτὸ ἢμπορεῖ νὰ
γίνεται. Μία γυναῖκα ποῦ ἔκαμε δέκα παιδιὰ
καὶ δὲν ἔχει περιουσίαν ἢ ἐργασίαν νὰ τὰ
θρέψῃ ἐκτοπίζεται ἀπὸ τὸν προορισμὸν τῆς
γυναικὸς εἶνε γυναῖκα περιττὴ—ὅπως ὁ ἀγρὸς
ὁ δώσας δεκαπλασίαν σταφίδα ἐκείνης ποῦ ἢμ-
ποροῦσαι νὰ διαθέσῃ ὁ τάλας Πελοποννήσιος.

Z. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΤΑ ΔΩΡΑ ΚΑΙ Η ΤΕΧΝΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΕΤΕΙΟΝ ΤΟΥ ΑΝΤΙΒΑΣΙΛΕΩΣ ΤΗΣ ΒΑΥΑΡΙΑΣ ΛΟΥΪ ΤΡΙΤΟΥ

B'.

Εἶχον ὀρισθῆ ὑπὸ τοῦ Δήμου δέκα πλα-
τεῖαι διὰ τὰς σχολὰς τῆς μέσης παιδείας ἐ-
κατέρων τῶν φύλων, καὶ κατασκευάσθησαν δι'
αὐτὰς 200,000 χάρτινοι λαμπτήρες, χρώματος
πορτοκαλί. Ἐκάστη σχολὴ ὄφειλε νὰ ὀδηγήσῃ
τὰ μαθητευόμενά τῆς εἰς τὴν εἰς τὸ διαμερίσμα
τῆς ἀνήκουσαν πλατεῖαν ἀφ' ἑσπέρας, τὴν πα-
ραμονήν. Αἱ 200,000 τῶν παιδιῶν ἐγυμνά-
σθησαν πρὸ ἡμερῶν ὑπὸ τῶν διδασκάλων καὶ
διὰ τὸ βάδισμα καὶ διὰ τὸν τρόπον τοῦ κρα-
τεῖν τὸν φανὸν καὶ πῶς ἤθελον στήσει πρὸ

αὐτῶν τὴν σιδηρὰν ράβδον, ὅταν ἤθελον φθά-
σει εἰς τὸ μέρος, ὡς καὶ ἔγινε κατὰ γράμμα,
μεθοδικῶς, ὥστε ἔβλεπέ τις ἐν ὁμοίμορφον
χρυσῶν φωτεινὸν νέφος φωτίζον τὴν πλα-
τεῖαν. Ἐκεῖ ἔψαλλαν ἓνα ὕμνον διὰ τὸν Ἀντι-
βασιλέα, ἓνα ὕμνον πατριωτικόν, εἰς τὸν ὁ-
ποῖον ἐλάμβανε μέρος καὶ ὁ ὄχλος, ἢ μουσικὴ
ἐπαιάνιζε 3 ἐκλεκτὰ τεμάχια μουσικῶν Γερμα-
νῶν. Ἐπειτα, μεταξὺ αὐτῶν, ἔλαβε τὸν λό-
γον ὁ ὀρισθεὶς διὰ τὸ ἐπίσημον τῆς ἡμέρας ἀ-
γορητῆς. Ἡ τελετὴ αὐτὴ διήρκει ἀπὸ τῆς 6 1/2
μέχρι τῆς 8. Μία ἐνδεκάτη πλατεῖα, ἢ πρὸ τῶν
ἀνακτόρων ἦτο ὀρισμένη, ὡς καὶ πάντοτε, διὰ
τὴν σερενάταν τὴν γινομένην ὑπὸ τῆς στρατιω-
τικῆς μουσικῆς εἰς τὸν Ἀντιβασιλέα.

Πρὸ ἡμερῶν εἶχε γνωρίσει ἢ Α. Ὑψηλό-
λης ὅτι δὲν θὰ ἐδέχτο οὐδαμῶς ἐπισκέψεις,
ἀλλὰ μία καὶ μόνη ἔγινεν ἐξαιρέσις, καὶ τοῦτο
χάρις εἰς τὴν παιδικὴν ἡλικίαν.

Ἐνεκρίθη νὰ παρουσιασθῶσι τέκνα σπου-
δαίων Καλλιτεχνῶν προσφέροντά τι, συμβο-
λίζον τὰς ὀραίας Τέχνας εὐγνωμονούσας εἰς
τὸν προστατεύσαντα αὐτὰς μετὰ τοσοῦτου ζή-
λου. Ἐξελέγησαν διὰ τὴν πρόθεσιν αὐτὴν
δέκα τέσσαρα παιδιὰ· μία ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ
τούτου ἦτο καὶ ἢ νεωτέρα θυγάτηρ τοῦ μακα-
ρίτου διασήμου Ἑλληνοῦ ζωγράφου Ν. Γκύζη
Ἰφιγένεια. Ὁ καλλιτέχνης Hengeler ἰχνογρά-
φησε τὸ στέμμα καὶ περὶ αὐτὸ τρεῖς ἀγγέλους,
συμβολίζοντας διὰ συμβόλων τὴν Ἀρχιτεκτο-
νικὴν, τὴν Ζωγραφικὴν καὶ τὴν Πλαστικὴν,
ὄφειλον δὲ νὰ προσφέρωσιν ἐνταυτῶ καὶ ἄνθη
φυσικά. Ἡ ἀπὸ τῆς πρώτης παιδικῆς μέχρι
τῆς ἐφηβικῆς ἡλικίας ἀποτελουμένη αὐτὴ πρε-
σβεία ἐπαρουσιάσθη τὴν 9ην πρωινήν ὥραν
τῆς ἡμέρας τῶν γενεθλίων καὶ ἐγένετο δεκτὴ
αὐτοπροσώπως ὑπὸ τοῦ Ἀντιβασιλέως καὶ τῆς
ἀδελφῆς αὐτοῦ πριγκηπίσσης Adelgunde. δου-
κίσσης τῆς Modena. Ἡ μικρὰ Kaulbach
προσέφερε τὴν εἰκόνα καὶ τὰ ἄλλα συνομήλικά
τῆς περίεξ ἐκράτουν μίαν γιορλάνταν ἀπὸ ρόδα
καὶ ἔψαλλαν συγχρόνως καὶ ἐν ἄσμα σύντομον·
εἶποντο αἱ ὑπερτεροῦσαι αὐτὰ κατὰ τὴν ἡλι-
κίαν δεσποινίδες Γκύζη, Stuck, Lembach
καὶ Kaulbach κρατοῦσαι ἐπίσης ἄνθη.

Ἄλλ' ἢ παιδικὴ αὐτὴ εὐφροσύνη τὸ νὰ παρο-
υσιασθῶν ἄνευ οὐδεμιᾶς προηγουμένης εἰδο-
ποιήσεως, τὸν ἔκαμε νὰ γελᾷ πολὺ-πολύ,
τόσον, ὥστε τὰ μικροῦτσικα τούτων νὰ λυπών-
ται διότι δὲν ἢμπορέσαν νὰ ἰδοῦν καλὰ «τί
χρῶμα ἔχουν τὰ μάτια τοῦ ἀγαπητοῦ Ἀντι-
βασιλέως».

Ὁ Ἀντιβασιλεὺς ἀνῆλθεν εἰς τὸν θρόνον
τὴν 13 Ἰουνίου τοῦ 1886, ὥστε τὸν προσεχῆ

Ίούνιον εἶνε ἡ 25ητηρίς τῆς ἀνακηρύξεώς του, ἀλλ' εἶπε ρητῶς, ὅτι ἐπεθύμει νὰ ἐορτασθῇ τὴν ἡμέραν τῆς 90ητηρίδος του καὶ ἡ 25ητηρίς τῆς ἀνακηρύξεώς του καὶ οὕτως ἔγεινεν.

Ἡ λαμπρὰ διπλὴ ἐορτὴ ἐωρτάσθη ἐνθουσιωδῶς, ἀλλὰ καὶ μὲ πολλὴν σοβαρότητα. Οὐδὲν ἐπεισόδιον διετάραξε τὴν ἀρμονίαν τοῦ ὄλου. Ἐορτὴ ἦτις ἦτο ἀπότισις φόρου ὀφειλομένου εἰς τὴν ἀρετὴν.

Ἐν Μονάχῳ.

ΜΑΡΙΑ ΠΙΝΕΛΗ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΕΛΙΣ

Ἡ Διπλὴ Βουλὴ ἐξακολουθεῖ τὰς ἐργασίας της. Φαίνεται ὅτι αἱ τῆς Ἀναθεωρήσεως τοῦ Σενάτουτος θὰ λήξουν εἰς τὰς ἀρχὰς Ἰουνίου, ὁπότεν καὶ ἡ Βουλὴ θὰ καταρτισθῇ εἰς νομοθετικὸν σάμα καὶ θὰ ψηφίσῃ ἐκ τῶν ἐπ' αὐτῆς ὑποβληθέντων νομοσχεδίων τὰ μᾶλλον ἐπιείγιστα ὡς τὰ Πανεπιστημιακά.

Ἡ Βουλὴ δὲν θὰ διαλυθῇ, ὡς εἶχε διαδοθῇ, ἀλλὰ θὰ ἐπανέλθῃ τὸν ἐρχόμενον Ὀκτώβριον διὰ νὰ ψηφίσῃ ὁλόκληρον τὸ νομοθετικὸν ἔργον της.

Κατ' αὐτὰς ὑπεβλήθη διαγωνισμὸς διὰ μίαν ἢ δύο θέσεις σχολικοῦ ἱατροῦ ὑγιεινῆς. Μεταξὺ τῶν ὑποβαλόντων ὑποψηφιστῶν εἶνε καὶ ἡ διακεκριμένη ἱατρὸς κ. Μαρία Καλαποθάκη. Τὸ φρονισκὸν θὰ ἦτο διὰ τοὺς ἱατροὺς τῶν Παρθενωγαγείων νὰ τεθῇ εἰδικὸς διαγωνισμὸς μεταξὺ κυριῶν, αἱ ὁποῖαι θὰ εἶνε ἀρμοδιώτεραι διὰ τὴν ἐξέτασιν κοριτσιῶν εἰς ἡλικίαν, καθ' ἣν ἀπαιτεῖται πλήρ τῆς ἰατρικῆς καὶ ἡ ψυχολογικὴ ἀντίληψις τῆς ἱατροῦ διὰ τὴν ὁποῖαν παντοῦ καὶ πάντοτε αἱ γυναῖκες ἐκρίθησαν ἀρμοδιώτεραι, προκειμένου εἰδικιώτερον διὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν.

Ἐκτυποῦνται προγράμματα καλλιτεχνικώτατα εἰς διάφορα μεγέθη καὶ μὲ ποικίλους χρωματισμούς.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Π. ΛΕΩΝΗ

16—Ὀδὸς Περικλέους—16

ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ ΚΑΙ ΚΟΥΖΙΝΑ

Τὰ ἀνοιξιάτια χορταρικά καὶ οἱ ἀνοιξιάτικοι καρποὶ καὶ τὰ ὠραῖα γαλακτεσὰ μᾶς ὀδηγοῦν εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν τροφῶν τῆς ἐποχῆς. Δὲν χρειάζομεθα πλέον ὅ,τι αὐξάνει τὴν θερμότητα τοῦ σώματος, διότι ἡ θερμὴ ἀτμοσφαῖρα μᾶς ἀπαλλάσσει ἀπὸ τὴν φροντίδα αὐτὴν. Δὲν θέλομεν παρὰ ὅ,τι ἀναπληροῖ τὰς δυνάμεις ποῦ χάνομεν μὲ τὴν καθημερινὴν ζωὴν, ὅ,τι διατηρεῖ τὰ ὄργανα τῆς πέψεως εἰς ὀμαλὴν κατάστασιν, παρὰ ὅ,τι ὑποβοηθεῖ εἰς τὴν καλὴν καύσιν.

Τὰ γαλακτερά τῆς ἐποχῆς ἐρχονται εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν. Τυριά καὶ γιαουρτια τρέφουν καὶ δυναμώνουν διπλασίως ἀπὸ τὸ κρέας. Καὶ χωνεύονται χωρὶς νὰ ἀφίνουν κανέν κατακάθισμα. Πιζέλια καὶ ἀρακάς καὶ κολοκυθάκια καὶ ἀγγινάρες εἶνε δυναμωτικὰ καὶ εὐπεπτα καὶ δροσιστικά. Διὰ κάθε ἓνα ἀπὸ αὐτὰ ὑπάρχει πληθὺς συνταγῶν. Δὲν ἔχει κανεὶς παρὰ τὴν δυσκολίαν τῆς ἐκλογῆς.

Παραλείπομεν τὰ γνωστότερα καὶ ἐρχόμεθα εἰς τὴν κατὰσκευὴν τῶν δυσκολωτέρων.

Ὁ ἀρακάς καὶ τὰ πιζέλια. Κατὰ κανόνα βράζονται εἰς πῆλινον τσουκάλι, μὲ ἓνα πιάτο ἀνεστραμμένο καὶ γεμάτο νερὸ ὡς σκέπασμα, μὲ 2-3 καρδιές μαρουλιῶν μέσα ἀντὶ νεροῦ, μὲ 2-3 φρέσκα κρεμμυδάκια, καὶ μὲ ἀνάλογον ζάχαριν καὶ σιγνὴν φωτιά. Ὁ οὕτω κατασκευαζόμενος ἀρακάς γίνεταί ποурέ μὲ φρέσκο βούτυρο καὶ γάλα, ὅπως τὸ ποурέ τῆς πατάτας καὶ σερβίρεται εἴτε μὲ αὐγὰ πηχτὰ κομμένα εἰς δύο, εἴτε μὲ ὀμελέττα καὶ αὐγὰ τηγανητά.

Καὶ ἡ ἀγγινάρες γίνονται ποурέ ἅμα βράσουν μὲ νερὸ καὶ βούτυρο κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον.

Τὰ κολοκυθάκια λιώνονται ἅμα βράσουν καὶ προσθέτετε 2-3 σαρδέλες καλῆς λυωμένες ἐπίσης, 2-3 αὐγὰ λυωμένα, ἄνιθο καὶ μαϊντανό, λαδόξυδο καὶ μουστάρδα καὶ ὅλα μάλῃ σχεπάζονται μὲ μίαν μαγιονέζα. Εἶνε ἡ ὠραιότερα ἀνοιξιάτικη σαλάτα.

Τὰ κουνιά ἐπίσης παστρεύονται καὶ ἀπὸ τὰ δύο τῶν φλούδια ἅμα βράσουν καὶ ἀνακατωμένα μὲ ἀγγινάρες ἢ καὶ μόνα γίνονται ποурέ, ἀρκεῖ νὰ προσθέσετε μέσα ἀρκετὸ τυρὶ παρμεζάνα. Γίνονται ἐπίσης σαλάτα ὅπως τὰ κολοκυθάκια.

Μὲ ταῖς φράουλες γίνονται ὠραῖα δροσερά μαρμελάτες, ὅπως καὶ μὲ τὰ κεράσια. Πολὺ ὀρεκτικῆς ἀφοῦ τὰς βράσετε μὲ ζάχαριν, ὥστε νὰ δέσουν καὶ τὰς ἀναλύσετε μὲ μαῦρο κρασί ἢ μὲ λεμονάδα.

ΓΑΛΑΚΤΟΥΧΟΝ ΑΛΕΥΡΟΝ ΝΕΣΤΛΕ

ΤΕΛΕΙΑ ΤΡΟΦΗ ΔΙΑ
ΤΑ ΒΡΕΦΗ, ΑΝΑΡΡΟΝΥΑΣ ΚΑΙ ΓΕΡΟΝΤΑΣ
ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΤΟ ΚΑΛΙΤΕΡΟΝ ΕΛΒΕΤΙΚΟΝ ΓΑΛΑ

Πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ φαρμακεῖα καὶ φαρμακευπορεῖα.

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ Δεσφ τὴν Ἑλλάδα καὶ Κρήτην.

Κ⁰² ΕΥΓ. ΠΛΟΚ ΑΘΗΝΑΙ